

	कमाल ३६.६°से	किमान १४.९°से
---	-----------------	------------------

हवामानाचा अंदाज
आकारा मुख्यतः निरभ्र राहण्याची शक्यता.

लोकसत्ता

लोकमान्य, लोकशक्ती !

पान ३
शहर
सुविधांवर भर

LOKSATTA.COM FACEBOOK.COM/LOKSATTALIVE TWITTER.COM/LOKSATTALIVE LOKSATTA.COM/APPS

EaseMyTrip.com

FLIGHTS HOTELS BUS CABS TRAINS HOLIDAYS

GROWING FOR ALL YOUR TRAVEL NEEDS

2nd RANKED TRAVEL AGENCY
Ranked 2nd among the Key Online Travel Agencies in India in terms of booking volume*

FASTEST GROWTH RATE
Grew fastest at 43% in terms of year-on-year growth in gross booking revenues[#]

ONLY PROFITABLE PLAYER
Only profitable player among Key Online Travel Agencies in India in Fiscals 2018, 2019 and 2020[^]

Source: "Assessment of the OTA industry in India" dated February 2021 (the "CRISIL Report") prepared and issued by CRISIL Research, a division of CRISIL Limited. 'Key Online Travel Agencies' refers to key players in the OTA industry based on gross booking revenue and operating revenue as defined in the CRISIL Report. Refer to "Industry Overview – Competitive Assessment of OTA in India – Key Observations" on page 126 of the RHP (as defined below) for further information. *In the nine months ended December 31, 2020 as per CRISIL Report. ^In Fiscal 2020 among Key Online Travel Agencies in India as per CRISIL Report. #In terms of net profit margin as per CRISIL Report

Easy Trip Planners Limited is proposing, subject to receipt of requisite approvals, market conditions and other considerations, to make an initial public offering of its equity shares and has filed a Red Herring Prospectus ("RHP") with the Registrar of Companies, National Capital Territory of Delhi and Haryana at New Delhi ("ROC"). The RHP is available on the website of the Securities and Exchange Board of India ("SEBI") at www.sebi.gov.in and the respective websites of the book running lead managers, Axis Capital Limited and JM Financial Limited at www.axiscapital.co.in and www.jmfi.com, respectively. Investors should note that investment in equity shares involves a high degree of risk. For details, potential investors should refer to the RHP which has been filed with the RoC, including the section titled "Risk Factors". Potential investors should not rely on the draft red herring prospectus filed with the SEBI in making any investment decision. The Equity Shares have not been and will not be registered under the U.S. Securities Act of 1933, as amended ("Securities Act") or any state securities laws in the United States, and unless so registered, may not be offered or sold within the United States, except pursuant to an exemption from, or in a transaction not subject to, the registration requirements of the Securities Act and in accordance with any applicable U.S. state securities laws. Accordingly, the Equity Shares are being offered and sold outside the United States in 'offshore transactions' in reliance on Regulation S under the Securities Act and the applicable laws of the jurisdictions where such offers and sales are made. There will be no public offering in the United States.

‘लोकसत्ता - अर्थब्रह्म’च्या माध्यमातून भविष्यातील गुंतवणुकीचा नवा मार्ग

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी
मुंबई : कोरोना-टाळेबंदीच्या संथ अर्थक्रमातून सावरताना नजीकच्या भविष्यातील आपल्या गुंतवणुकीचा पट कसा असावा याबाबतचे मार्गदर्शन ‘लोकसत्ता अर्थब्रह्म’च्या माध्यमातून बुधवारी उपलब्ध होणार आहे. तज्ज्ञांच्या उपस्थितीत या गुंतवणुकीवर मार्गदर्शन सत्राच्या निमित्ताने नव्या वित्त वर्षातील आर्थिक नियोजनाची घडी बसवून देणाऱ्या

‘लोकसत्ता अर्थब्रह्म’चा वार्षिकांकही उपलब्ध होणार आहे. आदित्य बिलांस सन लाइफ म्युच्युअल फंड प्रायोजित आणि लोकमान्य मल्टिपर्पज को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी लि. सह-प्रायोजक असलेला ‘लोकसत्ता-अर्थब्रह्म’ हा गुंतवणुकीवर मार्गदर्शन उपक्रम येत्या बुधवारी, १० मार्चला सायंकाळी ६ वाजता होत आहे. गुंतवणुकीवर-जागरूकता कार्यक्रम हा दूरचित्र-संवाद माध्यमातून होणार आहे. या निमित्ताने

गुंतवणूकविषयक विशेष वार्षिक अंकाचे उद्या प्रकाशन

	प्रायोजक : आदित्य बिलांस सन लाइफ म्युच्युअल फंड. सहप्रायोजक : लोकमान्य मल्टिपर्पज को-ऑप सोसायटी लिमिटेड. सहभागासाठी http://tiny.cc/LS_Arthabrahmi a_10Mar येथे नोंदणी आवश्यक	विषय : मालमत्ता विभाजनातून संपत्तिनिर्मितीचा यशमार्ग सहभाग : तुट्टी राणे (सर्दी लेखापाल आणि ‘सेबी’ मान्यताप्राप्त गुंतवणूक सल्लागार) कधी : बुधवार, १० मार्च २०२१ वेळ : सायंकाळी ६ वाजता
---	---	--

गुंतवणूकदारांना सहभागी तज्ज्ञांशी संवाद साधण्याची संधी उपलब्ध होणार आहे. आदित्य बिलांस सन लाइफ म्युच्युअल फंडाचे सह-मुख्य गुंतवणूक अधिकारी महेश पाटील हे यावेळी मार्गदर्शन करतील. तसेच ‘मालमत्ता विभाजन’ संकल्पनेचा गुंतवणुकीत प्रत्यक्ष वापर करण्याबाबत गुंतवणूक सल्लागार तुट्टी राणे या मार्गदर्शन करतील. ‘लोकसत्ता’च्या अर्थसाक्षर

उपक्रमातील ‘अर्थब्रह्म’चे यावेळी प्रकाशन होईल. नव्या वित्त वर्षाच्या अर्थसंकल्पानुरूप बदललेले अर्थगणित व त्याचे उत्तर या विरोधांकातून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. ‘मालमत्ता विभाजनातून संपत्ती निर्मितीचा यशमार्ग’ या ब्रीदवर आधारित या कार्यक्रमात उपस्थित तज्ज्ञांकडून गुंतवणुकीच्या विविध पर्याय, विषयांवर मार्गदर्शन होईल. तसेच या उपक्रमात सहभागी गुंतवणूकदारांच्या अर्थ-

नियोजनाविषयीच्या शंकांचे निरसन केले जाईल. कोरोना-टाळेबंदीतून सावरत असलेल्या अर्थव्यवस्थेनेतर आपले वित्तीय ध्येय पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक उचलावयाच्या पावलांबाबत हा दूरचित्र-संवाद मार्गदर्शक ठरेल.
(Mutual Fund investments are subject to market risks, read all scheme related documents carefully.)

‘ठिपकेदार कस्तूर’ पक्ष्याची महाराष्ट्रात प्रथमच नोंद

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातील पूर्व धारगड वनक्षेत्रामध्ये दर्शन

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

अमरावती : मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातील पूर्व धारगड वनक्षेत्रामध्ये अत्यंत दुर्मिळ अशा ‘ठिपकेदार कस्तूर’ या पक्ष्याची नोंद करण्यात आली आहे. अमरावती विभागीय आयुक्त कार्यालयातील उपायुक्त गजेंद्र बावणे, अजय लहाने, सहाय्यक आयुक्त भूसुधार श्याम मस्के, राहुल गुप्ता आणि मनोज बिंद यांना ६ मार्च रोजी निसर्ग भ्रमंती करताना हा पक्षी आढळून आला. सर्व कस्तूर वर्गीय पक्ष्यांमध्ये हा ठिपकेदार कस्तूर अधिक आकर्षक दिसतो. या पक्ष्याचे इंग्रजी नाव ‘स्केली ग्रेश’ असे असून शास्त्रीय नाव ‘इयूथेरा डॉमा’ असे आहे. वनभ्रमंती दरम्यान अचानक झाडीतून नदी काठच्या उंच झाडावर हा पक्षी येऊन बसला.

साधारणपणे या पक्ष्याची लांबी २७ ते ३१ से.मी. असते. याच्या शरीराच्या फिकट पिवळसर रंगावरील छोट्या छोट्या रेषासदृश्य ठिपकांची रचना ही त्याची मुख्य ओळखीची खूण आहे. पोटाचा भाग पांढरा असून त्यावरही ठिपके असतात व पाय फिकट नारिंगी गुलाबी असतात. मलेशियासह हा पक्षी भारताच्या केवळ उत्तर भागात हिमाचल प्रदेश आणि उत्तराखंड येथे आढळून येतो.

वाघ आणि इतर वन्यजीव याकरिता सुप्रसिद्ध असलेले मध्यभारतातील मेळघाटचे जंगल हे कित्येक दुर्मिळ वनस्पती, विविध प्राणी आणि पक्ष्यांकरिता राष्ट्रीयस्तवर प्रसिद्ध क्षेत्र आहे. त्यामुळे व्याघ्रदर्शनाची आस घेऊन येणारे पर्यटक, अभ्यासक आणि संशोधक यांनी मेळघाटच्या या जैवविविधतेची सुद्धा योग्य दखल घेणे गरजेचे आहे.

- मनोज बिंद, पक्षीनिरीक्षक, अमरावती.

घालते. छोटे कीटक आणि कुमी हे त्यांचे खाद्य. या पक्ष्याच्या दुर्मिळतेमुळे फारशी सविस्तर माहिती उपलब्ध होत नाही व याला अद्याप प्रमाणीत मराठी नाव सुद्धा प्राप्त झालेले नाही. ई-बर्ड सारख्या

जागतिक दर्जाच्या संकेतस्थळवर उपलब्ध असलेल्या माहितीनुसार, या पक्ष्याची ही महाराष्ट्रातील छायाचित्रासह खात्रीशीर अशी प्रथमच नोंद ठरल्याचा दावा पक्षीनिरीक्षकांनी केला आहे.

दीडशे ग्रामीण रुग्णालयांत कर्करोग निदान

संदीप आचार्य, लोकसत्ता

मुंबई : देशात व महाराष्ट्राच्या ग्रामीण भागात कर्करोगाचे रुग्ण मोठ्या प्रमाणात आढळत असून योग्य वेळेत या रुग्णांचे निदान करून कर्करोगाला आळा घालण्यासाठी आरोग्य विभागाने एक महत्वाकांक्षी योजना आखली आहे. याअंतर्गत तब्बल १५० ग्रामीण रुग्णालयात स्तन, मुख तसेच गर्भाशयाच्या कर्करोगाच्या निदानाची व्यवस्था केली जाणार आहे. महाराष्ट्रात प्रामुख्याने ग्रामीण भागात तंबाखू सेवनामुळे पुरुष तसेच स्त्रियांमध्ये तोंडाचा कर्करोग होण्याचे प्रमाण मोठे आहे. याशिवाय स्तनाचा तसेच गर्भाशयाच्या कर्करोगाचे प्रमाणही देशात व राज्यात सर्वाधिक

आहे. आरोग्य विभागाने २०१७ पासून कर्करुग्णांवरील उपचाराचे काम टप्प्याटप्प्याने हाती घेण्यास सुरुवात केली आहे. काही जिल्हा रुग्णालयात केमोथेरेपी व्यवस्था करण्यात आली आहे, तर टाटा कॅन्सर हॉस्पिटलच्या सहकार्याने ‘कॅन्सर वॉरियर्स’ संकल्पनेच्या माध्यमातून काही हजार कर्करुग्णांवर शस्त्रक्रियाही करण्यात

● जागतिक आरोग्य संघटनेच्या एका अहवालानुसार भारतात जवळपास साडेचार लाख नवे रुग्ण आढळून आले आहेत.
● सुमारे आठ लाख लोकांचा कर्करोगामुळे मृत्यू झाला असून देशात २५ लाख रुग्णांवर सध्या उपचार सुरू आहेत.

● ‘इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थ मॅनेजमेंट रिसर्च’च्या अहवालानुसार देशात वेगाने वाढणारे कर्करुग्णांचे प्रमाण लक्षात घेता आणखी ५५० कर्करोग उपचार केंद्रेची आवश्यकता आहे. पाच हजार केंद्रसह उच्चाची गरज आहे.

● २०२० मध्ये तंबाखू सेवनामुळे सुमारे सव्वादोन लाख पुरुष व ९३ हजार महिलांना कर्करोग झाला.
● स्तनाच्या कर्करुग्णांची संख्या एक लाख ६५ हजार तर गर्भाशयाच्या कर्करुग्णांची संख्या सव्वा लाख एवढी आहे.

आल्याचे आरोग्य विभागाच्या ज्येष्ठ डॉक्टरांनी सांगितले. शहरी भागातील रुग्णांमध्ये जी जागरूकता व आरोग्य सुविधा उपलब्ध असते तशी ती ग्रामीण भागात पुरेशा प्रमाणात नसल्यामुळे बहुतेकवेळा शेवटच्या टप्प्यात कर्करोग झाल्याचे रुग्णाच्या लक्षात येते. अशा रुग्णांवर उपचार करणे हे एक आव्हान ठरते.

यामुळे वेळेत कर्करोगाचे निदान व्हावे यासाठी आरोग्य विभागाने तब्बल १५० ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये कर्करोग निदान केंद्र सुरू करण्याची योजना आखली आहे. यासाठी या सर्व दीडशे रुग्णालयात स्तन, गर्भाशय तसेच तोंडाचा कर्करोगाचे निदान करणारी यंत्रणा लागू केली जाणार आहे. यात सोनोग्राफी मशीनमध्ये ब्रेस्ट प्रोब,

बायोप्सी सुविधा, हिस्टोपॅथॉलॉजी सुविधा दिली जाणार आहे. तसेच येथील कर्मचाऱ्यांना यासाठीचे आवश्यक प्रशिक्षण दिले जाणार आहे. १२ कोटी रुपये खर्चाची ही योजना असून याच्या अंमलबजावणीमुळे ग्रामीण भागातील कर्करुग्णांचे वेळेत निदान होईल. तसेच उपचाराचीही व्यवस्था करता येईल.

नागपुरातील विको लेबॉरेटरीजला भीषण आग

लोकसत्ता प्रतिनिधी

नागपूर : प्रसिद्ध उद्योगपती पेंडरकर यांच्या मालकीच्या हिगणा येथील विको लेबॉरेटरीज कारखान्याला रविवारी रात्री आग लागली. आग इतकी भीषण होती की ती विझवण्यासाठी अग्निशामक दलाचे तब्बल दहा बंब बोलावण्यात आले. या आगीत तेथील दोन मजली इमारत जळून खाक झाली. सुदैवाने यामध्ये कोणतीही जीवितहानी झाली नाही.

हिगणा एमआयडीसी क्षेत्रात प्लॉट क्र. एस-८९ या भूखंडावर विको लेबॉरेटरीजचा कारखाना आहे. येथे सौंदर्य प्रसाधनांची निर्मिती केली जाते. याच ठिकाणी रात्रीच्या सुमारास आग लागली आणि आग संपूर्ण इमारतीमध्ये पसरली. आगीचे कारण स्पष्ट झाले नसले तरी तेथे असलेल्या ज्वलनशील पदार्थांमुळे आगीने रौद्ररूप धारण केल्याचे समजते. आग विझवण्यासाठी नागपूर महापालिकेचे सहा, हिगणा अग्निशामक केंद्रातून दोन, वाडी नगर

परिषदेतून एक तर कळमेरवर येथून एक असे एकूण दहा पाण्याचे बंब बोलावण्यात आले होते. आग वेगाने पसरत असल्याने तेथे असलेली दोन माळ्याची इमारत जळून खाक झाली. कारखान्यात मोठ्या संख्येने वॅक्स व कच्चे अल्कोहोल असल्याने आग अधिक पसरली. आग विझवण्यासाठी अग्निशामक दलाला मोठी कसरत करावी लागली. सोमवारी पहाटे आगीवर नियंत्रण मिळवण्यात आले. यात कोट्यवधीचे नुकसान झाले आहे.

टीजेएसबी सहकारी बँक लिमिटेड.
प्रस्तुत

लोकसत्ता
व्यवस्थापकीय परीक्षा गुक

टीजेएसबी सॅलरी ओव्हरड्राफ्ट सुविधा
एक सहज व सुलभ मार्ग, आपल्या आर्थिक गरजांची पूर्तता करण्यासाठी

शून्य प्रोसेसिंग फी, प्रीपेमेंट पेनल्टी, कोलॅटरल सेव्युटिरी **₹ 3 लाखापर्यंत कर्ज मंजुरी**

अधिक माहितीसाठी आमच्या www.tjsbbank.co.in ला भेट द्या अथवा जवळच्या शाखेत संपर्क करा.

टीजेएसबी सहकारी बँक लिमिटेड.
सहकारी बँक

यूपीएससी

यूपीएससी पूर्वपरीक्षा- भारतीय अर्थव्यवस्था

आजच्या लेखामध्ये आपण पूर्वपरीक्षेकरिता भारतीय अर्थव्यवस्था या अभ्यासघटकांतर्गत आर्थिक आणि सामाजिक विकास या घटकांची माहिती घेणार आहोत. पूर्वपरीक्षेमध्ये या विषयामध्ये शास्त्रवत् विकास, दारिद्र्य, समावेशन, लोकसंख्या, सामाजिक क्षेत्र, उपक्रम, इ. उपघटकांचा समावेश होतो. १९९१ च्या आर्थिक सुधारणांनंतर भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या प्रत्यक्ष कार्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ झाली. या पारवर्षीय देशाच्या आर्थिक धोरणामध्ये आमूलाग्र बदल करण्यात आले. सर्वसमावेशक वाढ (Inclusive Growth), शाश्वत विकास, सामाजिक क्षेत्र उपक्रम, इ. बाबींना देशाच्या आर्थिक धोरणामध्ये स्थान मिळाले. यूपीएससीनेही याच धर्तीवर प्रस्तुत घटकांचा अभ्यासक्रमामध्ये समावेश केला आहे.

२०११ ते २०२० पर्यंत झालेल्या परीक्षांमध्ये या घटकावर एकूण १६६ प्रश्न विचारण्यात आले आहेत. यावरून हा घटक UPSC पूर्वपरीक्षेच्या दृष्टीने किती महत्त्वपूर्ण आहे, याची कल्पना येते. या घटकाची तयारी करताना नमूद प्रत्येक घटकाचे परीक्षेच्या दृष्टीने उपयुक्त ठरणारे योग्य आकलन असणे गरजेचे आहे आणि यासाठी गतवर्षीय परीक्षांमध्ये विचारण्यात आलेल्या प्रश्नाचा अभ्यास आणि विश्लेषण करणे गरजेचे आहे. या विषयावर २०१३ पासून साधारणपणे १० ते २८ प्रश्न विचारले आहेत. सन २०२० मधील पूर्वपरीक्षेत या विषयावर साधारणपणे २३ प्रश्न विचारण्यात आलेले आहेत. २०२० मधील पूर्वपरीक्षेत बँकिंग क्षेत्रावर जवळपास ८ प्रश्न, वित्तीय समावेशन (१ प्रश्न), विमा (१ प्रश्न), अर्थसंकल्प (१ प्रश्न), आंतरराष्ट्रीय व्यापार (३ प्रश्न), FDI (१ प्रश्न), वित्तीय अरिष्ट (१ प्रश्न), आंतरराष्ट्रीय करार संघटना (१ प्रश्न), कृषी अर्थव्यवस्था (३ प्रश्न) आणि समग्र आर्थिक निर्देशक (३ प्रश्न) अशा प्रकारे प्रश्न विचारण्यात आल्याचे दिसते.

या घटकांतर्गत अर्थशास्त्रातील पारंपरिक संकल्पना ज्ञात करून घ्याव्यात. समकालीन, आंतरराष्ट्रीय व संकल्पनात्मक स्वरूपात या विषयाची व्याप्ती वाढली आहे. परिणामी गतवर्षीच्या प्रश्नपत्रिकांचे विश्लेषण करणे श्रेयस्कर ठरते. यामुळे अर्थशास्त्रातील संकल्पना व्यवहारांमध्ये कशा वापरल्या जातात, याचा अंदाज बांधता येतो. मागील वर्षीच्या पूर्वपरीक्षेमध्ये डेटा

डीक्तात पद्धत काय आहे? असा प्रश्न विचारण्यात आला. याशिवाय जगात तांदळाची सर्वाधिक आयात कोणता देश करते? जागतिक स्पर्धात्मक अहवाल कोण प्रसिद्ध करते? इ. प्रश्न विचारले गेले आहेत. या प्रश्नांवरून या अभ्यासघटकांची तयारी कशी करावी, याचा अंदाज येतो.

या विषयाचा अभ्यास करताना राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय आर्थिक घडामोडींचा आढावा घेणे फायदेशीर ठरते. कारण परीक्षेत प्रश्न विचारताना मूलभूत संकल्पनेला चालू घडामोडीची जोड दिलेली दिसते. तसेच उपरोक्त नमूद मुद्द्यातील अनेक घटक हे ‘आर्थिक विकास’ या सामान्य अध्ययन- मुख्य परीक्षा पेपर तीनमधील विषयाची तयारी करण्यासाठी अभ्यासाचा लागतो. म्हणून या घटकाची सर्वंकष तयारी अधिक उपयुक्त ठरते.

अर्थव्यवस्थेशी संबंधित सरकारी धोरणे, निर्णय, केंद्र सरकारचे कार्यक्रम, सामाजिक सुरक्षा योजना याची नियमितपणे टिपणे काढून ठेवावीत. गेल्या काही वर्षांमध्ये जननी सुरक्षा योजना, आशा? (ASHA), आयुष्मान योजना, राष्ट्रीय आजीविका मिशन यावर प्रश्न विचारलेले दिसतात. केंद्र सरकारने २०१४ साली देशांतर्गत न्यू डेव्हलपमेंट बँकेची (NDB) स्थापना केली. २०१४ नंतरच्या काळात आयोगाच्या प्रश्नांचा रोख ब्रिक्स संघटनेकडे असल्याचेही दिसते.

या विषयाची तयारी एनसीईआरटीच्या क्रमिक पुस्तकांमधून करावी. अर्थशास्त्रातील मूलभूत संकल्पना व संज्ञा त्यातून स्पष्ट होतील. पुढील वाचनासाठी ‘अंडरस्टॅंडिंग इंडियन इकॉनॉमी- धिरेन्द्र कुमार’, ‘इंडियन इकॉनॉमी- रमेश सिंग’, इ. ग्रंथ वापरूवेत. हा विषय चालू घडामोडीशी संबंधित असल्याने कोणताही एक ग्रंथ पुरेसा ठरत नाही, हे विद्यार्थ्यांनी लक्षात घ्यावे. त्याकरिता नियमितपणे वर्तमानपत्रांचे वाचन महत्त्वाचे ठरते. वृत्तपत्रांसोबत अर्थव्यवस्थेच्या सर्वांगीण आकलनासाठी, सरकारची धोरणे, कार्यक्रम जाणून घेण्यासाठी वित्त मंत्रालयाकडून दरवर्षी प्रसिद्ध होणारी आर्थिक पाहणी व केंद्रीय अर्थसंकल्प यांचा काळजीपूर्वक अभ्यास करावा. विशेषतः या आर्थिक दस्तऐवजांमध्ये दिलेल्या चौकटी आवर्जून पाहण्यात यासोबत योजना व कुरुक्षेत्र आदी मासिके व पी.आय.बी. संकेतस्थळ, इंडिया इन्फो बुक, Insight २०२१ इन्फो बुक, इ.मधील अर्थव्यवस्थेविषयीची प्रकरणे अभ्यासणे उपयुक्त ठरेल.

किशोर गायकवाड

एमपीएससी

पर्यावरण

या घटक विषयाचा आयोगाने विहित केलेला अभ्यासक्रम आहे- ‘पर्यावरणीय परिस्थितिकी, जैवविविधता आणि हवामान बदलाबाबत विषय पारंगततेची आवश्यकता नसणारे सर्वसाधारण मुद्दे’. हा विषय नेहमीच अर्थव्यवस्था, भूगोल आणि चालू घडामोडी या घटकांतील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने अभ्यासला जात असे. मात्र जागतिकीकरणाच्या प्रक्रियेबरोबर आर्थिकच नाही तर पर्यावरणीय मुद्देही जागतिक पातळीवर एकमेकांशी जोडले गेल्याची जाणीव वेगाने वाढत गेली. त्यामुळे एखाद्या घटक विषयाच्या मुद्द्यांचा एक आयाम यापेक्षा जास्त महत्त्व पर्यावरण या विषयास देणे आवश्यक बनले आणि हा विषय केंद्र व राज्य लोकसेवा आयोगाच्या अभ्यासक्रमामध्ये टप्प्याटप्प्याने समाविष्ट होत गेला.

या विषयाचा अभ्यास भौगोलिक (हवामानशास्त्रीय) आणि जीवशास्त्रीय अशा महत्त्वाच्या दृष्टिकोनांतून करणे अपेक्षित आहे. त्यासाठी पुढील पाच उपघटकांचा विचार करता येतो.- परिस्थितिकी (Ecology), जैवविविधता (Bio Diversity), हवामान बदल (Climate Change), प्रदूषण (Pollution), शाश्वत विकास (Sustainable Development). यातील परिस्थितिकी, जैवविविधता आणि प्रदूषण हे मुद्दे मूलभूत व पारंपरिक अभ्यासाचे आहेत. त्यांच्या आधारे पुढचे हवामान बदल व शाश्वत विकास हे दोन मुद्दे व्यवस्थित तयार करता येतात. या दोन मुद्द्यांमध्ये मूलभूत संकल्पना समजून घेतल्या तरी त्यांचा अभ्यास अद्ययावत करत राहणे आवश्यक आहे. उमेदवाराने या विषयातला ‘तज्ज्ञ नसणे’ आयोगाला अभिप्रेत आहे, पण एखाद्या मुद्द्याबाबतच्या पर्यावरणविषयक आयामाची कल्पना मात्र असायला हवी. याचा अर्थ मूलभूत संकल्पनांच्या पुढे जाऊन पर्यावरणीय मुद्द्यांच्या आर्थिक, सामाजिक, राजकीय पैलूंची समज विकसित करणे आवश्यक आहे आणि अन्य घटक विषयांच्या चालू घडामोडीतील पर्यावरणाशी संबंधित आयाम समजून घेणे गरजेचे आहे. थोडक्यात, विषयाचे बारकावे, common sense आणि चालू घडामोडीचा अभ्यास अशा प्रकारे या घटकाच्या तयारीसाठीचे तीन भाग विचारत घ्यावे लागतील. पारंपरिक मुद्द्यांचा अभ्यास करण्यासाठी दहावी, अकरावी

NCERT जीवशास्त्र आणि ICSE चे पर्यावरणविषयक पुस्तक यांचा खूप उपयोग होतो. मूलभूत संकल्पना संदर्भ साहित्यातून अभ्यासल्या की, झाला या विषयाचा अभ्यास, असे नाही. खरी तयारी इथून पुढेच सुरू होते, कारण या विषयामध्ये नवनव्या संकल्पना आणि मुद्द्यांची वारंवार भर पडत असते आणि ते सारखे अद्ययावत होत राहतात. त्यामुळे चालू घडामोडी ही या घटकाच्या तयारीची गुरुकिल्ली आहे. घडणारी कोणती घटना प्रश्नाचा विषय होऊ शकते हे पूर्णांशाने ठरविता येणे शक्य नाही. मात्र काही महत्त्वाचे निकष लावून अभ्यासाची दिशा आणि चौकट आखता येऊ शकते. हे निकष common sense आणि आजूबाजूच्या परिस्थितीचे भान ठेवल्यास सहज सापडू शकतात. उदाहरणार्थ एखादा पायाभूत सुविधा प्रकल्प किंवा अवजड उद्योग उभारताना त्यास तीव्र विरोध होत असले तर त्याच्या पर्यावरणविषयक पैलूंचा अभ्यास आवश्यक होतो. अन्य वेळी अशा प्रकल्पांच्या ठळक वैशिष्ट्यांचा आढावाही पुरेसा असतो. आर्थिक विकासाच्या बरोबरीनेच पर्यावरणीय समस्यांचेही जागतिकीकरण झाले आहे. आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ज्वलंत ठरू लागलेल्या मुद्द्यांच्या भौगोलिक, हवामानशास्त्रविषयक आणि वैज्ञानिक अशा मूलभूत आयामांचा अभ्यास अत्यंत महत्त्वाचा आहे. याबाबतच्या चालू घडामोडीबाबत संयुक्त राष्ट्रे, जागतिक बँक, आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी, जागतिक व्यापार संघटना, UNPCCC, UNESCO, UNEP या संघटनांचे अहवाल, घोषणा माहीत असणे आवश्यक आहे. अशा आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील मुद्द्यांबाबत भारताची भूमिका आणि त्यामागची कारणे माहीत असायला हवीत. सर्वसामान्यांच्या जीवनावर प्रत्यक्ष परिणाम करणाऱ्या आणि त्यांचे जीवनमान व राहणीमान यांवर अप्रत्यक्षपणे प्रभाव टाकणाऱ्या बाबी आयोगाच्या दृष्टीने अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्याजोग्या असतात. अशा मुद्द्यांशी निगडित बाबी सर्व बाजूंनी अभ्यासायला हव्यात. विशेषतः दारिद्र्यरेषेखालील लोकांचे उत्पन्न, आरोग्य, पोषण, राहणीमान यांवर परिणाम करणाऱ्या मुद्द्यांच्या पर्यावरणीय घटकांचा अभ्यास आवश्यक आहे. उदाहरणार्थ वन हक्क कायद्याचा आदिवासी व अनुसूचित जमातींवर होणारा परिणाम किंवा शेतातील खोडवा जाळण्यास हरित लवादाने घातलेली बंदी असे मुद्दे.

पल्लवी शोरात

कमाल
 तापमान **३६.६°से**
किमान
 १४.९°से

हवामानाचा अंदाज
आकारा मुखवत: निरभ्र राहण्याची शक्यता.

लोकसत्ता

लोकमान्य, लोकशक्ती !

LOKSATTA.COM FACEBOOK.COM/LOKSATTALIVE TWITTER.COM/LOKSATTALIVE LOKSATTA.COM/APPS

पान क्रीडा
बजरंगाची
कमाल!

शहर सुविधांवर भर!

मुद्रांक शुल्कात महिलांना एक टक्का सवलत; कृषिक्षेत्रालाही बळ

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : कोरोनाच्या संकटामुळे महसुली उत्पन्नावर मर्यादा आल्याच्या पार्श्वभूमीवर सोमवारी उपमुख्यमंत्री व अर्थमंत्री अजित पवार यांनी सादर केलेल्या राज्याच्या अर्थसंकल्पात आरोग्य, कृषी, महिला सक्षमीकरणबाबोबरच पायाभूत सुविधांच्या विकासावर भर देण्यात आला. शेतकऱ्यांना तीन लाखांपर्यंत बिनव्याजी पीककर्ज, घरखरेदीत महिलांना एक टक्का सवलत जाहीर करतानाच महापालिका निवडणुका डोळ्यांसमोर ठेवून मुंबई, पुणे, नागपूर, ठाण्यातील पायाभूत सुविधांच्या बळकटीकरणामास सरकारने प्राधान्य दिले.

● महिलेच्या नावाने घर खरेदी केल्यास पाच टक्कांच्या मुद्रांक शुल्कात एक टक्का कपात म्हणजेच मुद्रांक शुल्कापोटीच्या खर्चात २० टक्के दिलासा देणारी राजमाता जिजाऊ गृहस्वामिनी योजना.

● ग्रामीण भागातील मुलींना शाळेपर्यंत मोफत बस प्रवासासाठी क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले विद्यार्थिनी प्रवास सवलत योजना.

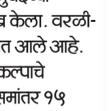
● घरकाम करणाऱ्या महिलांसाठी कल्याणकारी योजना राबवण्यासाठी संत जनाबाई सामाजिक सुरक्षा व कल्याण योजना.

● राज्य राखीव पोलीस दलात पहिला स्वतंत्र महिला गट स्थापन.

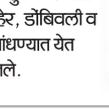
● नागरी आरोग्यसेवांचा दर्जा वाढवण्यासाठी पाच वर्षात ५ हजार कोटी रुपये खर्च करणार. यंदा ८०० कोटी रुपयांची तरतूद.

● प्रत्येक जिल्ह्यात करोनातरोत समुपदेशन व उपचारांसाठी केंद्र.

● शेतकऱ्यांना तीन लाखांपर्यंत बिनव्याजी पीककर्ज.

● कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांच्या बळकटीकरणसाठी २ हजार कोटी रुपयांची योजना.

● माजीपाल्यातून शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवणे यासाठी प्रत्येक तालुक्यात किमान एक याप्रमाणे राज्यभरात एकूण ५०० नवीन पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर भाजीपाला रोपवाटिका.

● शेतकऱ्यांना तीन लाखांपर्यंत बिनव्याजी पीककर्ज.

● कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांच्या बळकटीकरणसाठी २ हजार कोटी रुपयांची योजना.

● माजीपाल्यातून शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवणे यासाठी प्रत्येक तालुक्यात किमान एक याप्रमाणे राज्यभरात एकूण ५०० नवीन पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर भाजीपाला रोपवाटिका.

अग्रलेख

त्यास 'देव' आहे....

कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर केंद्रप्रमाणेच राज्याने आरोग्य खात्याची तरतूद वाढवून ही यंत्रणा अधिक सक्षम करण्याचा निर्धार केला आहे. महिलांना मुद्रांक नोंदणीत सवलत दिल्याने होणारे आर्थिक नुकसान दारूच्या किमतीत मोठ्या प्रमाणावर वाढ करून भरून काढण्यात येणार आहे. मह्य वगळता अन्य कोणत्याही वस्तूच्या किमतीत वाढ होणार नाही.

कोरोनामुळे आर्थिक नियोजन कोलमडले असताना १० हजार २२६ कोटींचा तुटीचा अर्थसंकल्प उपमुख्यमंत्री तथा अर्थमंत्री अजित पवार यांनी (पान ४ वर)

मुंबई, ठाण्यातील प्रकल्पांना गती

अर्थसंकल्पीय भाषणात अर्थमंत्र्यांनी मुंबईच्या विकास प्रकल्पांचा विशेषतः उल्लेख केला. वरळी-शिवडी उन्नत मार्गाचे काम हाती घेण्यात आले आहे. चिरार ते अलिबाग बहुदृशीय मार्ग प्रकल्पाचे भूसंपादन सुरू आहे. ठाणे खाडीला समतल १५ किलोमीटर लांबीचा ठाणे किनारपट्टी रस्ता बांधण्यात येत आहे. मुंजा बाह्यवळण, शीळ-कल्याण या मार्गावर उड्डाणपुलांचे काम सुरू आहे. मुंबई, ठाणे व नवी मुंबई या मार्गासाठी जलवाहतूक सुरू करण्यात येत असून, त्यासाठी कोलशेत, काल्हेर, डोंबिवली व मीरा-भाईंदर या चार ठिकाणी जेटी बांधण्यात येत आहे, असे अजित पवार यांनी सांगितले.

आरोग्य यंत्रणा सक्षम करण्याचे लक्ष्य

कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्था सक्षम करण्यासाठी पुढील ४ वर्षासाठी ७५०० कोटी रुपयांचा प्रकल्प हाती घेण्यात येणार आहे. महानगरपालिका, नगर परिषदा, नगर पंचायतींमध्येही सार्वजनिक आरोग्यसेवा बळकट व्हावी यासाठी ५ वर्षात ५ हजार कोटी रुपये खर्च करण्यात येणार असून त्यापैकी ८०० कोटी रुपयांची तरतूद या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे. सार्वजनिक आरोग्य विभाग व वैद्यकीय शिक्षण विभाग मिळून १४, ४९६ कोटींची तरतूद करण्यात आली.

अर्थसंकल्प विशेष / ८, ९

सर्वच राज्यांच्या आरक्षणाची पडताळणी

मराठा आरक्षणप्रश्नी सर्वोच्च न्यायालयाची नोटीस

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

नवी दिल्ली : मराठा आरक्षणाचा प्रश्न आता देशव्यापी बनला आहे. सामाजिक आणि आर्थिक मागास प्रवर्ग ठरविण्याच्या राज्यांच्या अधिकारावर १०२ व्या घटनादुरुस्तीद्वारे गदा येते का, यासह अन्य मुद्द्यांवर सर्वोच्च न्यायालयाने सोमवारी सर्व राज्यांना नोटीस पाठवली. या मुद्यावर केंद्रालाही भूमिका स्पष्ट करावी लागणार असून, ५० टक्के आरक्षणाच्या मर्यादेवरही युक्तिवाद होणार आहे. या प्रकरणावरील पुढील सुनावणी १५ मार्चला होणार असून, मराठा आरक्षणनिमित्ताने सर्वच राज्यांच्या आरक्षण धोरणाची पडताळणी होण्याचे स्पष्ट संकेत आहेत.

केंद्राचा विरोधी युक्तिवाद

● अनुच्छेद ३३८ (ब) आणि ३४२ (अ) नुसार मागास प्रवर्ग निश्चित करण्याचा अधिकार २०१८ पासून राष्ट्रपतींना देण्यात आला असल्याने राज्यांना सामाजिक आणि आर्थिक मागास प्रवर्गांतर्गत कोणत्याही समाजाचा समावेश करण्याचा हक्क नाही, असा युक्तिवाद महान्यायावदा

के. के. वेणुगोपाल यांनी सर्वोच्च न्यायालयात केला.

● या युक्तिवादाच्या आधारे मराठा आरक्षण देण्याचा राज्याला अधिकार नाही. त्यामुळे तो अवैध ठरत असल्याचे म्हणणे वेणुगोपाल यांनी मांडले.

● इंड्र साहनी प्रकरणाच्या निकालात व्याख्याने ५० टक्के आरक्षणाची मर्यादा घातली होती. मराठा समाजाला सामाजिक आणि आर्थिक मागास प्रवर्गात आरक्षण देण्यासाठी अपवादाला परीस्थिती कोणती हे राज्य सरकारला न्यायालयात समाधानकारकरीत्या स्पष्ट करावे लागेल, असा युक्तिवाद वेणुगोपाल यांनी केला.

प्रकरण काय ?

महाराष्ट्रातील तत्कालीन काँग्रेस सरकारने शैक्षणिक आणि सामाजिक मागास प्रवर्गांतर्गत (ईएसबीसी) मराठा समाजाला १६ टक्के आरक्षणाची तरतूद केली. त्याच्या अंमलबजावणीला उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिली. नोव्हेंबर २०१८ मध्ये देवेंद्र फडणवीस सरकारने मागासवर्ग समितीच्या शिफारशीच्या आधारे सामाजिक आणि आर्थिक मागास प्रवर्गांतर्गत (एसईबीसी) मराठा समाजाला १६ टक्के आरक्षण देणारा कायदा केला. उच्च न्यायालयाने तो वैध ठरवत शैक्षणिक क्षेत्रात १२ टक्के आणि सरकारी नोकऱ्यांमध्ये १३ टक्के आरक्षण देण्याचा आदेश दिला. त्यास सर्वोच्च न्यायालयाने आळा घटवण्यात आले. सर्वोच्च न्यायालयाने मराठा आरक्षणाला स्थगिती दिली.

असा युक्तिवाद रोहतागी यांनी केला.

रोहतागी यांच्या युक्तिवादाला मुख्य हस्तक्षेप याचिकाकर्ते राजेंद्र दाते-पाटील यांच्या वतीने ज्येष्ठ विधिज्ञ कपिल सिबल यांनीही अनुमोदन दिले. १०२ व्या घटनादुरुस्तीमुळे १६

राज्यांच्या आरक्षण धोरणावर परिणाम झाला आहे. "राज्यांना आरक्षण देण्यासाठी आयोग नेमण्याचा अधिकार आहे की नाही हे तपासले पाहिजे. या घटनादुरुस्तीद्वारे हा

अधिकार फक्त (पान ४ वर)

'जेईई मेन्स' मध्ये सहा विद्यार्थी अव्वल

पुणे, मुंबई : राष्ट्रीय स्तरावरील अभियांत्रिकी, तंत्रज्ञान संस्थांमध्ये प्रवेश घेण्यासाठी अनिवार्य असलेल्या सामाईक प्रवेश परीक्षा साखळीतील मुख्य परीक्षेचा (जेईई मेन्स) निकाल सोमवारी जाहीर करण्यात आला. महाराष्ट्रातील

सिद्धांत मुखर्जी यांच्यासह देशातील सहा विद्यार्थ्यांनी शंभर पैसे टाईल मिळवले आहेत. परीक्षेनंतर केवळ दहा दिवसांत निकाल प्रवेश परीक्षा कक्षांने निकाल जाहीर केला. कोरोनाच्या प्रादुर्भावामुळे विद्यार्थ्यांना संधी गमवावी लागू नये

यासाठी यंदा चारवेळा परीक्षा घेण्यात येणार आहे. त्यातील पहिली परीक्षा राष्ट्रीय परीक्षा कक्षांने २४ ते २६ फेब्रुवारीदरम्यान घेतली. या परीक्षेचा निकाल अवघ्या दहा दिवसांत जाहीर करण्यात आला आहे. राज्यातील (पान ४ वर)

ऑलिव्हिअर दसां यांचा हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत मृत्यू

पॅरिस : राफेल लडाऊ विमाने तयार करणाऱ्या कंपनीचे मालक, फ्रान्सच्या संसदेचे सदस्य ऑलिव्हिअर दसां (६९) यांचा रविवारी हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत मृत्यू झाला. नॉर्मंडी येथे झालेल्या या दुर्घटनेत वैमानिकाचाही मृत्यू झाला असून, या अपघाताची न्यायालयीन चौकशी सुरू करण्यात आली आहे.

राज्यात कोरोनाचे ८७४४ नवे रुग्ण

मुंबई : राज्यात सोमवारी कोरोनाचे ८७४४ रुग्ण आढळले. गेल्या २४ तासांत २२ रुग्णांचा मृत्यू झाला तर ९,०६८ रुग्ण बरे होऊन घरी परतले. मुंबई, पुणे आणि नागपूरमध्ये सोमवारी सर्वाधिक रुग्ण आढळले. राज्यात सध्या ९७ हजार ६३७ रुग्णांवर उपचार सुरू आहेत. सर्वाधिक उपचाराधीन रुग्ण पुण्यात असून, त्यापाठोपाठ नागपूर आणि ठाणे जिल्ह्यात आहेत.

रेल्वेच्या धडकेत वाघाच्या बछड्याचा मृत्यू

गोंदिया : गोंदिया-बल्लारशा मार्गावरील नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पातून जात असलेल्या रेल्वेमार्गावर सोमवारी सकाळी ६ वाजताच्या सुमारास रेल्वेच्या धडकेने सहा महिन्यांच्या वाघाच्या बछड्याचा मृत्यू झाला. नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पातील टी-१४ वाघीण आणि तिचे तीन बछडे रेल्वे रुळ ओलांडत असताना ही घटना घडली.

आरोग्य धनसंपदा

a RED initiative आजच्या अंकासोबत 'आरोग्य धनसंपदा' ही धरवणी 'दी ईंडियन एक्सप्रेस ग्रुप' च्या मार्केटिंग सोल्यूशन्स टीमच्या पुढाकाराने सादर करण्यात आली आहे.

तिसरा स्मृतिदिन

डॉ. पतंगराव कदम साहेब

राज्याचे ज्येष्ठ नेते, पल्स-कडेगांव विधानसभा मतदारसंघाचे भाग्यविधाते, माजी मंत्री (शिक्षण, महसूल, सहकार, उद्योग, वने, जलसंधारण, संसदीय कार्य आणि मदत व पुनर्वसन), महाराष्ट्र राज्य संस्थापक-कुलपती, भारती विद्यापीठ व भारती विद्यापीठ (अभिमत विश्वविद्यालय), पुणे संस्थापक, डॉ. पतंगराव कदम सोनहिरा सहकारी साखर कारखाना लि., वांगी (८ जानेवारी १९४४ - ९ मार्च २०१८)

संवेदनशीलतेने आणि सकारात्मक वृत्तीने जनसामान्यांसाठी अखंड कार्यरत राहून विकासास कामांचे डोंगर उभे करणाऱ्या तुमच्या अजोड कर्तृत्वाला विनम्र अभिवादन...

प्राचार्य, प्राध्यापक, अधिकारी वर्ग व शिक्षकेतर सेवक
भारती विद्यापीठ, पुणे (अभिमत विश्वविद्यालय), पुणे
Accredited with 'A' Grade (2017) by NAAC
(१८० शाखा, १०,००० शिक्षक व शिक्षकेतर सेवक, ३ लाख विद्यार्थी)

"या पॉलिसीमध्ये, गुंतवणुकीच्या पोर्टफोलिओमधील गुंतवणुकीची जोखीम पॉलिसीधारकावर राहिल."

एकदाच बचत करा ... आणि आपल्या ध्येयांची पूर्तता करा.

ऑनलाईन सुद्धा उपलब्ध

निवेश प्लस

योजना सं. No: 849 UIN:512L317V01

युनिट लिंकड, असहभागी वैयक्तिक जीवन विमा योजना

अटी लागू, तपशीलासाठी, तुमच्या एजेंट/ नजीकच्या एनआयसी शाखेची संपर्क साधा.

तुमच्या शहराचं नाव एनएनएस करा 56767474 वर

कॉल सेंटर येवा (022) 6827 6827 एनआयसी मोबाइल ॲप 'LIC' डाउनलोड करा

or visit www.licindia.in आम्हाला फॉलो करा: f YouTub LIC India Forever

कराराचा प्रथम पान बघणेच युनिटची संदर्भित पॉलिसी घ्याय केल्या जाऊ शकत नाहीत. कायदा सर्वथा अंमलबजावणीसाठी युनिटची संदर्भित पॉलिसी घ्याय करू शकत नाही. अन्य कायदा मुंबईतील सर्वच अधिकार क्षेत्रात लागू राहू शकत नाहीत.

किरी करणाऱ्या निर्वाहपूर्वी जोखीम घटक, हॉरी व अटी ६, विषयी अधिक माहितीसाठी कृपया किरी माहितीपुस्तिका काळजीपूर्वक घ्या.

बनावट फोन कॉलस आणि बनावट / फसव्या प्रस्तावांपासून सावध राहा. किरी पॉलिसी किरी, बीएन जाहीर करणे किरी विविध गुंतवणुकीमध्ये आवजारीकरणावर पुरविली नाही. असे केल काल पुरव होण्यास सोळांनी पॉलिस दाखल करावी.

IRDAI Regn No.: 512 **प्रत्येक क्षणी तुमच्या सोबत**

‘एमपीएससी’च्या परीक्षार्थींचे टाळेबंदीमुळे हाल

औरंगाबाद, पुणे केंद्रावर सर्वाधिक विद्यार्थी

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

औरंगाबाद : करोना संसर्ग वाढत असल्याने शनिवार आणि रविवार पूर्णतः टाळेबंदीच्या निर्णयामुळे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची (एमपीएससी) परीक्षा देण्यासाठी शहरात येणाऱ्या हजारो परीक्षार्थींच्या अडचणीत भर पडणार आहे. रविवारी १४ मार्च रोजी सकाळी १० ते १२ आणि दुपारी ३ ते ५ या वेळेत परीक्षा होणार आहे.

गेली अनेक वर्षे ही परीक्षा झालेली नाही. औरंगाबाद आणि पुणे येथे स्पर्धा परीक्षेच्या तयारीसाठी स्वतंत्र खोली करून अभ्यास करणाऱ्यांची संख्या खूप अधिक आहे. या विद्यार्थ्यांचे शिकवणी वर्ग, भोजनालये याची एक स्वतंत्र बाजारपेठ निर्माण व्हावी अशी स्थिती करोनापूर्व स्थितीमध्ये होती.

करोनाकाळात अनेक जण गावी परतले. ते पुन्हा शहरात येण्याचा वेग तुलनेने कमी होता. त्यामुळे परीक्षा

होणार काय? शनिवार आणि रविवारी संपूर्ण टाळेबंदी लागू केली असल्याने बाहेरगावाहून परीक्षेसाठी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हॉटेल आणि भोजनालये उघडी असणार नाहीत. त्यामुळे घरून शिदोरी बांधून परीक्षेसाठी यावे लागणार आहे. औरंगाबाद जिल्ह्यात ५९ केंद्रांवर १९ हजार ६५६ परीक्षार्थींचे नियोजन करण्यात आले आहे. केवळ औरंगाबादवर नव्हे तर विदर्भात आणि पुणे येथे परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाही संसर्गाच्या वादल्या भीतीमध्ये परीक्षा घावी लागणार आहे.

<ul style="list-style-type: none"> राज्यात दोन लाख ६३ हजार २५६ परीक्षार्थी ७६५ केंद्रांवर परीक्षा देणार आहेत. वर्धा, रत्‍नागिरी, पालघर, सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांतून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची परीक्षा देणाऱ्यांची संख्या कमी आहे. पुणे, औरंगाबाद, अहमदनगर, कोल्हापूर, नागपूर, नाशिक,	सातारा, ठाणे या जिल्ह्यांमध्ये परीक्षार्थींची संख्या दहा हजारांहून अधिक आहे.
<ul style="list-style-type: none"> राज्यात पुणे आणि औरंगाबाद या दोन केंद्रांवर सर्वाधिक म्हणजे अनुक्रमे ३१ हजार १२८ व ११ हजार ६५६ परीक्षार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची परीक्षा देणार आहेत.	

देण्यासाठी अनेक विद्यार्थी औरंगाबाद आणि पुणे येथे येणार आहेत.

औरंगाबादसह काही शहरांमध्ये जनता संचारबंदी लावण्यात आली

असून परीक्षेच्या दिवशी विद्यार्थ्यांना केंद्रावर पोहोचण्यासाठी आणि परीक्षा दिल्यानंतर जेवणासाठी अडचणींना सामोरे जावे लागणार आहे.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे/ नाशिक / ठाणे : फेब्रुवारी महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यात राज्यात उन्हाचा तडाखा वाढल्याने त्याचा परिणाम नवीन गरवी कांद्यावर झाला. कांदे मोठ्या प्रमाणावर पक्व होऊ लागल्याने नवी मुंबई, नाशिकमधील लालसलगाव, पुण्यातील मार्केटयार्डसह राज्यातील सर्व बाजार समित्यांच्या आवारात कांद्याची मोठ्या प्रमाणावर आवक सुरू झाली आहे. कांद्याची आवक वाढल्याने येत्या काही दिवसात कांदा दरात घट होण्याची शक्यता व्यापाऱ्यांनी व्यक्त केली आहे.

गरवी कांद्याचा (उन्हाळी कांदा) हंगाम सुरू झाला आहे. फेब्रुवारी महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यात उन्हाचा तडाखा कांद्याला बसल्याने कांदा पक्व झाला. मार्च महिन्यात अपेक्षापेक्षा जास्त उष्ण वाढल्याने त्याचा परिणाम कांद्यावर झाला आहे. परिणामी घाऊक बाजारात कांदा दरात घट झाली आहे, अशी माहिती श्री छत्रपती शिवाजी मार्केटयाडातील कांदा व्यापारी रितेश पोगम यांनी दिली. वशाीतील नवी मुंबई कृषी

कांद्याला उन्हाचा चटका

राज्यातील सर्व बाजार समित्यांमध्ये मोठी आवक

वारीत उन्हाळी कांद्याची मोठी आवक

वारी येथील नवी मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या आवारात उन्हाळी कांद्याची मोठी आवक होत आहे. सोमवारी बाजार आवारात १४३ गाड्यांमधून एकूण मिळून १३ हजार ३२९ विंटल कांद्याची आवक झाली आहे. घाऊक बाजारात एक किलो कांद्याची विक्री १६ ते २३ रुपये दराने केली जात आहे. मुंबई, ठाणे, डोंबिवली भागात किरकोळ बाजारात एक किलो कांद्याची विक्री ३० ते ४० रुपये दराने केली जात आहे.

उत्पन्न बाजार समिती, पुण्यातील श्री छत्रपती शिवाजी मार्केटयार्ड, नाशिक येथील लालसलगाव बाजार समिती तसेच सोलापूर, नगर येथील बाजार आवारात कांद्याची आवक मोठ्या प्रमाणावर होत आहे.

बेळगावात मराठी भाषकांचा धडक मोर्चा

कोल्हापूर : बेळगाव महापालिकेसमोर अनधिकृतरीत्या उभारण्यात आलेल्या लाल-पिवळ्या कर्नाटक ध्वजाच्या विरोधात सोमवारी मराठी भाषकांनी बेळगावात धडक मोर्चा काढला.

या आंदोलनात सहभागी होण्यासाठी निघालेल्या कोल्हापुयातील शिवसैनिकांना कर्नाटक सीमेवरील कोगनोळी येथे पोलिसांनी रोखून धरले. बेळगाव महापालिकेसमोर कर्नाटकचा लाल पिवळा ध्वज अनधिकृतरीत्या उभारण्यात आला आहे. याला मध्यवर्ती महासष्ट्र एकीकरण समितीने जोरदार विरोध केला असून आंदोलन सुरू केले आहे.

गुजरातच्या पांढऱ्या कांद्याकडे पाठ

गुजरातमधील पांढऱ्या कांद्याची आवक सध्या बाजारात होत आहे. या कांद्याला घाऊक बाजारात प्रतवारीनुसार दहा ते पंधरा रुपये असे दर मिळत आहेत. किरकोळ बाजारात गुजरातमधील पांढऱ्या कांद्याला ३० ते ४० रुपये असे दर मिळत आहेत. या कांद्यापासून भाजी गीट होत नसल्याने किरकोळ ग्राहक तसेच हॉटेल व्यावसायिकांकडून फारशी मागणी नाही. केवळ स्वस्तात कांदा मिळत असल्याने काही ग्राहक या कांद्याची खरेदी करत आहेत.

लासलगावात दररोज तीन हजार विंटल कांदा विक्रीस

नाशिक येथील लासलगाव बाजार समितीत उन्हाळी कांद्याची आवक वाढत असून दररोज तीन हजार विंटल कांद्याची आवक होत आहे. यापुढील काळात कांद्याची आवक वाढत जाणार असल्याने दरदात घट होण्याची शक्यता व्यापाऱ्यांनी व्यक्त केली आहे. गेल्या आठवडामरात कांद्याचे विंटलमागे दर एक हजार रुपयांनी कमी झाले आहेत. एक मार्चला विंटलला अडीच हजार रुपये दर मिळाला होता. सोमवारी (८ मार्च) विंटलला दीड हजार रुपये दर मिळाले आहेत, अशी माहिती बाजार समितीकडून देण्यात आली.

वारी, नाशिक, नगर, सोलापूर तसेच पुण्यातील बाजार आवारात शंभर ते दीडरो गाड्यांमधून कांदा विक्रीस पाठविण्यात आला आहे. आचानक कांद्याची आवक वाढल्याने घाऊक बाजारात दहा किलो कांद्याला

१८० ते २०० रुपये दर मिळाला आहे. फेब्रुवारी महिन्यात कांदा दरात घट होते. कारण नवीन गरवी कांद्याची आवक बाजारात सुरू होते. मात्र, यंदा वाढत्या उष्णामुळे कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांनी मोठ्या प्रमाणावर कांदा

राज्यात तापमान वाढ कायम

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्यात सर्वच ठिकाणी दिवसाचे कमाल तापमान सरासरीच्या पुढे असल्याने उन्हाचा चटका कायम आहे. सध्या सर्वाधिक तापमानामुळे उन्हाच्या सर्वाधिक झळा जाणवत असलेल्या विदर्भातील काही भागांत १० मार्चपासून दोन ते तीन दिवस हलक्या पावसाचा इशारा हवामान विभागाकडून देण्यात आला आहे. कोकण, मध्य महाराष्ट्र आणि मराठवाड्यात या काळात तापमानवाढ कायम राहणार आहे.

कोरडे हवामान आणि निरभ्र आकाशाच्या स्थितीबरोबरच

राज्याकडे येणाऱ्या उष्ण वाऱ्यांमुळे

दिवसाच्या कमाल तापमानात वाढ झाली आहे. महाबळेश्वर आणि कोकण विभागातील काही भाग वगळता राज्यात सर्वच ठिकाणी कमाल तापमानाचा पारा ३५ अंशांच्या पुढे नोंदविला जात आहे. विदर्भात काही भागांत ४० अंशांपुढे कमाल तापमानाची नोंद होत आहे. १४ मार्चला विदर्भातील ब्रह्मपुरी येथे ४०.६ अंश सेल्सिअस कमाल तापमानाची नोंद झाली. हे तापमान देशात उच्चांकी ठरले. बहुतांश भागांत रात्रीच्या किमान तापमानातही वाढ

झाल्याने रात्री उकाडा जाणवतो आहे.

विदर्भातील कमाल तापमानाचा पारा सध्या वाढलेला आहे. मात्र, १० मार्चपासून तीन दिवस या विभागांत काही ठिकाणी हलक्या पावसाचा अंदाज आहे. त्याचप्रमाणे तुरळक ठिकाणी मेघगर्जनेसह विजांचा कडकडाट होण्याचा इशारा देण्यात आला आहे. अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा आदी जिल्ह्यांमध्ये पावसाची शक्यता आहे. पश्चिमी चक्रवाताचा परिणाम म्हणून देशात उत्तरेकडील भागांतही पावसाचा इशारा देण्यात आला आहे. त्याचप्रमाणे

अरबी समुद्रातील कमी दाबाच्या क्षेत्रामुळे केरळ, तामिळनाडू आदी राज्यांतही पावसाचा अंदाज आहे.

ब्रह्मपुरी ४०.१ अंश सेल्सिअस
विदर्भातील ब्रह्मपुरी येथे सोमवारी राज्यातील उच्चांकी ४०.१ अंश सेल्सिअस कमाल तापमानाची नोंद झाली. विदर्भात सर्वच ठिकाणी कमाल तापमानाचा पारा ३७ ते ४० अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान आहे. मध्य महाराष्ट्रातील पुणे, जळगाव, सातारा, सांगली, सोलापुरात कमाल तापमान ३६ ते ३८ अंशांवर आहे. कोकण विभागात मुंबई परिसरातील कमाल तापमानाचा पारा सरासरीच्या वाढून ३५ अंशांवर गेला आहे.

अंबानी यांच्या घराजवळील स्फोटके प्रकरण तपास ‘एनआयए’कडे

पीटीआय, नवी दिल्ली

उद्योगपती मुकेश अंबानी यांच्या मुंबईतील निवासस्थानाजवळ स्फोटकांनी भरलेली गाडी सापडली होती त्याचा तपास राष्ट्रीय तपास यंत्रणेने (एनआयए) आपल्या हाती घेतला असल्याचे सोमवारी अधिकृत प्रवक्त्याने सांगितले. केंद्रीय गुहमंत्रालयाच्या आदेशावरून एनआयएने या प्रकरणाचा तपास आपल्या हाती घेतला. या प्रकरणीच्या गुन्ध्याबाबतची फेरनोंदणीची प्रक्रिया सुरू करण्यात आली आहे, असे ‘एनआयए’ने म्हटले आहे.

उद्योगपती अंबानी यांच्या दक्षिण मुंबईतील निवासस्थानाजवळ जिलेटिनच्या २० कांड्या असलेली एक स्कॉर्पिओ गाडी २५ फेब्रुवारी रोजी आडवळली होती. ही गाडी पेरौली-मुल्डू चुरालारून १८ फेब्रुवारी रोजी पोरण्यात आली होती, असे पोलिसांनी सांगितले. त्यानंतर या

गाडीचा मालक हिरेन मनसुख यांचा मृतदेह शुक्रवारी ठाणे खाडीत सापडला. त्यानंतर या प्रकरणाला वेगळे वळण लागले.

राज्याच्या गृहविभागाने अंबानी यांच्या निवासस्थानाजवळ सापडलेली स्फोटके, मनसुख हिरेन यांचा संशयास्पद मृत्यू आणि मनसुख यांच्या ताब्यातील स्कॉर्पिओ गाडीची चोरी ही तीन प्रकरणे राज्य दहशतवादविरोधी पथकाकडे (एटीएस) शनिवारी सोपवली. त्यानुसार एटीएसने तपास सुरू केला. त्यास ४८ तासही पूर्ण होत नाहीत तोच एनआयए या केंद्रीय तपास यंत्रणेने स्फोटकांचे प्रकरण स्वतःकडे घेतले.

(पान ३ वरून)

केंद्राकडे देण्यात आला असेल तर राज्यांच्या अधिकारावर गदा येते. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे ऐकून घेतले पाहिजे”, असे सिबल म्हणाले. केंद्र सरकारने मात्र राज्यांना सामाजिक आणि आर्थिक मागास प्रवर्गांखाली आरक्षण देण्याचा अधिकार नसल्याची भूमिका घेतली. तरीही, महान्यायवादी के. के. वेणुगोपाल यांनी राज्यांचे म्हणणे ऐकण्यावर सहमती दर्शवली. त्यामुळे न्या. अशोक भूषण यांनी राज्यांना नोटीस पाठविण्यात येत असल्याचे स्पष्ट केले.

राज्य सरकार आणि अन्य हस्तक्षेप याचिकाकर्त्यांच्या विनंती अर्जांनंतर या प्रकरणाची सुनावणी पाच सदस्यांच्या पीठाकडे वर्ग करण्यात आली. न्या. अशोक भूषण यांनी ८ मार्चपासून १० दिवस सल्ला अंतिम सुनावणी घेण्याचा आदेश दिला होता. त्यानुसार सोमवारी सुनावणी घेण्यात आली, मात्र राज्यांना नोटीस बजावल्यामुळे नियमित सुनावणी लांबणीवर पडली आहे.

१०२व्या घटनादुरुस्तीचा वाद

सर्वच राज्यांच्या आरक्षणाची पडताळणी आरक्षण मर्यादेचे काय ?

मराठा आरक्षणाच्या निमित्ताने सर्वोच्च न्यायालयात ५० टक्के आरक्षण मर्यादेचा मुद्दाही उपस्थित झाला असून इंद्रा साहनी निकालाचा फेरविचार होऊ शकतो का आणि त्यासाठी ११ किंवा त्यापेक्षा अधिक न्यायमूर्तींच्या घटनापीठाकडे हे प्रकरण वर्ग केले जाऊ शकते का, यावरही विद्यमान न्यायपीठ आदेश देऊ शकते. मराठा आरक्षणाला आव्हान देताना याचिकाकर्त्यांनी हे आरक्षण ५० टक्के मर्यादेचे उखुंडघन करत असल्याचा युक्तिवाद केला आहे. इंद्रा साहनी प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाच्या ९ सदस्यीय पीठाचे एकूण आरक्षण ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त असू नये, असा महत्त्वपूर्ण निकाल दिला होता. मात्र, मराठा आरक्षणांमुळे राज्यात ही मर्यादा ओलांडली जाते. महाराष्ट्रासह २७ अन्य राज्यांमध्ये ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त आरक्षण दिले जाते. शिवाय, केंद्राने आर्थिक दुर्बल सवर्णांना १० टक्के आरक्षण देण्याचा कायदा केल्यामुळेही इंद्रा साहनी निकालाचा मंग होतो, असाही युक्तिवाद केला गेला. या मुद्दांवरही राज्यांना आपले म्हणणे मांडण्यास सांगितले पाहिजे आणि त्यांना नोटीस बजावली पाहिजे, असा मुद्दा विद्दिज्ञ पी. एस. पट्टयालिया यांनी न्यायालयात मांडला. राज्य सरकारने मराठा आरक्षणाचा खटला ११ न्यायमूर्तींच्या घटनापीठाकडे सुपूर्द करण्याचा विनंती अर्ज केला आहे.

केंद्राने ही घटनादुरुस्ती ११ ऑगस्ट २०१८मध्ये करून राष्ट्रीय मागासवर्ग आयोगाला घटनात्मक दर्जा दिला. या घटनादुरुस्तीमध्ये अनुच्छेद ३३८ (ब)चा समावेश

करण्यात आला. त्यानुसार राष्ट्रीय मागासवर्ग आयोग स्थापन करण्याचा आदेश केंद्र सरकारला मिळाला. तसेच, अनुच्छेद ३४२ (अ) नुसार, सामाजिक आणि आर्थिक मागास

गेल्या वर्षी अवकाळी पावसाने हळवी कांद्याच्या लागवडीवर परिणाम झाला. अवकाळी पावसाचा फटका कांद्याला बसला होता. पावसाने उघडीप दिल्यानंतर नवीन कांद्याची लागवड करण्यात आली. सध्या बाजारात नवीन कांद्याची लागवड सुरू झाली आहे. नवीन कांदा आकाराने मोठा तसेच त्याची प्रतवारीही चांगली आहे.

- रितेश पोगम, कांदा व्यापारी, श्री छत्रपती शिवाजी मार्केटयार्ड, पुणे

विक्रीस पाठविण्यास सुरुवात केली आहे. गुजरात तसेच कर्नाटकमधील हुबळी, बंगळुरू भागात कांद्याचे उत्पादन चांगले झाले आहे. महाराष्ट्रातील कांद्याला दक्षिणेकडील राज्यातून मोठी मागणी असते. मात्र, महाराष्ट्रातील कांद्याचे दर कर्नाटकातील कांद्यापेक्षा जास्त असल्याने तेथील व्यापाऱ्यांकडून महाराष्ट्रातील कांद्याला फारशी मागणी नाही. निर्यातदारांकडूनही अपेक्षेवढी कांदा खरेदी होत नसल्याने कांदा दरात घट झाली आहे.

मराठा आरक्षणप्रश्नी राज्य सरकारची भूमिका संदिग्ध

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

घटनादुरुस्तीनंतर राज्याला आरक्षणाचा कायदा करण्याचा अधिकार आहे का, हा मुद्दा उच्च न्यायालयातही उपस्थित झाला होता. पण मराठा आरक्षणाचा कायदा घटनादुरुस्ती आधीच केल्याने ती लागू होत नाही, हे राज्य सरकारचे म्हणणे उच्च न्यायालयाने ग्राह्य धरले आहे. हाच युक्तिवाद राज्य सरकारने सर्वोच्च न्यायालयात सोमवारी करणे

अपेक्षित असताना तो करण्यात आला नाही. उलट राज्य सरकारकडून ही १०२ व्या घटनादुरुस्तीची बाब निर्णणे, हे आरक्षणाला धोऱ्यात टाकण्यासारखे आहे. आर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या आरक्षणाच्या मुद्द्यावर मला नोटीस काढण्यात आल्याचे अ‍ॅटर्नी जनरल नी न्यायालयात सांगितले. त्यामुळे १०२ व्या घटनादुरुस्तीच्या मुद्द्यावर सर्व राज्यंचे म्हणणे ऐकायला हवे, असे अ‍ॅटर्नी जनरलनी नमूद केले व राज्य सरकारचीही तीच भूमिका होती.

त्यामुळे राज्य सरकारनेआपले अपयश झाकण्यासाठी अपभ्रंशचर करण्यात अजिबात अर्थ नाही, असे फडणवीस यांनी सांगितले.

‘जेईई मेन्स’मध्ये सहा विद्यार्थी अव्वल

(पान ३ वरून) सिद्धांत मुळजींसह राजस्थान येथील साकेत झा, रिंझी येथील प्रवच कर्तारिया आणि दिल्ली प्रबल दास, गुजरात येथील आदिनाथ किदांबी, चंदिगड येथील गुर्मित सिंग यांना शंभर पर्सेंटाइल मिळाले आहेत. मुलींमध्ये तेलंगणाची कोम्ला शरण्या (९९.९९ पर्सेंटाइल) अव्वल ठरली.

ही परीक्षा देशभरातील ३३१ केंद्रावर घेण्यात आली. त्यापैकी नऊ केंद्र परदेशातील होती. फेब्रुवारीच्या परीक्षेसाठी ६ लाख ५२ हजार ६२७ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती. त्यात १ लाख ९७ हजार ७७१ मुली, ४ लाख ५४ हजार ८५२ मुले आणि ४ तृतीय पंथीयांचा समावेश होता. त्यापैकी ६ लाख २९ हजार ९७८ विद्यार्थ्यांनी गुजरात दिली. यंदा इंग्रजी, हिंदी आणि प्रथीयातील पहिल्यांदाच आसामी, बंगाली, गुजराती, कन्नड, मल्याळम, मराठी, ओडिया, पंजाबी, तमिळ, तेलुगू आणि उर्दू मिळून एकूण ३१ भाषांमध्ये परीक्षा घेण्यात आली. परीक्षार्थींचे सर्वाधिक प्राधान्य इंग्रजी, त्यानंतर हिंदीला होते.

जलसंपदा विभागासाठी १२ हजार ९५१ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाला रस्ते विकासासाठी १२ हजार ९५० कोटी रुपये तर इमारतींसाठी ९४६ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली. त्यात समाधी महामार्गाला जोड म्हणून जालना-नांदेड दुर्गमाली जोड मार्ग या २०० किलोमीटर लांबीच्या ७ हजार कोटी रुपयांच्या नवीन प्रकल्पाचा समावेश आहे.

समुद्री महामार्गाचा नागपूर ते शिर्डी हा पहिला टप्पा १ मे रोजी सुरू होईल, असेही अजित पवार यांनी जाहीर केले. तसेच मुंबईतील पूर्व मुक्त मार्गाला विलासपूर देशमुख यांचे नाव देत असल्याची घोषणाही त्यांनी के ली. तर ग्रामविकास विभागामार्फत २०२१-२२ मध्ये १० हजार किलोमीटर लांबीच्या रस्त्यांची कामे करण्यात येतील, असेही त्यांनी सांगितले.

घरकुल योजनेसाठी ६८२९ कोटी रुपयांची तरतूदही या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे. प्राचीन मंदिराच्या संवर्धन योजनेचा पहिला टप्पा अजित पवार यांनी अर्थसंकल्पात जाहीर केला.

वि वि धा | लोकसत्ता

राज्याच्या अर्थसंकल्पाचे बांधकाम क्षेत्राकडून स्वागत

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे/पिंपरी : नवीन घर घेताना महिला सदस्याच्या नावावर सदनिकेची नोंदणी केल्यास मुद्रांक शुल्कामध्ये एक टक्का सवलत देणाऱ्या राज्य

सरकारच्या अर्थसंकल्पाचे बांधकाम क्षेत्राकडून स्वागत करण्यात आले. तरतूदी चांगल्या असल्या तरी अंमलबजावणी होणे गरजेचे असल्याचे मत विविध तज्ज्ञांनी व्यक्त केले आहे.

जागतिक महिला दिनाचे औचित्य साधत नवीन घर विकत घेताना कुटुंबातील महिला सदस्याच्या नावावर सदनिकेची नोंदणी केल्यास मुद्रांक शुल्कात एक टक्का सवलत मिळणार, या राज्य सरकारच्या घोषणेचे स्वागत करते. या मुळे बांधकाम क्षेत्राला तर मदत होईलच, पण हा निर्णय महिला सबलीकरणाला दिशेने टाकलेले एक महत्त्वाचे पाऊल ठरेल.

■ **पूनम गोखले**, संचालिका, गोखले कन्व्हेन्शन

रिंग रोडसाठी झालेली २४ हजार कोटी रुपयांची तरतूद झाल्याने या भागातील प्राथमिक सोयीसुविधांना चालना मिळेल.

पीएमआरडीएच्या आजूबाजूची गावे जोडली जाऊन त्यांचा विकास होईल. नव्या घराची नोंदणी जर घरातील महिला सदस्याच्या नावावर असेल तर सरकारने देऊ केलेली एक टक्का मुद्रांक शुल्कातील सवलत ही फेडाई पुणे मेट्रोने केलेली मागणी मान्य झाल्यास आनंद आहे.

■ **सुहास मर्वट**, अध्यक्ष, फेडाई पुणे मेट्रो

नवीन घर घेताना घरातील महिला सदस्याच्या नावावर नोंदणी केल्यास मुद्रांक शुल्कात एक टक्का सवलतीमुळे ग्राहकांमध्ये घर खरेदीसंदर्भात असलेला उत्साह काही काळ टिकून राहील. गेल्या काही महिन्यांमध्ये ज्या वेळी मुद्रांक शुल्कामध्ये सवलत दिली गेली तेव्हा त्याचा घर खरेदीवर सकारात्मक परिणाम दिसून आला. तसेच रिंग रोडसाठी २४ हजार कोटी रुपयांची केलेली तरतूद ही भविष्यात गृहनिर्माण क्षेत्रात नवीन संधी निर्माण करू शकेल.

■ **विनीत गोयल**, सह-व्यवस्थापकीय संचालक, कोहिनूर समूह

राज्य शासनाची आर्थिक परिस्थिती चांगली नसल्याने शासन जास्त काही देऊ शकत नाही. पुण्याचे रिंग रोड आणि मेट्रोचे काम करण्याचे दिलेले आश्वासन स्तुत्य आहे. कृषी उत्पन्न बाजार समिती बळकट करण्यासाठी चार वर्षांमध्ये दोन हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असल्यामुळे अडचणीत असलेल्या बाजार समितीला स्थिरता मिळेल.

■ **वालचंद संवेती**, माजी अध्यक्ष, फेडरेशन ऑफ असोसिएशन ऑफ ट्रेडर्स (महाराष्ट्र)

महिलांसाठी आणि आरोग्य, कृषि आणि पायाभूत सुविधा या क्षेत्रांसाठी केलेल्या घोषणा स्वागतार्ह आहेत. मात्र त्याची अंमलबजावणी अधिक महत्त्वाची. करोनामुळे सूक्ष्म आणि अनौपचारिक उद्योगांना, अनौपचारिक कर्मचाऱ्यांना सर्वाधिक ह्याळ बसली असल्याने रोजगार, उद्योग आणि पायाभूत सुविधांसाठीच्या घोषणांची लवकर अंमलबजावणी व्हायला हवी.

■ **पुशांत गिरबले**, महासंचालक, मराठा चेंबर ऑफ कॉमर्स, इंडस्ट्रीज अँड ॲग्రిकल्चर

करोनाच्या पार्श्वभूमीवर शासनाकडे निधींची चणचण असल्याने शिक्षण क्षेत्रासाठी विशेष नव्या योजना आलेल्या नाहीत. पण, जिल्हा परिषदेच्या शाळांना वर्गखोल्या बांधण्यासाठी निधी, १०० आदिवासी शाळांना आदर्श शाळा म्हणून विकसित करण्यासाठी निधी देण्यात आला आहे. आंतरराष्ट्रीय क्रीडा विद्यापीठाच्या माध्यमातून क्रीडा क्षेत्रात संशोधन, काही जुन्या देशी खेळांचे पुनरुज्जीवन यासाठी प्रोत्साहन-चालना मिळू शकेल.

■ **डॉ. वसंत काळपाडे**, ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ

पुण्याकरिता क्रीडा विद्यापीठ आणि रिंग रोडसाठी केलेली तरतूद स्वागतार्ह आहे. करोना साथीच्या काळात आरोग्य खात्यासाठी मरवीव तरतूद आणि नवीन सात वेद्यकीय महाविद्यालयांची स्थापना अशा तरतूदी करून काळाचे मान राखण्यात यश आले आहे.

■ **मोहन जोशी**, माजी आमदार

महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प औद्योगिक आणि कामगारांसाठी निराशाजनक आहे. करोनाच्या काळात फटका बसलेल्या सूक्ष्म आणि लघुउद्योगकांसाठी अनुदानाच्या स्वरूपात मदत जाहीर करायला हवी होती. कामगारांना मदतीचा हात देण्याची गरज होती. अर्थसंकल्पाने त्यांच्या पदवी निराशा पडली आहे.

■ **अॅड. अप्पासाहेब शिंदे**, अध्यक्ष, पिंपरी चिंचवड चेंबर ऑफ इंडस्ट्रिज कॉमर्स, सर्व्हिसेस आणि ॲग्రిकल्चर

औद्योगिक वसाहतीमधील प्रदूषण कमी करण्यासाठी ३ हजार ४८७ कोटी रुपयांची तरतूद अर्थसंकल्पात केली आहे. एक जिल्हा एक उत्पादन कार्यक्रमांतर्गत स्थानिक उद्योगातील कामगारांना कौशल्य विकास साहाय्य आणि त्यांच्या उत्पादनांना राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बाजारापेठ उपलब्ध करून देण्यास फायदेशीर वातावरण मिळेल. पुणे जिल्हासाठी अर्थसंकल्पात मरवीव तरतूद केली असली तरी लघु उद्योगांना फारसा फायदा होणार नाही.

■ **संदीप बेलसरे**, अध्यक्ष, पिंपरी चिंचवड लघुउद्योग संघटना.

उद्यम नोंदणीमध्ये महाराष्ट्राची आघाडी

एकूण नोंदणीपैकी महाराष्ट्रातून सर्वाधिक २४ टक्के एमएसएमईची नोंदणी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : देशभरातील सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योजकांसाठी बंधनकारक करण्यात आलेल्या उद्यम नोंदणीमध्ये महाराष्ट्राने देशात आघाडी घेतली आहे. नोंदणीमध्ये महाराष्ट्राचा सर्वाधिक २४ टक्के वाटा असून, त्या खालोखाल तमिळनाडू, गुजरात, राजस्थान, उत्तर प्रदेश या राज्यांचा क्रमांक लागतो.

एमएसएमई विकास कायदा २००६ नुसार, उद्योजकांना आंत्रप्रेनर्स मेमोरेंडमच्या माध्यमातून नोंदणी बंधनकारक होती. मात्र त्यातील गुंतागुंत लक्षात घेऊन सरकारने २०१५ साली उद्योग आधार मेमोरेंडम

पुणे पहिल्या स्थानी

देशात सर्वाधिक नोंदणीमध्ये पुणे जिल्हा पहिल्या स्थानी आहे. एकूण नोंदणीच्या २.९ टक्के नोंदणी पुणे जिल्हातून झाली आहे. पुण्यानंतर ठाणे (२.९ टक्के), बेंगळूरू-शहर (२.३ टक्के), जयपूर (२.३ टक्के), अहमदाबाद (२.३ टक्के) असा क्रम आहे. तर पहिल्या दहा जिल्ह्यांमध्ये पुणे, ठाणे, मुंबई उपनगर आणि मुंबई या जिल्ह्यांचा समावेश होतो.

(यूपएम) ही ऑनलाइन योजना सुरू केली. केंद्र सरकारने एक जुलै २०२० पासून एमएसएमईच्या व्याख्येत बदल केले. एमएसएमई मंत्रालयाने सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्या वर्गीकारी, नोंदणीसाठी एक जुलै २०२० पासून उद्यम नोंदणी ही नवी

शासकीय योजनांचे फायदे घेण्यासाठी एमएसएमईची उद्यम नोंदणी वेगळी पाहिले. तसेच उद्यम नोंदणी असल्यास भविष्यात बँकांकडून कर्ज प्रक्रिया सुलभ होऊ शकेल. नोंदणीमध्ये महाराष्ट्राची, पुण्याची आघाडी असणे आनंददायी आहे. उद्यम नोंदणीच्या जनजागृतीसाठी एमएसएमईआयएने पुढाकार घेतला आहे.

- **पुशांत गिरबले**, महासंचालक, एमसीसीआयए

प्रक्रिया सुरू केली. त्यानुसार बदललेली नोंदणी प्रक्रिया उद्यम नोंदणी नावाने ओळखली जाऊ लागली. त्यात एमएसएमईना उद्यम संकेतस्थळावर निःशुल्क नोंदणी करून प्रमाणपत्र मिळते. एमएसएमई मंत्रालयाने डिसेंबर २०२० पर्यंतच्या

नोंदणीची आकडेवारी संकेतस्थळावर जाहीर के ली आहे. देशभरातील एमएसएमईनी केलेल्या नोंदणीच्या आकडेवारीचा आढावा घेतल्यास १३ लाख ४७ हजार ४९ एमएसएमईनी नोंदणी केली आहे. त्यापैकी १२ लाख ४६ हजार ६२६ सूक्ष्म, ८५ हजार

६२९ लघु आणि १४ हजार ७९४ मध्यम उद्योग आहेत.

महाराष्ट्रातील ३ लाख २७ हजार ८५५ उद्योगांनी (२४ टक्के) नोंदणी के ली आहे. राज्यातील ३ लाख १० हजार ४१३ सूक्ष्म उद्योगांनी,

११ हजार ७८० लघु उद्योगांनी आणि २ हजार ६६२ मध्यम उद्योगांचा समावेश आहे. तर तमिळनाडूतील १ लाख ५९ हजार ४९० (१२ टक्के), गुजरातमधील १ लाख २१ हजार ९३१ (९ टक्के), राजस्थानमधील १ लाख ११ हजार ७२४ (८ टक्के), उत्तर प्रदेशातील १ लाख २ हजार १३९ (८ टक्के) एमएसएमईनी नोंदणी केल्याचे दिसून येत आहे.

क्रीडा विद्यापीठासाठी अर्थसंकल्पात तरतूद

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : पुण्यात साकारणाऱ्या देशातील पहिल्या क्रीडा विद्यापीठासाठी राज्याच्या अर्थसंकल्पात तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे 'ॲक्सफर्ड ऑफ द ईस्ट' अशी ओळख असलेल्या पुण्यातील विद्यापीठांमध्ये आता क्रीडा विद्यापीठाचीही भर पडणार आहे.

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी सोमवारी राज्याच्या अर्थसंकल्प सादर के ला. नुकत्याच झालेल्या अधिवेशनात क्रीडा विद्यापीठाच्या विधेयकाला मान्यता मिळाली होती. त्या पाठोपाठ आता अर्थसंकल्पातही स्थान मिळाले आहे. त्यामुळे पुढील काही काळात प्रत्यक्ष विद्यापीठाच्या उभारणीला गती मिळू शकणार आहे.

सुरुवातीला बालेवाडी येथील शिवछत्रपती क्रीडा संकु लाला जोडूनच क्रीडा विद्यापीठ साकारणार आहे. क्रीडा विज्ञान, क्रीडा तंत्रज्ञान आणि क्रीडा प्रशिक्षण अत्यासक्रम या विद्यापीठाद्वारे राबवले जातील. गेल्या काही वर्षांमध्ये पुण्यात राज्य विद्यापीठासह खासगी विद्यापीठे आणि

अर्थसंकल्पात

पुण्यासाठीच्या तरतूदी...

■ **बर्ड फ्लायसराख्या** आजारांना आळा घालण्याच्या दृष्टीने जैव सुरक्षा प्रयोगशाळेची उभारणी

■ **पुणे, पिंपरी चिंचवडमधील वाहतूक कोंडी सोडवण्यासाठी वर्तुळाकार मार्ग (रिंग रोड)**

■ **पुणे-नाशिक मध्यम-अतिजलद रेल्वे मार्ग**

■ **पुणे शहरासाठी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ**

■ **जागतिक दर्जाचे साखर संग्रहालय**

■ **सारथी आणि बार्टी या दोन्ही संस्थांसाठी १५० कोटींची तरतूद**

■ **साखर संग्रहालयाची उभारणी**

अभिमत विद्यापीठे मिळून जवळपास १५ विद्यापीठे निर्माण झाली आहेत. त्यात आता क्रीडा विद्यापीठाची भर पडणार आहे. या क्रीडा विद्यापीठाच्या माध्यमातून राज्यात क्रीडा संस्कृती निर्माण करण्यासह क्रीडा क्षेत्रात संशोधन, नवे खेळाडू घडवण्यासाठी चालना मिळू शकणार आहे.

शिक्षणाच्या विकासासाठी विचार गटाची नियुक्ती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्याच्या शिक्षण क्षेत्राच्या सर्वांगीण विकासासाठी विचार गट राज्य शासनाने नियुक्त केला आहे. या विचार गटात राज्यातील उपक्रमशील शिक्षक आणि अधिकाऱ्यांचा समावेश असून, शिक्षण क्षेत्रात आवश्यक सुधारणा, योजनांची शिफारस या विचार गटाकडून करण्यात येईल.

राज्याचे शिक्षण आयुक्त विशाल सोळंकी यांच्या अध्यक्षतेखालील या विचार गटामध्ये राज्य शैक्षणिक संशोधन प्रशिक्षण परिषदेचे संचालक दिनकर टेमकर, राज्य शैक्षणिक

संशोधन प्रशिक्षण परिषदेचे प्रभारी प्राचार्य विकास गरड, आंतरराष्ट्रीय पुरस्कारप्राप्त शिक्षक रणजितसिंह डिसले, बालाजी जाधव, संदीप गुंड, भाऊसाहेब चासकर, वाबळेवाडी शाळेचे मुख्याध्यापक दत्तात्रय वारे यांच्यासह राज्यभरातील उपक्रमशील आणि प्रयोगशील शिक्षक, शिक्षणाधिकारी यांचा समावेश आहे.

विचार गटाअंतर्गत उपगटांची स्थापना करून बैठका घेण्यात याव्यात, शिक्षण क्षेत्रातील आवश्यक सुधारणा आणि योजनांची शिफारस या विचार गटाकडून शासनाला करण्यात यावी, असे शासन निर्णयाद्वारे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

'ईडी'कडून अनिल भोसलेंसह चौघांना अटक

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : शिवाजीराव भोसले बँक गैरव्यवहार प्रकरणात सक्तवसुली अंमलबजावणी संचालनालयाचे (ईडी) बँकेचे संचालक आमदार अनिल शिवाजीराव भोसले यांच्यासह चौघांना अटक केली. याप्रकरणी बँकेचे संचालक आमदार अनिल शिवाजीराव भोसले, संचालक सूर्याजी पांडुरंग पिप्साळ, मुख्य कार्यकारी अधिकारी तानाजी दत्त पडवळ, मुख्य लेखापाल शैलेश

शिवाजीराव भोसले बँक गैरव्यवहार प्रकरण

संपतराव भोसले यांना अटक क रण्यात आली. गैरव्यवहार प्रकरणी शिवाजीराव भोसले सहकारी बँकेची 'ईडी' कडून चौकशी करण्यात येत होती. 'ईडी' च्या पथकाने १५ जानेवारी रोजी शिवाजीनगर येथील वाकडेवाडी परिसरात असलेल्या बँकेच्या मुख्य कार्यालयावर छापा टाकला होता. ईडीकडून या प्रकरणात शिवाजीनगर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. ७१

कोटी रुपयांच्या गैरव्यवहार प्रकरणात ईडीच्या पथकाकडून छापा टाकून महत्त्वाची कागदपत्रे तसेच डिजिटल पुरावे जप्त करण्यात आले आहेत. दरम्यान, गैरव्यवहार प्रकरणात फेब्रुवारी २०२० मध्ये पुणे पोलिसांच्या आर्थिक गुन्हे शाखेने भोसले, पडवळ, जाधव यांना अटक केली होती. या कारवाईत भोसले यांच्या महागड्या मोटारी जप्त करण्यात आल्या होत्या.

मार्केटयार्डातील वायु आकाराच्या उड्डाणपुलाची निविदा रद्द

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : मार्केटयार्डातील इंग्रजी वायु अक्षरप्रमाणे प्रस्तावित करण्यात आलेल्या उड्डाणपुलाच्या कामाची निविदा रद्द करण्याचा निर्णय महापालिकेने घेतला आहे. व्यापारी वर्गाचा विरोध असल्यामुळे महापालिका प्रशासनाने हा निर्णय घेतला आहे. महापालिकेच्या प्रकल्प विभागाने त्याबाबतचा प्रस्ताव आयुक्त कार्यालयाला दिला आहे.

उड्डाणपुलाच्या आराखड्यावर मार्केट यार्डातील व्यापारी आणि नागरिकांनी आक्षेप नोंदविला होता. उड्डाणपूल गंगाधाम चौकापर्यंत वाढविण्यात यावा, अशी मागणीही त्यांच्याकडून करण्यात येत होती. बाजार समिती, मार्केट यार्डातील व्यापारी, नागरिक आणि अधिकारी यांची एकत्रित बैठकही स्थानिक आमदार माधुरी मिसाळ यांनी काही महिन्यांपूर्वी घेतली होती. मात्र महापालिके च्या प्रकल्प विभागाने उड्डाणपुलासाठी काढलेली निविदा रद्द करण्याचा प्रस्ताव आयुक्त विक्रम कु मार यांना दिला आहे. त्यावर येत्या

काही दिवसांत निर्णय होण्याची शक्यता आहे. वाहतूक कोंडी सोडविण्यासाठी महापालिकेकडून डायस प्लॉट ते गिरिधर भवन चौक या दरम्यान उड्डाणपूल उभारण्याचे काम सुरू आहे. हा उड्डाणपूल ज्या ठिकाणी संपतो, तिथून १०० मीटर अंतरावर वखार महामंडळ चौक आहे. नेहरू स्तंभावरून ये-जा करणाऱ्या जड वाहनांची संख्या मोठी असल्यामुळे उड्डाणपुलानंतरही वखार महामंडळ चौकातील वाहतूक कोंडीचा प्रश्न कायम राहिल, असे आक्षेप घेण्यात येत होते. या चौकातून गंगाधाम

रस्त्यामार्गे बिबवेवाडी, कोंढव्याकडे आणि सातारा रस्त्याकडे जाणाऱ्या वाहनांची संख्याही मोठी असल्यामुळे डायस प्लॉट ते गिरिधर भवन चौकादरम्यानच्या उड्डाणपुलाची लांबी गंगाधाम चौकापर्यंत वाढविण्यात यावी, अशी मागणी स्थानिक व्यापारी वर्गाकडून करण्यात आली होती.

त्यामुळे महापालिके ने वखार महामंडळ चौकापासून वायु आकाराचा उड्डाणपूल उभारण्याचे नियोजन केले होते. त्यासाठी निविदा प्रक्रियाही राबविण्यात आली होती. स्थायी समितीने निविदेनुसार कामे करण्यास मान्यता दिली होती. मात्र

बँकिंग क्षेत्रातील तज्ज्ञ विजय भावे यांचे निधन

पुणे : जनता सहकारी बँक लि. पुणेचे माजी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, बँकिंग क्षेत्रातील तज्ज्ञ विजय पुरुषोत्तम भावे (वय ७८) यांचे हृदयविकाराने नुकतेच निधन झाले. त्यांच्यामागे दोन मुलगे, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे.

म्हणून काम पाहिले. त्यानंतर त्यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारीपद भूषविले. तज्ज्ञ संचालक म्हणून त्यांनी चौदा वर्षे काम पाहिले. या काळात त्यांनी परिश्रम घेऊन बँकेला संकटातून बाहेर काढले. बँकेला प्रगतिपथावर नेण्यात त्यांनी मोलाची भूमिका बजावली. त्यांनी रुपी सहकारी बँकेच्या प्रशासक मंडळात सदस्य म्हणूनही काम केले होते.

भावे यांच्या पार्थिवावर रविवारी (७ मार्च) वैकुंठ स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले. या प्रसंगी जनता सहकारी बँक लि.पुणेचे अध्यक्ष माधव माटे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी जयंत काकतकर,

संचालक मंडळ सदस्य तसेच कर्मचारी वर्ग उपस्थित होता. भावे यांनी ३५ वर्षे स्टेट बँक ऑफ इंडियात विविध पदांवर काम केले. स्टेट बँकेतून वरिष्ठ अधिकारी पदावरून निवृत्त झाल्यानंतर त्यांनी जनता सहकारी बँकेत संचालक

आमचे सर्व ग्राहक, ज्यांनी त्यांचे केवायसी (KYC) आणि प्रोफाइल (PROFILE) अद्ययावत करण्याकरिता कागदपत्रे जमा केलेली नाहीत त्यांनी बँकेच्या नोंदी अद्ययावत करण्याकरिता त्यांचा नवीन फोटो, ओळखीचा पुरावा, पत्त्याचा पुरावा आणि पॅन क्र./फॉर्म ६० बँकेकडे त्वरित जमा करावेत अशी त्यांना पुन्हा एकदा विनंती करण्यात येत आहे.

ज्या ग्राहकांचे खाते वापर न केल्यामुळे "निष्क्रिय" "DORMANT" झाले असेल त्यांनी त्यांचे खाते सुरु करण्याकरिता शाखा अधिकाऱ्यांकडे संपर्क साधावा आणि नवीन फोटो आणि केवायसी कागदपत्रे (ओळखीचा पुरावा आणि पत्त्याचा पुरावा) सादर करावीत. खात्यामध्ये २ वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीकरिता कोणताही व्यवहार झालेला नसल्यास (ग्राहक तसेच त्रयस्थ पक्षाद्वारे क्रेडिट किंवा डेबिट व्यवहार झालेला नसल्यास) असे बचत/चालू खाते निष्क्रिय समजण्यात येईल.

सर्व केवायसी पूर्णता न केलेली खाती आणि निष्क्रिय खात्यांवर आम्ही "डेबिट फ्रीझ" लागू करणार आहोत.

तपशील अद्ययावत करण्याकरिता कृपया तुमचा मोबाईल/दूरध्वनी/ई-मेल आयडी सादर करावा. ग्राहकांना उत्तमोत्तम सेवा देण्यासाठी आपल्या सहकार्यांची अपेक्षा आहे.

आदेशावरून सही/-
व्यवस्थापकीय संचालक

९ मार्च, २०२१, मुंबई

घरचे लोणचे
अर्थात चांगले

बाजारातील ताज्या करकरीत कऱ्यांसोबत वेडेकर लोणच्याचा तयार मसाला वापरा आणि घरीच बनवा कैरीचे ताजे लोणचे.

वेडेकर लोणच्याचा तयार मसाला

info@vpbedekar.com
bedekar.sales@gmail.com
www.vpbedekar.com

दी. पी. बेडेकर अॅड सन्स प्रा. लिमिटेड
56, धारुरे पथ, निरगांव, व्ही. पी. बेडेकर मसालेवाले बौक, मुंबई - 4.

महाशिवरात्री
दिव्यत्वाची एक अलौकिक रात्र

११ मार्च २०२१
सायं: ६ ते सकाळी ६

मोफत रुद्राक्ष! आदियोगीच्या भव्य उपस्थितीत सदगुरूनी उर्जित केलेले रुद्राक्ष मिलवा मोफत घरपोच
isha.co/RD

अधिक माहितीसाठी: 83000 82000

घरीच राहा, सुरक्षित राहा
ऑनलाईन पाहा
marathi.sadhguru.org/msr

Sadhguru App

Live On: voot, JioTV, ZEE5, dailyhunt, मैमि, अरुंधती, colors, ABN Network, दिव्य, NETWORK10

मुख्य पार्टनर INDIA

सह-प्रायोजक: AXIS BANK, SBI, SHIRAM, LIC, सह प्रायोजक: IndusInd Bank

अर्थसंकल्प

२०२१-२०२२

लोकसत्ता

WWW.LOKSATTA.COM

महाराष्ट्राला पुढे नेणारा अर्थसंकल्प : मुख्यमंत्री

करोनामुळे स्थूल राज्य उत्पन्नात ८ टक्के घट होऊनही कृषी, पायाभूत सुविधांच्या प्रकल्पांना चालना देणारा, आरोग्य यंत्रणेला मजबूत करणारा असा महाराष्ट्राला पुढे नेणारा अर्थसंकल्प आहे, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी व्यक्त केली. सर्व क्षेत्रात घसरण होत असताना ११.७ टक्के इतकी विक्रमी वाढ नोंदवणाऱ्या कृषी क्षेत्राला अधिक बळकटी देण्यासाठी शेतकऱ्यांना बिनव्याजी पीककर्ज देण्यात येईल. हा अर्थसंकल्प पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी गती देताना समाजातील सर्व घटकांना दिलासा देणारा आहे, असेही मुख्यमंत्री म्हणाले.

५,००० कोटी
रस्ते विकासाच्या कामांसाठी तरतूद.

१०,६३५ कोटी
अनुसूचित जाती घटक योजनांसाठी.

रस्ते, महामार्ग

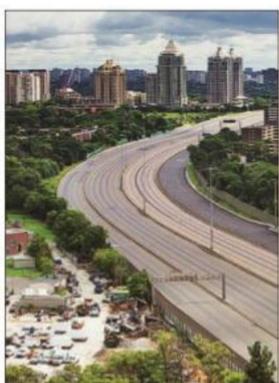
- पुणे-मुंबई द्रुतगती महामार्गाच्या क्षमता वाढीचे कामही सुरू असून ते डिसेंबर २०२२ पर्यंत पूर्ण करण्याची ग्वाही.
- मुंबई पारबंदर प्रकल्पही पुढच्या वर्षी पूर्ण करण्याचे लक्ष्य.
- रायगडमधील रेवस ते सिंधुदुर्गातील रेडी या ९५७३ कोटी रुपयांच्या सागरी महामार्गाचे कामही हाती घेण्यात येत आहे.
- समुद्री महामार्गाचा नागपूर ते शिर्डी हा पहिला टप्पा १ मे रोजी सुरू होईल. पुणे चक्राकार मार्ग या २६ हजार कोटी रुपयांच्या प्रकल्पाचे कामही हाती घेण्यात आले आहे.
- राज्यातील रस्त्यांच्या सुधारणा व देखभाल दुरुस्तीसाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत वित्तीय विकास महामंडळ स्थापन करण्याची अर्थमंत्र्यांची घोषणा.
- विद्युत वाहनांना प्रोत्साहन देण्याचे धोरण आहे. सीएसजी-हायड्रिड बस घेण्याचे व समुद्री महामार्ग, मुंबई-पुणे द्रुतगती महामार्ग, मुंबई-नाशिक महामार्गावर विद्युत वाहनांच्या चार्जिंगसाठी मोठी सुविधा उभारणार.
- उद्योगांना प्रोत्साहन देण्यात येत असून रायगडमध्ये औषधनिर्माण पार्क व औरंगाबादमध्ये वैद्यकीय उपकरण पार्कमध्ये २५ हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक अपेक्षित.

महापालिका निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर

शहरी पायाभूत सुविधांना प्राधान्य

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : करोनामुळे आलेल्या मंदीचे सावट कमी होऊन राज्यातील अर्थव्यवहाराला चालना देण्यासाठी रस्ते, विमानतळ, मेट्रो, रेल्वे अशा पायाभूत सुविधा प्रकल्पांवर आणि ऊर्जा क्षेत्रातील कामांवर अर्थसंकल्पात भर देण्यात आला आहे. जालना-नांदेड २०० किलोमीटरच्या सात हजार कोटी रुपयांच्या महामार्गासह मुंबईतील वरळी-शिवडी उन्नत मार्ग, पुणे चक्राकार मार्ग, मुंबई-गोवा सागरी महामार्ग, नागरी भागातील मुख्य बाजारपेठांच्या रस्त्यांचे रुंदीकरण अशा विविध योजनांना गती देण्याची घोषणा करत सरकार विकास प्रकल्पांसाठी प्रयत्नशील असल्याचा संदेश मुंबईसह राज्यातील विविध महानगरपालिकांच्या निवडणुका डोळ्यांसमोर ठेवून देण्यात आला आहे.

मुंबई महानगर परिसरासाठी काय ?

- मुंबईच्या विकासाच्या प्रकल्पांचा विशेष उल्लेख अर्थसंकल्पीय भाषणात करण्यात आला. वरळी-शिवडी उन्नत मार्गाचे काम हाती घेण्यात आले आहे. चिरार ते अलिबाग बहुद्वैतीय मार्ग प्रकल्पाचे भूसापेदन सुरू झाले आहे.
- ठाणे खाडीला समतल असा १५ किलोमीटर लांबीचा ठाणे किनारपट्टी रस्ता बांधण्यात येत आहे. मुंबा बायपास, शिळ-कल्याण या मार्गावर उड्डाणपुलांचे काम सुरू आहे.
- मुंबई, ठाणे व नवी मुंबई या भागासाठी जलवाहतूक सुरू करण्यात येत असून त्यासाठी कोलशेट, काल्हेर, डोंबिवली व मीरा-भाईंदर या

नागरी भागातील विकासकामांना चालना देण्याचे महाविकास आघाडी सरकारचे धोरण आहे हा संदेश यानिमित्ताने देण्यात आला. मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांच्यासाठी मुंबई, ठाणे, हजार कोटी रुपयांची कामे २०२१-२२ मध्ये हाती घेण्यात येणार आहेत. उद्योगांना प्रोत्साहन देण्यात येत असून रायगडमध्ये औषधनिर्माण पार्क व औरंगाबादमध्ये वैद्यकीय उपकरण पार्कमध्ये २५ हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक अपेक्षित आहे. तर ऊर्जा

बांधकाम विभागांतर्गत वित्तीय विकास महामंडळ स्थापन करण्यात येईल, अशी घोषणा अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केली. आशियाई विकास बँक साहाय्यातून रस्ते विकासाची ५ हजार कोटी रुपयांची कामे २०२१-२२ मध्ये हाती घेण्यात येणार आहेत. उद्योगांना प्रोत्साहन देण्यात येत असून रायगडमध्ये औषधनिर्माण पार्क व औरंगाबादमध्ये वैद्यकीय उपकरण पार्कमध्ये २५ हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक अपेक्षित आहे. तर ऊर्जा

- चार ठिकाणी जेटी बांधण्यात येत आहे.
- मुंबईतील मेट्रोमार्ग २ अ, ७ ही कामे २०२१ अखेर पूर्ण करण्याची ग्वाही अजित पवार यांनी दिली.
- हिंदुदृढयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे स्मारकासाठी ४०० कोटी रुपये, मुंबई पूर्व व पश्चिम द्रुतगती मार्गावर सायकलीसाठी स्वतंत्र मार्ग तयार करण्याचे काम वर्षभरात हाती घेण्यात येईल.
- समुद्रातील पाणी गोडे करण्याचा प्रकल्प मालाडजवळ मजरी येथे उभारण्यात येत असून डिसेंबर २०२१ मध्ये प्रकल्प अहवाल अपेक्षित आहे. मिठी नदी पुनरुज्जीवन प्रकल्पही लवकरच सुरू होणार आहे.

दोन लाख शिकाऊ उमेदवारांना पाच हजारांपर्यंत पाठ्यवृत्ती कौशल्य विकास विद्यापीठामार्फत रोजगाराला चालना देण्याचा संकल्प

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : वैज्ञानिक दृष्टिकोन रुजविण्यासाठी तसेच फसव्या विज्ञानाचा प्रसार रोखण्याकरिता राज्यात सहा ठिकाणी राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान पार्कची उभारणी करण्याची घोषणा उपमुख्यमंत्री व अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केली. त्यासाठी प्रत्येकी ५० कोटी रुपयांप्रमाणे ३०० कोटी रुपये निधीची तरतूद करण्यात आली आहे. शिकाऊ उमेदवारांना विद्यावेतनाच्या ७५ टक्के किंवा पाच हजार रुपयांपर्यंतची रक्कम राज्य शासन देणार असून योजनेचा लाभ दोन लाख उमेदवारांना मिळणे अपेक्षित आहे. ही योजना १५ ऑगस्टला २० ला सुरू होणार होती, पण करोनामुळे ती न झाल्याने आता १ मे पासून सुरू होईल. राज्यात शासकीय कौशल्य विकास विद्यापीठ स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून त्यात रोजगारनिर्मिती प्रशिक्षण दिले जाईल व रोजगारनिर्मितीला चालना मिळेल. आंतरराष्ट्रीय क्रीडा विद्यापीठ स्थापन करण्याची घोषणा राज्य सरकारने केली असून त्यात २०० विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाईल. क्रीडा विज्ञान, तंत्रज्ञान, शिक्षण, प्रशिक्षण असे चार अभ्यासक्रम त्यात शिकविले जाणार आहेत. उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाला कार्यक्रम व उपक्रम राबविण्यासाठी एक हजार ३९९ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे.

फसव्या विज्ञानाचा प्रसार रोखण्यासाठी सहा 'तंत्रज्ञान पार्क'

फसव्या विज्ञानाचा प्रसार होत असल्याने अमिजात विज्ञानाचा दृष्टिकोन मुलांमध्ये तयार होण्यासाठी प्रत्येक महसुली विभागात एक याप्रमाणे राज्यत सहा राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान पार्कची स्थापना केली जाणार आहे. सध्या फसव्या विज्ञानाचा प्रसार मोठ्या प्रमाणावर होत असल्याने हा निर्णय घेण्यात आल्याचेही अजित पवार यांनी स्पष्ट केले. दरम्यान, फसवे विज्ञान म्हणजे नक्की काय, असा प्रश्न पत्रकार परिषदेत अजित पवार यांना विचारण्यात आला असता त्यांनी, आंबा खाऊन मुलगा होतो, असा काही जण दावा करतात हे फसवे विज्ञान, असे उत्तर त्यांनी दिले. संभाजी मिडे यांनी हा दावा केला होता.

तरतूदी...

- मुंबईतील नेहरू सेंटरला अत्याधुनिक यंत्रांची खरेदी, आधुनिकीकरण व नुसतीकरणसाठी १० कोटी रुपये
- अमरावती येथील विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या शताब्दीनिमित्ताने पायाभूत सुविधा विकासासाठी १० कोटी रुपये
- मुमुज येथील कुणबी समाजोन्नती संघाच्या वसतिगृहासाठी पाच कोटी रुपयांची तरतूद.

कार्यक्रम राबविण्यासाठी दोन हजार ४६१ कोटी रुपये निधीची तरतूद करण्यात आली आहे.

करोनाच्या खडतर परिस्थितीतही...

मागास, वंचित घटकांसाठी २६ हजार कोटींची तरतूद

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : करोना साथरोगाचा मोठा फटका अर्थव्यवस्थेला बसला असतानाही, राज्याच्या अर्थसंकल्पात समाजातील मागास, कष्टकरी, वंचित घटकांसाठी विविध सामाजिक न्यायाच्या योजनांसाठी सुमारे २६ हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. अल्पसंख्याक समाजासाठीही भरीव तरतूद करण्यात आली आहे. राज्याची आर्थिक परिस्थिती खडतर असतानाही महसुली तुटीच्या अर्थसंकल्पातही अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग, इतर मागास वर्ग तसेच अल्पसंख्याक समाजासाठी विविध कल्याणकारी योजना राबविण्याकरिता निधीची तरतूद करताना कुठेही हात आखडता घेतलेला नाही. तीन-चार नवीन योजना असल्या तरी, पूर्वीपासून चालू असलेल्या योजनांसाठी भरीव तरतूद

सावित्रीबाई फुले घरकुल राज्यात धनगर समाजासाठी पुण्यलोक अहिल्यादेवी होळकर घरकुल योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्याच धर्तीवर विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागासवर्गीयांसाठी क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले घरकुल योजना राबविण्याची घोषणा करण्यात आली.

इंग्रजीत मीनाताई तर मराठीत जनाबाई !

अर्थमंत्री अजित पवार यांनी अर्थसंकल्प सादर करताना संत जनाबाई यांच्या नावाने महिला घरकामगारांसाठी कल्याणकारी योजना जाहीर केली. भाषणाच्या मराठी प्रतीमध्येही ही योजना संत जनाबाई यांच्या नावानेच होती. मात्र, भाषणाच्या इंग्रजी प्रतीमध्ये हीच योजना मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांच्या मातोश्री दिवंगत मीनाताई ठाकरे यांच्या नावाने छापली गेली. त्यामुळे ही कसली पिंटिंग मिस्टेक? असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे.

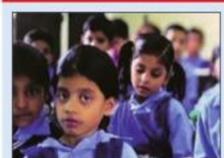
हजार ३१० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. अनुसूचित जमातीकरिता ९ हजार ७३८ कोटी रुपये, इतर मागास बहुजन कल्याण विभागासाठी ३ हजार २१० कोटी रुपये अशी मोठी तरतूद करण्यात आली आहे. त्याशिवाय खुल्या प्रवर्गासाठी व मागासवर्गीयांसाठी असलेल्या सर्वच आर्थिक विकास महामंडळांना भागभांडवलाच्या निधीतही वाढ करण्यात आली आहे. अल्पसंख्याक समाजाच्या शैक्षणिक व इतर कल्याणकारी योजनांसाठी ५८९ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. या अर्थसंकल्पात दिव्यांग व तृतीयपंथी घटकांची विशेष दखल घेण्यात आली आहे. विशेषत तृतीयपंथीयांना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देऊन शारवत रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी नवीन बीजभांडवल योजना सुरू करण्याचे या वेळी जाहीर करण्यात आले.

घरकामगार महिलांसाठी कल्याणकारी योजना

करोना टाळेबंदीचा सर्वात मोठा फटका घरकाम करून संसाराचा गाडा हाकणऱ्या कष्टकरी महिलांना बसला. त्याची दखल अर्थसंकल्पात घेण्यात आली. त्यांच्यासाठी संत जनाबाई सामाजिक सुरक्षा व कल्याणकारी योजना सुरू करण्याचे जाहीर करण्यात आले. त्यासाठी बीजभांडवल म्हणून २५० कोटी रुपयांची तरतूद अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.

घटक योजनांसाठी १० हजार ६३५ कोटी रुपये आणि सामाजिक न्याय व विशेष साहाय्य विभागास २ हजार ६७५ कोटी रुपये असे मिळून १३

सामाजिक न्याय...

सीबीएसई अभ्यासक्रम

अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक जिल्ह्यात एक या प्रमाणे शासकीय निवासी शाळेत पध्दती तत्वावर सहावीपासून सीबीएसई अभ्यासक्रम सुरू करण्याची घोषणा करण्यात आली. २५ एकलव्य मॉडेल शाळांमध्ये अनुसूचित जमातीमधील सहावी ते बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी सीबीएसई अभ्यासक्रमाचे शिक्षण दिले जाते, आता याच शाळांमध्ये टप्पेटप्पाने पहिली ते पाचवीपर्यंत सीबीएसईचा अभ्यासक्रम शिकविण्यात येईल.

कृषी...

- राज्यातील सिंचन प्रकल्पांसाठी १२ हजार ९५१ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे.
- राज्यात सध्या 'प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना' अंतर्गत २१ हजार ६९८ कोटी रुपये खर्चाची कामे सुरू आहेत. चातू आर्थिक वर्षात २६ पैकी १३ प्रकल्प पूर्ण करण्यात येणार आहेत.
- जलसंपदा विभागांमार्फत २७८ प्रकल्पांची कामे सुरू असून त्यातून २६ लाख ८८ हजार हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण होईल आणि आठ हजार ४७० दशलक्ष घनमीटर पाणीसाठा निर्माण होईल.

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : करोनाकाळातही राज्याचा कृषी क्षेत्राने ११ टक्के विकासादर गाठल्याने शेतकऱ्यांना आणखी मदत देण्यासाठी आणि कृषी क्षेत्राच्या विकासासाठी राज्य सरकारने काही योजनांवर अर्थसंकल्पात भरीव तरतूदी केल्या आहेत. नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना शून्य टक्के व्याजदराने तीन लाख रुपयांपर्यंतचे पीककर्ज उपलब्ध करून दिले जाणार आहे. तर कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांच्या बळकटीकरणसाठी दोन हजार कोटी रुपये निधी देण्यात आला असून शेतीमालाच्या बाजारपेठ व मूल्य साखळ्यांच्या निर्मितीसाठी दोन

शेतकऱ्यांना खूश करण्याचा प्रयत्न शून्य टक्के व्याजदराने तीन लाख रुपयांपर्यंत पीककर्ज

कृषीपंप थकीत वीजबिलात सूट

कृषीपंपांच्या वीजजोडण्यासाठी महावितरण कंपनीला दरवर्षी ढीड हजार कोटी रुपये भागभांडवल स्वरूपात निधी दिला जाणार आहे. कृषीपंपांच्या थकीत वीजबिलात शेतकऱ्यांना ३३ टक्के सूट देण्यात आली असून उर्वरित थकबाकीपैकी ५० टक्के रकमेचा मरणा मार्च २०२२ पर्यंत केल्यास राहिलेल्या ५० टक्के रकमेची अतिरिक्त माफ दिली जाणार आहे. राज्यातील सुमारे ४४ लाख ३७ हजार शेतकऱ्यांना मूळ थकबाकीच्या ६६ टक्के म्हणजे ३० हजार ४११ कोटी रुपये इतकी वीजबिलाच्या थकबाकीची रक्कम माफ केली जाणार असल्याचे अर्थमंत्र्यांनी नमूद केले.

हजार १०० कोटी रुपये खर्चाचा बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प राबविण्याची घोषणा उपमुख्यमंत्री व अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केली आहे. गोसीखुर्द प्रकल्पासाठी एक हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून हा प्रकल्प डिसेंबर २३ पर्यंत पूर्ण करण्याचे लक्ष्य आहे. शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढून त्यांच्या आत्महत्या थांबवण्यात, यासाठी निधीची कमतरता असूनही कृषी

कृषीवर आधारित क्षेत्रात ११ टक्के विकासाचा दर होता. कृषी क्षेत्राने राज्याच्या अर्थव्यवस्थेला हात दिला. अन्यथा काही खरे नव्हते, अशी प्रतिक्रिया उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी व्यक्त केली. कृषी क्षेत्रासाठी भरीव तरतूद करतानाच शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याचा प्रयत्न झाला आहे. शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढून त्यांच्या आत्महत्या थांबवण्यात, यासाठी निधीची कमतरता असूनही कृषी

क्षेत्राला दिलासा देण्याचा प्रयत्न करण्यात आल्याचे अर्थमंत्री पवार यांनी नमूद केले. शरद पवार ग्राम समुद्धी योजनेतर्गत लाभार्थींना गाय किंवा म्हशांचा पक्का गोटा बांधण्यासाठी, शेळीपालन आणि कुक्कुटपालनाची शोध बांधण्यासाठी व कम्पोस्टिंगसाठी अनुदान देण्यात येणार आहे. प्रत्येक तालुक्यात किमान एक याप्रमाणे ५०० नवीन पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर भाजीपाला रोपवाटिका उभारल्या जाणार आहेत. राज्य सरकारने कृषी संशोधनावर भर दिला असून चार कृषी विद्यापीठांना संशोधनासाठी तीन वर्षात ६०० कोटी रुपये दिले जाणार आहेत.

रडगाणे गाणारा अर्थसंकल्प !

दैवेद फडणवीस विरोधी पक्षनेते, विधानसभा

फसवी कर्जमाफी आहे, हेच यातून सिद्ध झाले. वीज बिलासंदर्भात केलेली घोषणासुद्धा फसवी आहे. सरकारने ५० टक्के सवलत दिली,

तरी कमी झालेले देयक ७५ हजारांवर जाते. त्यामुळे आधी बिलातील दुरुस्ती केली पाहिजे, पण ते सरकार करणार नाही. शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्या स्मारकासाठी १०० कोटीवरून ४०० कोटी वाढवून देण्यात आले, याचा आनंद आहे, पण इंदु मिल येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्मारक, छत्रपती शिवाजी महाराज स्मारक, अण्णाभाऊ साठे स्मारक, लहुजी वस्ताद साठे स्मारक यांचा विस्मय सरकारला पडला, याचे दुःख आहे.

फलक घेऊन येत होते. पण राज्याने पेट्रोलवरील २७ रुपये नफ्यातील एकही रुपया कमी केला नाही. शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्या स्मारकासाठी १०० कोटीवरून ४०० कोटी वाढवून देण्यात आले, याचा आनंद आहे, पण इंदु मिल येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्मारक, छत्रपती शिवाजी महाराज स्मारक, अण्णाभाऊ साठे स्मारक, लहुजी वस्ताद साठे स्मारक यांचा विस्मय सरकारला पडला, याचे दुःख आहे.

करोना महासाथीच्या पारवभूमीवर महाराष्ट्र विकास आघाडी सरकारने विधिमंडळात सोमवारी मांडलेला अर्थसंकल्प आरोग्यसेवेला बळकटी देणारा, तसेच कृषी व पायाभूत सुविधा प्रकल्पांच्या माध्यमातून रोजगार निर्मितीला चालना देणारा आहे. करोनाच्या अभूतपूर्व संकटामुळे राज्याच्या उत्पन्नात मोठी घट झालेली असतानाही आघाडी सरकारने आरोग्य, कृषी, शिक्षण, सिंचन, महिला, तरुण, विद्यार्थी, दलित,

नाना पटोले प्रदेशाध्यक्ष, काँग्रेस

आदिवासी, अल्पसंख्याक, ग्रामीण व शहरी पायाभूत सुविधांबद्दल विकास प्रकल्पांसाठी भरघोस निधीची तरतूद

केली आहे. यामुळे मागच्या सरकारच्या काळात ठप्प झालेली विकासाची प्रक्रिया सुरू होणार असून महाराष्ट्राची विकासपथावर वेगाने घोडदौड सुरू होईल. विद्यार्थीनी, गृहिणी, कष्टकरी महिलांसाठी राज्य सरकारने नव्या योजना जाहीर केल्या आहेत. घराची नोंदणी महिलांच्या नावावर केल्यास मुद्रांक शुल्कात सवलत देण्यात येणार आहे. राज्यातील ग्रामीण भागातील मुलींना शाळेत जाण्यासाठी मोफत एसटी प्रवास उपलब्ध करून

देण्यात येणार आहे. शहरीतील महिलांच्या सुरक्षित प्रवासासाठी आणखी तेजस्विनी महिला बस उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. राज्य राखीव पोलीस दलात राज्यातील पहिलीच स्वतंत्र महिला पोलिसांची तुकडी स्थापन करण्यात येणार आहे. महाराष्ट्र शिकाऊ उमेदवार प्रोत्साहन योजना सुरू करण्यात येणार असून त्यातून युवक-युवतींना रोजगाराच्या मोठ्या संधी उपलब्ध होणार आहेत.

नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये

सिंधुदुर्ग, उस्मानाबाद, नाशिक, रायगड आणि सातारा येथे नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय सुरू करण्यात येणार असून केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार सार्वजनिक व खासगी भागीदारीतून ही रुग्णालये उभी केली जातील.

१२,९५० कोटी

रस्ते विकासासाठी निधी

४० कोटी

पुण्यात जागतिक दर्जाच्या साखर संग्रहालयासाठी

आदिवासी विभागासाठी १,९३८ कोटी रुपयांचा नियतव्यय प्रस्तावित करण्यात आला आहे. शासकीय आदिवासी शाळांचे आदर्श निवासी शाळांमध्ये रूपांतर करण्यात येणार असून पहिल्या टप्प्यात १०० आश्रमशाळांचे काम हाती घेण्यात येणार आहे. राज्यातील २५ एकलव्य मॉडेल निवासी शाळांमध्ये पुढील तीन वर्षात टप्प्याटप्प्याने सीबीएसई अभ्यासक्रमाचे ह्यता १ ली ते ५ वीचे वर्ग सुरू करण्यात येणार आहेत.

अर्थसंकल्प दृष्टिक्षेपात

- ४,३७,९६० कोटी अर्थसंकल्पाचे आकारमान
- ३,६८,९८७ कोटी महसुली जमा
- ३,७९,५०४ कोटी महसुली खर्च
- १०,२२६ कोटी महसुली तूट
- ६६,६४१ कोटी राजकोषीय तूट
- १,३०,००० कोटी वार्षिक योजना
- ११,०३५ कोटी जिल्हा योजना

वेतन, निवृत्तितेवत आणि व्याजावर ५७ टक्के खर्च

राज्याच्या अर्थसंकल्पात वेतन, निवृत्तितेवत आणि कर्जावरील व्याज फेडण्यासाठी एकूण खर्चाच्या ५७ टक्के खर्च होणार आहे. यापैकी वेतन आणि निवृत्तितेवतावर ४६ टक्के खर्च होईल.

- वेतन - १ लाख २२ हजार, ९९७ कोटी (३३.३३ टक्के)
- निवृत्तितेवत - ४४,३७३ कोटी (१२.०३ टक्के)
- व्याज - ४२,९९८ कोटी (११.७६ टक्के)
- तिन्ही घटक एकूण - २ लाख, १० हजार, ३६८ कोटी (५७.०९ टक्के)
- चालू आर्थिक वर्षात हाच खर्च ५५ टक्के होता. त्यात दोन टक्क्यांच्या आसपास वाढ.

पूर्व मुवतमार्गीला विलासरावांचे नाव

मुंबईतील पूर्व मुक्त मार्गीला (ईस्टन फ्री व्हे) माजी मुख्यमंत्री विलासराव देशमुख यांचे नाव देण्यात येत असल्याची घोषणा अजित पवार यांनी केली. या मुक्त मार्गाचे काम विलासरावांच्या मुख्यमंत्रिपदाच्या काळात झाले होते.

आरोग्य विभागाला प्राधान्य, पण तरतूद अपुरी

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : महाराष्ट्रात कोरोनाचे सर्वाधिक रुग्ण व मृत्यू झाल्यानंतर आरोग्य विभागाला प्राधान्य मिळाले असले तरी पुरेशा निधीची तरतूद झालेली नाही. अतिरिक्त निधी मिळाले ही अपेक्षा मात्र फोल ठरली आहे. यामुळेच निधीअभावी सर्व घोषणांची पूर्तता कशी करायची हा प्रश्न आरोग्य विभागाला पडला आहे.

आरोग्य विभागाच्या रुग्णालयांचे बांधकाम व श्रेणीवर्धनासाठी ७५०० कोटी रुपयांचा प्रकल्प तयार केला असला तरीही कर्ज योजना असून हे कर्ज मिळाले तरच रुग्णालयांची बांधकामे व श्रेणीवर्धन होऊ शकते. ही योजना मंजूर झाल्यास जिल्हा रुग्णालये, मनोरुग्णालये, ट्रॉमा केअर सेंटर, प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रांचे बांधकाम व श्रेणीवर्धन होऊ शकेल. वाढत्या नागरीकरणाच्या

पाश्चात्तीय आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधा नागरी भागात निर्माण करण्यासाठी पाच वर्षांसाठी पाच हजार कोटी रुपये उपलब्ध करून देण्याचे घोषित करण्यात आले असून आगामी वर्षात यापैकी ८०० कोटी रुपये उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत.

अर्थसंकल्पात २,६९१ कोटींचा नियतव्यय मंजूर करण्यात आला असला तरी तो अपुरा असल्याचे आरोग्य विभागातील उच्चपदस्थांचे म्हणणे आहे.

कोरोना साथीच्या पाश्चात्तीय औंध येथे अद्ययावत साधरोग

रुग्णालय उभारण्याची घोषणा करण्यात आली असून विभागीय व जिल्हा पातळीवर या रुग्णालयांची उपकेंद्रे टप्प्याटप्प्याने सुरू करण्यात येणार आहेत. हृदयविकाराच्या रुग्णांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन राज्यातील आठ मध्यवर्ती ठिकाणी

आठ कॅथलॅब सुरू करण्याचे प्रस्तावित आहे. याशिवाय ग्रामीण भागात कर्करुग्णांचे वाढते प्रमाण लक्षात घेऊन १५० ग्रामीण रुग्णालयांत कर्करोग निदानाची सुविधा उभी केली जाणार आहे. भंडारा जिल्हा रुग्णालयातील

आगीच्या पाश्चात्तीय आरोग्य विभागाच्या सर्व रुग्णालयांत आग प्रतिबंधक उपकरणे बसविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. कोरोनाचा सामना करताना परिचारांकांची भासलेली कमतरता लक्षात घेऊन ११ शासकीय परिचर्या विद्यालयांचे महाविद्यालयात रूपांतर केले जाणार आहे तर १७ शासकीय महाविद्यालयांना जोडून भौतिकोपचार व व्यवसायोपचार महाविद्यालयांची टप्प्याटप्प्याने स्थापना करण्यात येणार आहे.

कोरोनातून बऱ्या होणाऱ्या अनेक रुग्णांना कुफुस, यकृत, मूत्रपिंड तसेच मानसिक तणावाच्या तक्रारी उद्भवतात दिसतात. त्यामुळे प्रत्येक जिल्हा रुग्णालय व वैद्यकीय महाविद्यालयात कोविड पथक समुपदेशन व उपचार केंद्र सुरू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

बाळासाहेब ठाकरे, शरद पवार यांच्या नावे योजना

मुंबई : शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्या नावाचा उल्लेख अर्थसंकल्पात तीन वेळा करण्यात आला. त्यांच्या नावे कृषी व्यवसाय आणि ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प राबविण्यात येणार आहे. शेतमालाला बाजारपेठ आणि मूल्यसाखळ्यांच्या निर्मितीसाठी २१०० कोटींचा हा कार्यक्रम असेल. महाविकास आघाडीचे शिल्पकार व राष्ट्रवादीचे सर्वेसर्वा शरद पवार यांच्या नावाने ग्राम समृद्धी योजना सुरू करण्यात येणार आहे. या योजनेअंतर्गत गावी आणि म्हऱांची पक्का गोठा तसेच शेळीपालन व कु कुटपालनाकरिता पक्की शेड बांधण्यासाठी अनुदान दिले जाईल. अर्थसंकल्पावर शिवसेनेची छाप आहे. याशिवाय राष्ट्रवादीच्या दृष्टीने महत्वाच्या असलेल्या योजनांना प्राधान्य मिळाले.

मराठवाड्याची निराशा

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

औरंगाबाद : पैठण येथे संतपीठ, लातूर येथील विलासराव देशमुख वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी ७३ कोटी, उस्मानाबाद येथे वैद्यकीय महाविद्यालय, जालना-नांदेड रस्त्यासाठी तरतूद, भगवानबाबा, गहिनीनाथ गड विकासासाठी निधी, प्राचीन मंदिर संवर्धनाच्या यादीत औरंगाबाद शहरातील सातारा भागातील खंडोबा देवस्थानाच्या विकासाचा संकल्प आदी घोषणा करत मराठवाड्यातील मंत्र्यांच्या मतदारसंघात निधीचे धोरण अर्थसंकल्पात जपले असल्याचे निरीक्षण नोंदविण्यात येत आहे.

पर्यटन राजधानी अशी ओळख असणाऱ्या औरंगाबादमधील पर्यटनस्थळांना अधिक चाव मिळेल असे चित्र निर्माण करण्यात आले होते. अनेक मान्यवरांशी चर्चा केल्यानंतर जिल्ह्यातील पर्यटनासाठीही काही तरतुदी जाहीर होतील असे अपेक्षित होते, पण तसे अर्थमंत्र्यांच्या अर्थसंकल्पीय भाषणातून दिसून आले नाही. संदीपान

वॉटर ग्रॅड योजना सुरू राहिल असे सांगितले पण रक्कमच मंजूर केली नाही. तसेच उद्योगांना दिलेल्या १२०० कोटी रुपयांच्या वीज सवलतीच्या योजनेला फाटा देण्यात आल्याचेच दिसून येत आहे. जलसंधारण आणि पाणी संवय योजनासाठी निधी मिळाला नसल्याची टीका केली जात आहे.

भुमरे यांच्या मतदारसंघातील संतपीठाची घोषणा करण्यात आल्याने या वर्षात त्याच्या उभारणीला चालना मिळू शकेल. वैद्यकीय शिक्षणमंत्री अमित देशमुख यांनी लातूरच्या वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी तरतूद करून घेतली. मात्र मोजकेच मतदारसंघ वगळता मराठवाड्यातील बहुतांश मतदारसंघाला काही एक लाभ मिळाला नसल्याची टीका भाजप आमदारांकडून होत आहे. या अनुषंगाने बोलताना आमदार हरिभाऊ बागडे म्हणाले, 'हा अर्थसंकल्प मुंबई आणि पुणे या शहरांसाठी आहे. मराठवाड्यासाठी त्यात काही नाही. शे शेतकरी नियमित कर्ज फेडतात त्यांना ५० हजार रुपये प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याची घोषणा मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी केली होती. त्याकडे दुर्लक्ष झाले.

त्यामुळे औरंगाबाद जिल्ह्यातील पर्यटनस्थळांना अधिक चाव मिळेल असे चित्र निर्माण करण्यात आले होते. अनेक मान्यवरांशी चर्चा केल्यानंतर जिल्ह्यातील पर्यटनासाठीही काही तरतुदी जाहीर होतील असे अपेक्षित होते, पण तसे अर्थमंत्र्यांच्या अर्थसंकल्पीय भाषणातून दिसून आले नाही. संदीपान

इंधनावरील करात कपात करायची होती, पण...

मुंबई : वाढत्या इंधन दराच्या पाश्चात्तीय काही प्रमाणात करात कपात करण्याचे सुतोवाच उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी केले होते, पण प्रत्यक्ष अर्थसंकल्पात काहीच घोषणा न करण्यात आल्याने भाजपने टीकेची झोड उठविली, तर सत्ताधारी काँग्रेसनेही नापसंती व्यक्त केली. यावर इंधनावरील करात कपात करण्याची योजना होती, पण शेवटी तिजोरीकडे बघावे लागते, असे स्पष्टीकरण अजितदादांनी दिले. 'इंधनाचे दर गगनाला भिडल्याने करात काही प्रमाणात कपात करण्याची योजना होती. मुख्यमंत्र्यांची तशीच भावना होती. माझेही तसेच मत होते. कोरोनामुळे आधीच अर्थव्यवस्थेवर परिणाम झालेला. के द्राकडून निधीही मिळालेला नाही. थकबाकी केव्हा मिळणार याची काही स्पष्टता नाही. इंधनाचे दर वाढत असताना केंद्र सरकारकडून काहीच उपाय योजण्यात येत नाहीत. याउलट कर कमी करण्याचे राज्यांना सल्ले दिले जातात. के द्रा काही पावले उचलत नाही मग राज्यानेच करांला नुकसान सोसायचे, असा सवाल अजितदादांनी केला. इंधनाचे दर कमी होतील अशी नागरिकांची अपेक्षा होती हे बरोबर पण साऱ्याच अपेक्षांची

अटारो कोटींचे अतिरिक्त उत्पन्न

महिलांना मुद्रांक शुल्कात सवलत दिल्याने एक हजार कोटीचे नुकसान होईल, असा अंदाज आहे. त्याच वेळी मद्यावरील करात मोठ्या प्रमाणावर वाढ करण्यात आल्याने

१८०० कोटीचे अतिरिक्त उत्पन्न मिळेल, अशी शक्यता वर्तविण्यात आली. इंधनावरील करात कपात केली असती तर तिजोरीत खट्टा पडला असता आणि ही तूट मरून काढण्यासाठी

फलक घेऊन आले होते. तरीही राज्याने पेट्रोल व डिझेलवरील करात कपात का केली नाही, असा सवाल विरोधी पक्षनेते देवेंद्र फडणवीस यांनी केला आहे. इंधनावरील करात कपात करून नागरिकांना दिलासा देण्याची काँग्रेसची मागणी होती आणि आजही ती कायम असल्याचे काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले यांनी सांगितले. इंधनावरील करात कपात करण्याचे टाळून महाविकास आघाडी सरकारने भाजपवर कु रघोडी करण्याची संधी दडवली, अशीच भावना काँग्रेस नेत्यांनी व्यक्त केली.

पूर्वता करणे शक्य होत नाही, असेही अजितदादांनी सांगितले. इंधन दरवाढीच्या विरोधात

काँग्रेसने मोर्चा काढला. सत्ताधारी पक्षाचे सदस्य सभागृहात इंधन दरवाढीच्या विरोधात सभागृहात

विकास मंडळे नसली तरी विदर्भाला जादा निधी

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : विकास मंडळांना मुदतवाढ नाकारल्याने निधीवाटपात अन्याय होईल, अशी भीती भाजपकडून व्यक्त केली जात असली तरी अर्थसंकल्पात विदर्भाला जवळपास तीन टक्के जादा निधी दिल्याचे उपमुख्यमंत्री तथा वित्तमंत्री अजित पवार यांनी सांगितले. राज्यापालांच्या निर्देशांनुसार अधिक निधी दिल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले.

विकास मंडळे अस्तित्वात असताना कोणत्या भागाला किती निधीची तरतूद करायची याचे सूत्र निश्चित करण्यात आले होते. लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार निधीचे वाटप केले जात होते. विकास मंडळांची गेल्या वर्षी मुदत संपली व त्यांना मुदतवाढ देण्याचा निर्णय अद्याप महाविकास आघाडी सरकारने

कोणत्या विभागाला किती निधीची तरतूद, कसात जुन्या सूत्रानुसार किती निधी देणे अपेक्षित होते.

विदर्भ : २६% (२३.०३%) मराठवाडा : १८.६२% (१८.७५%) उर्वरित महाराष्ट्र : ५५.३८% (५८%)

घेतलेला नाही. यातूनच विदर्भ आणि मराठवाड्याच्या मागास भागांवर अन्याय होण्याची भीती विरोधी पक्षनेते देवेंद्र फडणवीस आणि माजी अर्थमंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांनी केली होती.

विकास मंडळे अस्तित्वात असती तर राज्यापालांच्या निकषानुसार विदर्भाच्या वाट्याला एकूण निधीच्या २३.०३ टक्के रक्कम आली असती. महाविकास आघाडी सरकारने २६ टक्के तरतूद केल्याचे पवार यांनी सांगितले. उर्वरित महाराष्ट्रासाठी ५८ टक्के तरतूद करावी लागली असती. पण ५५.३८ टक्के तरतूद करण्यात आली. विदर्भाला अतिरिक्त निधी देण्यासाठीच उर्वरित महाराष्ट्राच्या तरतुदीत कपात करण्यात आली. मराठवाड्याला १८.७५ टक्के निधी मिळणे अपेक्षित असले तरी १८.६२ टक्के तरतूद करण्यात आली आहे.

विदर्भाला अतिरिक्त तर मराठवाड्याला निकषानुसारच तरतूद करून विदर्भ आणि मराठवाडावर अन्याय होणार नाही याची खबरदारी घेण्यात आल्याचे अजित पवार यांनी सांगितले.

राज्याचे नियोजन कोलमडले

केंद्राचा हिस्सा १४ हजार कोटींनी घटला

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : केंद्राकडून अपेक्षित धरण्यात आलेल्या अनुदानात १४ हजार कोटीपेक्षा अधिक घट झाल्याने कोरोनामुळे अर्थचक्र घसरलेल्या राज्याच्या अर्थव्यवस्थेला फटका बसल्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी सांगितले.

चालू आर्थिक वर्षात राज्याने केंद्राकडून ४८ हजार ४०९ कोटी रुपयांचे अनुदान अपेक्षित धरले होते. त्यानुसार अर्थसंकल्पात नियोजन करण्यात आले होते. कोरोनामुळे केंद्राच्या उत्पन्नावर परिणाम झाला. त्यातून केंद्राने राज्याच्या अनुदानात कपात केली. यामुळेच केंद्राकडून महाराष्ट्राला ३३ हजार ७४३ कोटी रुपयांचे अनुदान मिळण्याची चिन्हे

राजकोषीय तूट वाढली

राजकोषीय तूट ही तीन टक्के असावी, अशी कायद्यात तरतूद आहे. कोरोनामुळे अर्थव्यवस्थेला बसलेल्या फटक्यामुळे राज्याची राजकोषीय तूट ही चार टक्क्यांवर जाईल, असा अंदाज वर्तविण्यात आला आहे. कोरोनामुळे झालेले नुकसान मरून काढण्यासाठी पुढील दोन वर्षे जास्त खर्च करावा लागणार आहे. चालू आर्थिक वर्षात राजकोषीय तूट ही ६६ हजार कोटींवर गेली.

आहेत. राज्याला थेट १४ हजार कोटीपेक्षा अधिक फटका बसला. राज्याचे नियोजन कोलमडल्याचे अजितदादांनी सांगितले. राज्याच्या महसुली उत्पन्नात आलेली तूट, केंद्राकडून मिळणाऱ्या अनुदानात झालेली कपात यामुळे २०२०-२१ या चालू आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पाचे आकारमान ४ लाख ०४ हजार कोटींवरून ३ लाख ७९ हजार एवढे कमी करावे लागले. विकासकामांवरील खर्चही

साडेसात टक्क्यांनी कमी करावा लागला. अर्थसंकल्पात ४७ हजार अपेक्षित धरण्यात आला होता. तो खर्च आता ४३,८२८ कोटी होईल. मात्र पुढील आर्थिक वर्षात विकासकामांवरील खर्चात ३४ टक्के वाढ करण्यात आली असून हा खर्च ५८,७४८ कोटी रुपये प्रस्तावित करण्यात आला. रुपयाच्या तुलनेत भांडवली खर्च हा १२ पैसे दाखविण्यात आला आहे.

राज्यावरील कर्जाचा बोजा सहा लाख कोटींवर

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : पुढील आर्थिक वर्षात राज्यावरील कर्जाचा बोजा हा सहा लाख, १५ हजार कोटींवर जाईल, असा अंदाज वर्तविण्यात आला आहे. गेल्या तीन वर्षात राज्यावरील कर्जाचा बोजा हा सुमारे दीड लाख कोटींनी वाढला आहे.

देशात महाराष्ट्रावर सर्वाधिक कर्जाचा बोजा आहे. सकल राज्य उत्पन्नाच्या २५ टक्क्यांपर्यंत कर्ज असले तरी आर्थिक परिस्थिती योग्य असल्याचे मानले जाते. राज्यावर २० टक्क्यांच्या आसपास कर्जाचा बोजा असल्याने आर्थिक आघाडीवर कर्ज वाढले तरी तेवढा धोका नसल्याचे वित्त विभागाच्या अधिकाऱ्यांचे म्हणणे आहे. चालू आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस म्हणजेच ३१ मार्चपर्यंत ५ लाख ३८ हजार कोटींचे कर्जाचे प्रमाण असेल. पुढील आर्थिक वर्षात कर्जाची रक्कम ही सहा लाख कोटींवर जाईल, असा अंदाज वर्तविण्यात आला आहे.

वर्षनिहाय कर्जाचे प्रमाण

- २०१०-११ - २.०३ हजार कोटी
- २०११-१२ - २.२५ हजार कोटी
- २०१२-१३ - २.४६ हजार कोटी
- २०१३-१४ - २.६९ हजार कोटी
- २०१४-१५ - २.९४ हजार कोटी
- २०१५-१६ - ३.२४ लाख कोटी
- २०१६-१७ - ३.६४ लाख कोटी
- २०१७-१८ - ४.०२ लाख कोटी
- २०१८-१९ - ४.०७ लाख कोटी
- २०१९-२० - ४.५१ लाख कोटी
- २०२०-२१ - ५.३८ हजार कोटी
- २०२१-२२ - ६.१५ हजार कोटी अपेक्षित

कोरोनामुळे यंदा सारेच आर्थिक नियोजन फसले. यंदा राज्याला सुमारे ७० हजार कोटीपेक्षा अधिक कर्ज खुल्या बाजारातून उभे करावे लागले. पुढील आर्थिक वर्षातही अधिक कर्ज काढावे लागणार आहे.

ऊसतोड महामंडळास मरीच रक्कम

औरंगाबाद : गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळास आकार देत प्रति किंटा ६४ रुपयांप्रमाणे जमा होणाऱ्या निधीमध्ये तेवढाच निधी राज्य सरकार तिजोरीतूनही देईल, या घोषणेसह गहिनीनाथ गड, भगवानगड या धार्मिक स्थळ विकासास निधी देण्याची अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केलेल्या घोषणा समाज कल्याण मंत्री धनंजय मुंडे यांचे राजकीय वर्तव्य वादविणाऱ्या असल्याचा संदेश मराठवाड्यात गेला आहे. राज्यातील बहुतांश साखर कारखान्यांवर ऊसतोडणीसाठी बीड जिल्ह्यातून तोडणीसाठी मजूर जातात. त्यांच्या कल्याणासाठी महामंडळ स्थापन करण्याची घोषणा भाजप सरकारने केली होती. ती देवेन्द्र फडणवीस मुख्यमंत्री असताना पंकजा मुंडे यांना करता आली नव्हती.

लोकेसत्ता प्रतिनिधी
पुणे : साखर उद्योगाची माहिती सर्वांना होण्यासाठी शिवाजीनगर येथील साखर संकुल परिसरात प्रस्तावित केलेल्या जागतिक दर्जाच्या साखर संग्रहालयासाठी ४० कोटींची तरतूद करण्यात आली आहे. याबाबतची घोषणा राज्याचे उपमुख्यमंत्री आणि वित्तमंत्री अजित पवार यांनी सोमवारी विधिमंडळात केली. जगात बर्लिन, मॉरिशस आणि ऑस्ट्रेलिया येथे साखर संग्रहालये

आहेत. जगात ब्राझीलनंतर भारत देश साखर उत्पादनात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. या सर्वाधिक उलाढाल असलेल्या उद्योगाची माहिती सर्वांना होण्यासाठी साखर संकुल येथे पाच एकर जागेत हे संग्रहालय उभारण्याचा प्रस्ताव साखर आयुक्त शेखर गायकवाड यांनी राज्य सरकारला पाठवला होता. याबाबतचे सादरीकरण वसंतदादा शुगर इन्स्टिट्यूटच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत गायकवाड यांनी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे, उपमुख्यमंत्री अजित पवार,

ज्येष्ठ नेते शरद पवार यांच्या उपस्थितीत केले होते.

या संग्रहालयात ऊस उत्पादन, साखरेचे उत्पादन, गूळ,

...म्हणून पुण्यात संग्रहालय पुणे जिल्हा ऊस लागवडीमध्ये राज्यात अग्रणी आहे. जिल्ह्यातील ऊस संशोधन केंद्रात नवीन उसाच्या वाणांची निर्मिती, अद्ययावत ऊस लागवड तंत्रज्ञानाबाबत संशोधन केले जाते. वसंतदादा शुगर इन्स्टिट्यूटमध्येही उस लागवड, उत्पादन व संशोधन होते. साखर आयुक्तालय पुण्यात असून या ठिकाणी संग्रहालयासाठी मुबलक जागा उपलब्ध असल्याने पुण्यातच साखर संग्रहालय उभारण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

आहे. त्याकरिता संग्रहालयात छोटेखानी साखर कारखाना उभारण्यात येणार आहे. कारखान्यांमधील आसवनी प्रकल्प, इन्वॉल, कंपोस्ट खत, सहवीज निर्मिती कशी होते? याची माहिती नागरिकांना मिळणार आहे. याशिवाय जागतिक व देशांतर्गत साखरेसंबंधी माहिती, गूळ व साखर कारखान्यांची सूक्ष्म प्रतिकृती, साखर उद्योगाबाबत डिजिटल प्रदर्शनी, प्रेक्षागृह, कॅफे, ग्रंथालय, कलादालन, सभागृह या गोष्टींचा समावेश असणार आहे.

आरोग्यम् धनसंपदा

आरोग्य विशेष पुरवणी

गेल्या वर्षी याच महिन्यापासून कोरोना संसर्गाने थैमान घालायला सुरुवात केली. नवीन असलेल्या विषाणूचा प्रसार, प्रतिबंध, उपाययोजना यांबाबत सारेच चाचपडत असताना ज्येष्ठ नागरिक, उच्च रक्तदाब, मधुमेह यांसारख्या सहव्याधीचे रुग्ण यांना कोरोना विषाणू विळख्यात जायबंदी होत असल्याचे प्रामुख्याने निदर्शनास आले. तेव्हा जोखमीच्या गटातील या व्यक्तींना सावधानतेचा इशारा देत काळजी घेण्याचे आवाहन केले गेले. त्यामुळे कोरोनाबाधित होण्याच्या भीतीने अनेक ज्येष्ठांनी, सहव्याधीच्या रुग्णांनी स्वतःला घरात कोंडून घेतले. जवळचे नातेवाईक गमावल्याचा मानसिक आघात झेपवत स्वतःचे या विषाणूपासून रक्षण करण्याची यांची धडपड गेले वर्षभर सुरू आहे. आरोग्य आणि अत्यावश्यक कर्मचाऱ्यांनंतर सरकारने ज्येष्ठ नागरिक आणि ४५ वर्षांवरील सहव्याधीच्या रुग्णांसाठी लसीकरण सुरू केले आणि सर्वत्र लस घेण्यासाठी एकच धावपड सुरू झाली. परंतु लस नेमकी कशी घ्यायची यासाठी काय करावे याची माहिती योग्य रीतीने जनसामान्यांपर्यंत पोहोचलेली नाही.

लस कोणासाठी ?
लस ही फक्त ६० वर्षांवरील ज्येष्ठ नागरिक आणि ४५ वर्षांवरील सहव्याधी असलेल्या रुग्णांसाठीच सध्या खुली केली आहे. त्यामुळे या अटी-शर्तीमध्ये बसणाऱ्यांनाच ती घेता येणार आहे.

४५ वर्षांवरील सहव्याधीमध्ये पुढील रुग्णांचा समावेश आहे
गेल्या वर्षभरात हृदयविकार (हार्ट फेल्युअर) झालेले हृदयविकारामुळे केलेले प्रत्यारोपण किंवा एलवॅंड जन्मजात हृदयविकार रक्तपुरवठा सुरळीत न झाल्याने हृदयविकार झालेले आणि उच्च रक्तदाब, मधुमेह असलेले उच्च रक्तदाब, मधुमेहाचे रुग्ण फुफुसाचा विकार असलेले

पक्षाघात झालेले आणि उच्च रक्तदाब, मधुमेहाचे रुग्ण १ जुलै २०२० नंतर निदान झालेले कर्करोगाचे रुग्ण तसेच कर्करोगाचे उपचार घेत असलेले रुग्ण एचआयव्ही रुग्ण मूत्रपिंड, यकृत प्रत्यारोपण केलेले किंवा प्रत्यारोपणाच्या

प्रतीक्षेत असलेले रुग्ण डायलिसिसवर असलेले मूत्रपिंड विकाराचे रुग्ण बरा न होणारा सिरॉसिस मागील दोन वर्षांत तीव्र श्वसनाचा आजार असल्यास ल्युकेमिया, लिम्फोमा, मायलोमाचे रुग्ण बराच काळ इन्सुलिनसह औषध घेत असलेले रुग्ण मतिमंदत्व आलेले, अॅसिड हृदयामुळे श्वसनव्यवस्थेवर परिणाम झालेले, आधाराशियाय किंवा मदतीशियाय काहीच करू न शकणाऱ्या अर्धव्यक्ती, कर्णबाधित, अंधत्व यांसह एकापेक्षा अधिक प्रकारचे अपंगत्व असलेल्या

व्यक्ती सिकल सेल, बोन मॅरो फ्येल्युअर, तीव्र प्रमाणात रक्तक्षय, गंभीर स्वरूपाचा थॅलेसेमिया ...
नोंदणी स्वतः लस घेण्याच्यांनीच करणे आवश्यक आहे का ?
नोंदणी करणे क्लिष्ट वाटत असल्यास तुमच्या वतीने कोणीही, कोणत्याही ठिकाणाहून नोंदणी करू शकतात. त्यामुळे नोंदणी करण्यात अडथळ

कोरोनाचा अधिकतर धोका असलेले ६० वर्षांवरील ज्येष्ठ नागरिक आणि ४५ वर्षांवरील सहव्याधी असलेले रुग्ण यांच्यासाठी तिसऱ्या टप्प्याअंतर्गत लसीकरण सोमवारपासून सुरू झाले आहे. परंतु यासाठी नोंदणी करणे बंधनकारक केले असून याबाबत अनेक संभ्रम आहेत. या पूर्ण प्रक्रियेची योग्य माहिती समजून घेऊया.

येंत असल्यास इतराची मदत घेतल्यास सोयीस्कर होईल.
नोंदणीचे टप्पे
या संकेतस्थळावर मोबाइल क्रमांक देणे अनिवार्य आहे. मोबाइलवर आलेला ओटीपी नमूद

केल्यानंतर मोबाइल क्रमांक नोंदणी करणाऱ्या व्यक्तीचाच आहे का याची पडताळणी केली जाते. पुढच्या टप्प्यात आधारकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, वाहन परवाना, पॅनकार्ड, सेवानिवृत्ती वेतन पासबुक किंवा पारपत्र (पासपोर्ट) यांपैकी एका ओळखपत्राची माहिती देणे आवश्यक आहे. ओळखपत्राचा क्रमांक आणि ओळखपत्रात नमूद

आहे का (स्टेटस) याची माहिती दिसते. याच्या बाजूलाच छोटेसे कॅलेंडरचे सांकेतिक चिन्ह दिसते. या चिन्हावर क्लिक केल्यावर लस घेण्याची वेळ (अपॉइंटमेंट) घेण्याचा पर्याय दिसतो. यात लस घेण्याचे केंद्र निवडण्यासाठी राज्य, जिल्हा, तालुका, पिनकोड यांची माहिती भरावी. त्यानुसार उपलब्ध केंद्रांची माहिती दिसते. या केंद्रावर क्लिक केल्यानंतर वेळ आणि दिवसाची निवड

ज्येष्ठांचे कोरोना लसीकरण संभ्रम काय ?

केलेल्या पद्धतीत नाव लिहावे. जन्माचे वर्ष (उदा. १९५७) लिहून पुढे जावे.
पुढच्या टप्प्यात तुमच्या खात्याच्या माहितीमध्ये नाव, लिंग, जन्म वर्ष, फोटो आयडी, आयडी क्रमांक आणि लस घेण्याची वेळ घेतली

करावी. संपूर्ण प्रक्रिया झाल्यावर लशीची नोंदणी पूर्ण झाल्याचा संदेश दिसतो.
नोंदणी न करताही लस घेण्यास जाता येते का ?
राज्यात काही सरकारी आणि खासगी

लस घेण्यासाठी जाताना कोणती कागदपत्रे न्यावीत ?
नोंदणीच्या वेळेस माहिती दिलेले ओळखपत्र, आधारकार्ड न्यावे. तसेच ४५ वर्षांवरील सहव्याधीचे रुग्ण असल्यास उपचार

रुग्णालयांमध्ये नोंदणी करून लस देण्याची सुविधाही उपलब्ध केली आहे. तेव्हा आपल्या भागातील अशा रुग्णालयांची माहिती घेऊन तेथे थेट गेल्यास नोंदणी करून लस दिली जाते.
लस मोफत उपलब्ध आहे का ?
सरकारी रुग्णालयांमध्ये लस मोफत आहे, तर खासगी रुग्णालयांमध्ये एका मात्रेची २५० रुपये याप्रमाणे ५०० रुपये आकारले जातात.

घेत असलेल्या डॉक्टरांचे वैद्याकीय प्रमाणपत्र आणि आजारासंबंधीचे वैद्याकीय अहवाल किंवा कागदपत्रे नेणे आवश्यक आहे.
लस निवडीचा पर्याय आहे का ?
कोव्हिशिल्ड किंवा कोव्हॅक्सिन यापैकी कोणती लस घ्यावी याच्या निवडीची मुभा नाही. निवडलेल्या केंद्रावर उपलब्ध असलेलीच लस मिळू शकेल.

लस घेण्यापूर्वी संबंधितांना कोणत्या औषधांची किंवा इतर अंगलजी आहे का, इन्सुलिनसह औषधे किंवा गोठलेले रक्त पातळ होण्यासाठी औषधे घेत आहेत का किंवा त्या वेळेस ताप किंवा अन्य काही त्रास होत आहे का याची योग्य माहिती देणे आवश्यक आहे.

कराड नगरपरिषद, कराड

स्वच्छ सर्वेक्षण 2021

स्वच्छ सर्वेक्षण - २०२० मध्ये कराड शहर सलग दुसऱ्यांदा देशात प्रथम

नागरिकांचे शतशः आभार आता हॅट्रीकही साधणारच...!

कराड नगरपरिषद

माझी वसुंधरा शपथ

मी, भारताचा सुजाण नागरिक अशी प्रतिज्ञा करतो की,
मी या वसुंधरेला स्वच्छ, सुंदर व हरित ठेवण्यासाठी प्रयत्नशील राहील, पर्यावरणाला माझ्याकडून कोणत्याही प्रकारची हानी होणार नाही, याची मी दक्षता घेईन.
मी या वसुंधरेला सुजलाम सुफलाम करण्यासाठी कटिबद्ध राहील आणि त्यासाठी मी वृक्ष, जल, हवा, ऊर्जा, मृदा व सर्व नैसर्गिक घटकाचे आणि पर्यावरणाचे संरक्षण व संवर्धन करील.
माझ्या कोणत्याही कृत्याचा वातावरणावर प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष परिणाम होणार नाही, याची हमी मी या प्रतिज्ञेद्वारे देत आहे.

कराड २०२१ च्या स्वच्छ सर्वेक्षण स्पर्धेसाठी पुन्हा सज्ज

मी तयार आहे.

मला माझ्या स्वच्छ व सुंदर कराड शहराचा अभिमान आहे.

सुयश होमिओ फार्मसी कराड

भारत सरकारच्या आयुष मंत्रालयाच्या सूचनेप्रमाणे होमिओपॅथिक औषध

असेनिक अल्वम-३० कोरोना साथीच्या पार्श्वभूमीवर होमिओपॅथिक मेडिसीन रोगप्रतिकारशक्ती बर्धक म्हणून सुचवले आहे.

असेनिक अल्वम-३० स्वायची पद्धत

- रोज सकाळी ३ गोळ्या या प्रमाणे सकाळी उपाशी पोटी ३ दिवस
- नंतर १ महिन्याने ३ दिवस असे ३ महिने घ्यावे.
- सुयश होमिओ फार्मसी येथे उपलब्ध होईल

ग्रामपंचायत, नगरपालिका, समाजसेवी संस्था यांना विशेष सवलतीच्या दरात जी. एस. टी. विलासहित उपलब्ध

मो. 8275256752

१८४, मुळीक चौक, हेडपोस्ट मागे, कराड ४१५ ११०, जि. सातारा.

Email - suyashhomoeo@rediffmail.com

मलकापूर नगरपरिषद

ता. कराड, जि. सातारा

माझी वसुंधरा व स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ अभियान

स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ अंतर्गत नागरिकांचा फिडबॅक सुरू आहे त्यास सकारात्मक प्रतिसाद देऊ.

हरित शपथ स्वच्छ सर्वेक्षण २०२१ अक्षय उर्जा स्रोत

कार्यालय : 02164-241324 पणोपुर्वदा : 02164-241325
आरोग्य : 02164-241535 टोल फ्री तपक : 18002331323
Email : malkapurmp2008@gmail.com

दुबई ते पुणे... आणि नवा प्रवास!

भक्ती बिसुरे, लोकसत्ता

पुणे: मार्च २०२० मध्ये लग्नाच्या २५ व्या वाढदिवसानिमित्त दुबईची सहल आखली. त्या वेळी परत आल्यानंतर एक नवे आयुष्य आपल्या समोर वाढून ठेवले असेल, याची कल्पना नव्हती. या सहलीहून परत आल्यानंतर आम्हाला झालेले 'व्हायरल' म्हणजे जगभर थैमान घालत असलेला कोरोना आहे, हे समजले आणि आमचे आयुष्य बदलले... राज्यातील पहिले कोरोना रुग्ण ठरलेले जीवंधर आवटी सांगतात. त्या वेळी त्यांच्या त्या मनःस्थितीची कल्पना आज आपण सांगू शकतो.

मागील वर्षी नऊ मार्चला आवटी दाम्पत्याला कोरोना संसर्ग झाला.

राज्यातील ते पहिले कोरोना रुग्ण असल्यामुळे साहजिकच संपूर्ण राज्याचे लक्ष त्यांच्याकडे वेधले गेले. चीनमध्ये फैलावलेला कोरोना दुबईमार्गे पुण्यात आणि महाराष्ट्रात आला, त्यानंतरचे संपूर्ण वर्ष अनेक कारणांनी आपल्यासाठी ऐतिहासिक ठरले. या ऐतिहासिक घटनांना एक वर्ष पूर्ण होत असताना जीवंधर आवटी यांनी 'लोकसत्ता' शी संवाद साधत, वर्षभरातील घडामोडींना उजाळा दिला.

आवटी म्हणाले, 'दुबईहून परतलो आणि कणकण, अंगदुखी, थकवा जाणवला. तीन दिवसांनी त्रास कमी झाला. दोन दिवसांनी पुन्हा थोडा त्रास झाला. परदेशा प्रवास झाल्यामुळे फॅमिली डॉक्टरांनी कोरोना चाचणी करण्यास सुचवले. चाचणीचा

२०२० च्या सुरुवातीलाच चीनमधून कोरोना विषाणू संसर्गाच्या बातम्या आपल्यापर्यंत येऊन थडकण्यास सुरुवात झाली. 'हा विषाणू आपल्यापर्यंत पोहोचला तर काय?' हा प्रश्न तेव्हा अनेकांना पडला, मात्र प्रत्यक्षात तो आपल्यापर्यंत येऊन ठेपल्यानंतर आयुष्यात कधीही कल्पना न केलेले अनुभव शहराने घेतले. नऊ मार्च २०२० ला राज्यातील पहिला कोरोनाचा रुग्ण पुण्यात सापडल्याची बातमी वाऱ्यासारखी पसरली आणि एक अनामिक भीती जाणवण्यास सुरुवात झाली. दिवसाचे २४ तास आपल्याच धुंदीत वाहत असलेले पुण्यासारखे शहर अक्षरशः ठप्प झाले. माणसं घरात बसली. कालांतराने शहरात

'पॉझिटिव्ह' अहवाल हाती आला, त्या वेळी आम्हाला जाणवणारी सर्व लक्षणे संपून आम्ही ठण्ठणीत होतो, मात्र नियमाप्रमाणे १४ दिवसांचे विलगीकरण महत्त्वाचे होते. प्रत्यक्षात, आम्हाला काहीही त्रास होत नसल्यामुळे ते विलगीकरण ही

शिक्षाच होती. प्रत्यक्ष नाव जाहीर झाले नसले तरी एका रात्रीत आम्ही सगळ्या प्रसार माध्यमांच्या 'हेडलाईन' मध्ये होतो. त्याचे दडपण होते, मात्र आजारचा त्रास नाही हा दिलासादी होता. नायडू रुग्णालयाच्या विलगीकरण कक्षात सर्वच जण

करोनाने हाहाकार माजवला. रुग्णालयं भरून वाहिली. खाटा कमी पडल्या. अनेकांनी आपल्या जवळची माणसं गमावली. कुणी नोकरी-व्यवसाय गमावले. हसत्या-खेळत्या शहराची रया गेल्याचा अनुभव प्रत्येकाने घेतला. या डोंगरावढ्या संकटातही डॉक्टर, परिचारिका, पोलिस, स्वयंसेवी संस्था काम करत राहिल्या, त्यामुळे टाळेबंदी आणि संकट काहीसं सुकर झाले. संकटाचं एक वर्ष आज संपलं. शहर आता हळूहळू पूर्वपदावर येतंय... तरी कोरोना अद्याप संपलेला नाही, त्यामुळे खबरदारी घेणं आलंच... कोरोना काळातील काही चांगल्या- वाईट आठवणी जागवणारी वृत्तमालिका आजपासून!

आम्हाला दिलासा देत होते. 'तुम्ही लवकर निगेटिव्ह होऊन घरी जाणार' हा विश्वास देत होते. गुटी पाडव्याच्या शुभ दिवशी आम्ही नायडू रुग्णालयातून घरी परत आलो. रुग्णालयातील डॉक्टर, कर्मचाऱ्यांनी फुलांच्या पाकळ्या उधळून, टाळ्या

वाजवून आम्हाला निरोप दिला, तेव्हा एका मोठ्या संकटातून सहीसलामत सुटून घरी परतत असल्याची भावना होती. राज्याचे साथरोग सर्वेक्षण अधिकारी डॉ. प्रदीप आवटे यांनी केलेली कविता आमच्यासाठी विशेष आहे, अशी हृद्य आठवण आवटी

सांगतात. पुढे रुग्ण वाढले तरी भीती, काळजी, गैरसमज अशा सगळ्याच गोष्टी वाढत होत्या. जवळच्या कोणाला संसर्ग झाल्याचे समजले तर अनेकांनी आमच्याशी संपर्क साधला. मन मोकळे केले. त्या वेळी, 'आम्ही बरे झाले, तुम्हीही औषधोपचार घ्या, नक्की बरे व्हाल!' असे सांगत आम्ही सर्वांना दिलासा दिला. रक्तद्रव - 'प्लाझ्मा' उपचारांना परवानगी मिळताच मी प्लाझ्मा दाता होऊन इतर रुग्णांना बरे करण्यात आपले लहानसे योगदान देण्याचे ठरवले. आजार माहिती नाही, विषाणू दिसत नाही, कसा पसरतो माहिती नाही इथपासून ते देशातील ९६-९७ टक्के रुग्ण बरे होऊन घरी जातात हे पाहणे, देशात तयार झालेली लस वापरून कोरोना प्रतिबंधात्मक मोहीम सुरू झालेली पाहणे असे अत्यंत नकारात्मक ते अत्यंत सकारात्मक

खबरदारीचे आवाहन

महामारीला एक वर्ष पूर्ण होत असताना पुन्हा रुग्णसंख्या वाढत आहे. काही नागरिक आजही बेफिकीर आहेत. त्या सगळ्यांना मला आवाहन करावेसे वाटते, की या आजाराने गंभीर रूप धारण केले तर त्याला आवरणे डॉक्टरांना जिकिरीचे ठरते. त्यामुळे परस्परची काळजी घेण्यासाठी प्रतिबंधात्मक नियम पाळा आणि यंत्रणांना सहकार्य करा. मागील पूर्ण वर्ष आपल्यासाठी जिव्याचे रान करण्याच्या डॉक्टर आणि आरोग्य सेवकांसाठी आपण तेवढेच करू शकतो, अशा शब्दांत आवटी यांनी नागरिकांना खबरदारीचे आवाहन केले.

पहिल्या आणि दुसऱ्या सत्राची एकत्रच परीक्षा ?

विद्यापीठाच्या परीक्षा मंडळाची आज बैठक

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पहिल्या सत्राच्या रखडलेल्या परीक्षा आणि द्वितीय सत्राच्या परीक्षा एकत्रच घेण्याबाबत निर्णय होण्याची शक्यता आहे. विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यामापन मंडळाच्या मंगळवारी (९ मार्च) होणाऱ्या बैठकीत परीक्षेबाबत ठोस निर्णय होणे अपेक्षित आहे. विद्यापीठाने २० आणि ३० मार्चपासून प्रथम सत्राच्या परीक्षा ऑनलाईन पद्धतीने घेण्याची घोषणा केली होती. मात्र, त्यानंतर परीक्षा घेणारी खासगी कंपनी बदलण्याच्या हालचाली सुरू झाल्या आणि त्यात परीक्षेची प्रक्रिया रखडली. विद्यापीठाने अद्यापही कंपनीची निवड केलेली नाही. विद्यापीठाची एस्प्रीपीयू एज्युटेक फाउंडेशन ही कंपनी परीक्षा घेणार असल्याची चर्चा आहे. प्रत्यक्षात काहीच निर्णय झालेला नसल्याने परीक्षा अजून अर्धातरीच आहे. त्यामुळे परीक्षा घेणार कोण हे ठरणे, वेळापत्रक जाहीर करणे यात काही दिवस जाणार असल्याने आधी ठरलेल्या वेळापत्रकानुसार, २० आणि ३० मार्चपासून परीक्षा सुरू होणे शक्य नसल्याचे विद्यापीठातील अधिकाऱ्यांनी सांगितले. विद्यापीठाचे अधिसभा सदस्य डॉ. पंकज मिणियार यांनी कोरोनामुळे बिघडलेले शैक्षणिक वर्ष पूर्वेपदावर आणण्यासाठी पहिल्या आणि दुसऱ्या सत्राची एकत्रच परीक्षा घेण्याची मागणी केली आहे. पहिल्या सत्राची परीक्षा रखडल्यामुळे दुसरे शैक्षणिक सत्र सुरू होणे आणि त्याची परीक्षा होण्यासही उशीर होईल. या सगळ्यांचा विचार करता दोन्ही सत्राची एकत्र परीक्षा घेण्याचाही पर्याय आहे. परीक्षा मंडळाच्या बैठकीत सद्यःस्थितीबाबत सारासार विचार करी परीक्षेबाबतचा निर्णय होईल, असेही अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

रुग्णासंख्येचा आलेख पुन्हा वाढीला

वर्षभरानंतरही चिंता कायम

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: चीनसारख्या एका दूरच्या देशात सुरू झालेला कोरोना विषाणूचा संसर्ग पुणे शहरात आणि पर्यायाने महाराष्ट्रात दाखल झाला, त्याला मंगळवार (९ मार्च) एक वर्ष पूर्ण होत आहे. करोना विषाणूचे रुग्ण शहरात आढळण्यास सुरुवात झाली, त्यावेळी एक वर्ष ही साथ पहायला मिळेल या शक्यतेचा विचारही कोणी केला नव्हता, मात्र नागरिकांची बेफिकीरी, प्रशासनाची ढिलाई आणि स्वयंशिरस्तीचा अभाव पाहता रुग्णासंख्येची सध्याची स्थिती चिंतेची बाब ठरत आहे.

दुबईहून पर्यटन करून आलेल्या दाम्पत्याला झालेला संसर्ग करोना विषाणूचा आहे, यावर २०२० ला शिकामोर्तब झाले. पाठोपाठ दाम्पत्याच्या नजिकच्या संपर्कात असलेली त्यांची कन्या, त्यांना मुंबईहून पुण्यापर्यंत सोडणारा कॅब चालक अशी रुग्णसंख्या वाढत गेली. मार्च २०२० च्या अखेरीस पुणे जिल्ह्यातील रुग्णसंख्या जेमतेम ५० पर्यंत पोहोचली, मात्र बरोबर एक वर्षानंतर या संख्येने चार लाखांचा टप्पा पार केला आहे. ऑक्टोबर ते जानेवारी अशा मोठ्या कालावधीत करोना रुग्णसंख्या बरीच आटोक्यात आल्यामुळे 'कोरोनाचा धोका टळला' असे समजून नागरिकांनी पूर्ववत आयुष्य सुरू केले, मात्र वातावरणातील सततचे चढउतार, मुखपट्टी वापरण्यास केलेली टाळटाळ यांमुळे मार्च महिन्यात पुन्हा रुग्णसंख्येने चढता क्रम स्वीकारला आहे. जानेवारीपर्यंत पुणे आणि पिंपरी शहरात १५०-२०० आणि जिल्ह्यात ३५०-४०० पर्यंत खाली आलेल्या रुग्णसंख्येने जिल्ह्यात पुन्हा दैनंदिन

महिना	रुग्णसंख्या
मार्च २०	५०
एप्रिल	१७००
मे	७८२६
जून	२२,४२९
जुलै	८६,७६५
ऑगस्ट	१,७०,३१४
सप्टेंबर	२,८४,०२१
ऑक्टोबर	३,२३,५७७
नोव्हेंबर	३,४२,९०१
डिसेंबर	३,६२,९७९
जानेवारी २१	३,७९,३५७
फेब्रुवारी	४,०८,०५३
मार्च	४,१९,४६५

दोन हजारांचा टप्पा गाठला आहे. गती न करणे, शारीरिक अंतराचा नियम पाळणे, आजाराची लक्षणे दिसल्यास डॉक्टरांचा सल्ला न घेणे अशी बेफिकीरी कायम राहिल्यास करोनाचे संकट टळणे अवघड असल्याची भावना तज्ज्ञ डॉक्टर व्यक्त करतात. पुणे महापालिकेचे सहायक आरोग्य अधिकारी डॉ. संजीव वावरे शहरात पहिला रुग्ण आढळल्यापासून या संकटाशी दोन हात करत आहेत. डॉ. वावरे म्हणाले, मागील वर्षी बहुतांश काळ टाळेबंदी असल्यामुळे रुग्णसंख्या नियंत्रणात ठेवणे शक्य होते. टाळेबंदीचे सर्व नियम संपूर्ण शिथिल केल्यानंतर रुग्णवाढ अपेक्षित होती, मात्र सध्या दिसणारी रुग्णवाढ अपेक्षेहून अधिक आहे. बाहेरचे चित्र आपण एका मोठ्या महामारीच्या काळात जगत आहोत, असे नाही. सर्व प्रतिबंधात्मक नियम धाव्यावर बसवून नागरिकांनी पूर्ववत जगणे सुरू केले आहे.

मेट्रोचे काम वेगाने

एमएसआरडीसी वर्तुळाकार रस्त्याची केवळ घोषणा ; निधीची तरतूद नाही

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून (महाराष्ट्र स्टेट रोड डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन - एमएसआरडीसी) करण्यात येणाऱ्या वर्तुळाकार रस्त्याची केवळ घोषणा राज्याचे उपमुख्यमंत्री आणि वित्तमंत्री अजित पवार यांनी अर्थसंकल्प मंडताना सोमवारी केली. मात्र, या प्रकल्पासाठी निधीची तरतूद करण्यात आलेली नाही. १४ जानेवारी रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत या प्रकल्पाच्या अहवालास मान्यता देण्यात आली होती. त्यानुसार निधीची तरतूद होण्याची शक्यता वर्तवली जात होती.

प्रकल्पातील बाधित गावे आणि क्षेत्र

पहिल्या टप्प्यातील पश्चिम मागात भोर तालुक्यातील पाच गावे (१०५.८२ हे.आर), हवेली तालुक्यातील ११ गावे (२२२.३४ हे.आर), मुळशी तालुक्यातील १५ गावे (२६०.६८ हे.आर) आणि मावळ तालुक्यातील सहा गावे (१७४.४८ हे.आर) असे ३७ गावांमधील ७६३.१२ हे.आर क्षेत्र आहे. तर, पूर्व मागात मावळमधील ११ गावे (१४२.७६ हे.आर), खेडमधील १२ गावे (२८६ हे.आर), हवेलीतील १५ (२३५.२६ हे.आर), पुरंदरमधील पाच गावे (१४३.४४ हे.आर) आणि भोरमधील तीन गावे (५२.४२ हे.आर) अशी ४६ गावे आणि ८५९.८९ हे.आर एवढे क्षेत्र आहे.

भोर या तालुक्यातून हा रस्ता जाणार आहे. त्यानुसार शासनाने भूसंपादनासाठी संबंधित प्रांताधिकारी यांची नेमणूक केली आहे, तर भूसंपादनाशी संबंधित वाद मिटवण्यासाठी लवाद म्हणून पुणे विभागीय आयुक्त यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. महामंडळाने हाती घेतलेल्या वर्तुळाकार रस्त्याला यापूर्वीच राज्य सरकारकडून मान्यता मिळाली होती. सर्वेक्षण ते सर्व प्रकरणांसाठी १७ हजार कोटी रुपये, तर चार हजार कोटी भूसंपादनाला खर्च येणार आहे.

मासिक पाळीसाठीच्या कपची निर्मिती

भारतात पहिल्यांदाच कपचे डिझायनिंग लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: महिलांना मासिक पाळीच्या काळात वापरता येणाऱ्या कपची निर्मिती एमआयटी एडीटी विद्यापीठातील प्रमोद प्रिया रंजन यांनी केली आहे. सॅनिटरी पॅडला पर्याय ठरू शकणारा हा कप महिलांसाठी अतिशय उपयुक्त असून, भारतात पहिल्यांदाच अशा प्रकारचा कप डिझाईन करण्यात आला आहे. 'ऑनपिरी' असे नाव असलेल्या या कपचे अनावरण महिला दिनाच्या औचित्याने सोमवारी करण्यात आले. एमआयटी एडीटी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. मंगेश कराड, एमआयटी अटल इन्व्हेन्शरान सेंटरेचे सीईओ डॉ. मोहित दुबे, कपचे निर्माते प्रमोद प्रिया रंजन, एमआयटी इन्स्टिट्यूट ऑफ डिझाईनचे डॉ. नचिकेत ठाकूर आदी या वेळी उपस्थित होते.

कपविषयी प्रमोद प्रिया रंजन यांनी माहिती दिली. 'आतापर्यंत उपलब्ध असलेले वापरण्यात महिलांना अडचणी येत होत्या. त्यामुळे या समस्येकडे लक्ष देऊन नव्याने कप डिझाईन करण्यात आला. वापरण्यासाठी सोयीस्कर हा घटक लक्षात ठेवूनच त्याचे डिझाईन करण्यात आले. त्यामुळे महिलांना मासिक पाळीच्या काळात हा कप वापरताना कोणताही त्रास होणार नाही. हा कप जवळपास ७५० सॅनिटरी पॅड्सच्या बरोबरीचा आहे. सॅनिटरी पॅड्सचे विघटन ही मोठी समस्या असल्याने हा कप अतिशय महत्त्वाचा आहे,' असे त्यांनी सांगितले.

नवीन इमारतीत न्यायालयीन कक्षासह प्रशस्त वाहनतळ

शिवाजीनगर न्यायालयात विस्तारित इमारतीसाठी ९६ कोटी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: शिवाजीनगर जिल्हा सत्र न्यायालयात दाखल होणाऱ्या खटल्यांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत आहे. शहर आणि जिल्ह्यातील पक्षकार तसेच वकीलांचा राबता वाढत असल्याने न्यायालयाच्या आवारात आणखी एका इमारतीसाठी गेल्या काही वर्षांपासून पाठपुरावा करण्यात येत होता. नवीन इमारतीसाठी राज्य शासनाने ९६ कोटी ७९ लाख रुपये निधीची तरतूद नुकतीच केली आहे.

अभियांत्रिकी महाविद्यालयाच्या मागील बाजूस असलेल्या न्यायालयाच्या आवारात जुनी बराक आहे. या बराकीच्या जागेवर एल आकारात पाच मजली नवीन इमारत साकारण्यात येणार आहे. इमारतीच्या तळमजल्यावर मोटार दुवाकीसाठी वाहनतळ असणार आहे. इमारतीत आधुनिक सुविधा आहेत. शिवाजीनगर न्यायालयात सध्या ९० न्यायालयीन कक्ष आहेत. त्यापैकी अनेक न्यायालयात अपुऱ्या सुविधा आहे. नवीन इमारतीला निधी मंजूर झाल्या असल्या तरी प्रत्यक्ष कामाला लवकर सुरुवात व्हायला हवी.

- अॅड. सतीश मुलीक, अध्यक्ष, पुणे बार असोसिएशन

बांधकाम खर्चासाठी वापरण्यात येणार आहेत. न्यायालयात गॅसवाहिनी, सौरऊर्जा प्रकल्प, पर्जन्य जल पुनर्भरण प्रकल्प, विकलंग

व्यक्तींसाठी सरकता जिना तसेच प्रशस्त वाहनतळ असणार आहे तसेच नवीन इमारतीत नवीन १५ न्यायालयीन कक्ष निर्माण करण्यात

येणार आहेत. शिवाजीनगर न्यायालयात विशेष न्यायालये आहेत. पश्चिम महाराष्ट्रातील अनेक महत्त्वाच्या खटल्यांची सुनावणी

पुणे-नाशिक रेल्वे प्रकल्प वेगवान

भूसंपादनाची प्रक्रिया सुरू करण्याच्या सूचना

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे: मुंबई-पुणे-नाशिक हा रेल्वे मार्गाचा सुवर्णांत्रिकोण पूर्ण करण्यासाठी महत्त्वाच्या असलेल्या पुणे ते नाशिक या नव्या मध्यम आधुनिक सुविधा असणार आहेत. शिवाजीनगर न्यायालयात कामकाजासाठी येणारे वकील तसेच पक्षकारांना वाहने लावण्यास जागा उपलब्ध होत नसल्याने न्यायालयाच्या बाहेरील बाजूस असलेल्या रस्त्यांवर वाहने लावण्यात येत होती. त्यामुळे या भागातील वाहतूक बऱ्याचदा अस्मकळीत व्हायची. राज्य शासनाने नवीन इमारतीसाठी निधी मंजूर केल्याने वकीलांकडून स्वगत करण्यात आले आहे.

रुपयांचा खर्च अपेक्षित आहे. राज्य आणि रेल्वेही त्यासाठी खर्चाचा वाटा उचलणार आहेत. पुणे, नगर आणि नाशिक या तीन जिल्ह्यांतून हा रेल्वे मार्ग जाणार आहे. या तीनही जिल्ह्यांत १४७० हेक्टर जागा संपादित केली जाणार आहे. पुणे जिल्ह्यात हवेली, खेड, आंबेगाव आणि जुन्नर या तालुक्यांतील सुमारे ५७५ हेक्टर जागा संपादित केली जाणार आहे. भूसंपादनाची ही प्रक्रिया सुरू करण्याचे आदेश काही दिवसांपूर्वीच विभागीय आयुक्त सौरभ राव यांनी दिले होते. संबंधित जमिनी ताब्यात घेण्याबाबत रेल्वे विभागकडून प्रस्तावही दाखल करण्यात आले असून, भूसंपादनासाठी १५०० कोटी रुपयांचा निधी अपेक्षित आहे.

पायाभूत सुविधांचा बिकट प्रश्न

प्रथमेश गोडबोले, लोकसत्ता

पुणे : शहरापासून जेमतेम पाच किलोमीटर अंतरावर असलेल्या महापालिकेच्या कोंढवा खुर्द-मीठानगर (प्रभाग क्रमांक- २७) या प्रभागात पाणी, वीज, रस्ते अशा मूलभूत सुविधा पूर्णपणे पोहोचलेल्या नसल्याची वस्तुस्थिती आहे. या भागाचा सर्वांगीण विकास नगरसेवकांना करता आलेला नाही. त्यामुळे पायाभूत सुविधांचे प्रश्न कायम असल्याचे दिसून येते. पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटलेला नसून ठोस उपाययोजना राबविल्या जात नसल्याची नागरिकांची तक्रार आहे.

नगरसेवकांचे दावे

- दोन पाण्याच्या टाक्या पूर्ण
- पावसाळी वाहिन्यांची कामे प्रगतिपथावर
- लुहानगर उड्डाणपूल मार्गी
- सर्व घटकांसाठी विविध उपक्रम
- नागरिकांशी दैनंदिन संवाद

कोढवा खुर्द - मीठानगर
प्रभाग क्रमांक २७

नगरसेवक
अब्दुल पठाण
परवीन शेख
हमिदा सुंदके
साईनाथ बाबर

प्रभागातील महत्त्वाची ठिकाणे

शिवनेरीनगर, माग्योदय नगर, मीठानगर, कोढवा खुर्द, शाह इस्टेट, अमर रेसिडेन्सी, लुहानगर

नागरिक म्हणतात

गेल्या चार वर्षांत कोणत्याही प्रकारची ठोस कामे प्रभागात झालेली नाहीत. पावसाळी वाहिन्यांची कामे झाली नसल्याने दरवर्षी पावसाळ्यात पाणी साचून नागरिकांच्या घरात पाणी येण्याच्या घटना घडतात. पिण्याच्या पाण्याची समस्याही कायम आहे. या भागातील सोसायट्यांना टँकरने पाणीपुरवठा केला जातो. प्रभागात ओढे, नाले आहेत. त्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात कचरा, राडारोडा टाकण्यात येतो. त्यामुळे स्थानिक नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्नही गंभीर आहे. अरूंद आणि खराब रस्ते असल्याने अत्यवस्थ नागरिकांना रुग्णालयात नेण्यासाठी रिश्का किंवा रुग्णवाहिका प्रभागातील काही भागात जाऊच शकत नसल्याचे चित्र आहे. गटार, कचऱ्याची समस्याही कायम आहे. गटारे वेळोवेळी साफ केली जात नाहीत, तसेच कचराही महापालिकेकडून कित्येक दिवस उचलला जात नसल्याची स्थानिक नागरिकांची

तक्रार आहे. पावसाळी वाहिन्यांची कामे झालेली नसल्याने पावसाळ्यात पाणी साचून राहते, तसेच जास्त पाऊस झाल्यास पावसाचे पाणी घरांमध्येही शिरते. प्रभागातील नागरिकांना गडूळ पाणीपुरवठा होत असल्याचीही तक्रार कित्येक वर्षांपासून आहे.

प्रभागात कचराकुड्यांमध्ये सावलेला कचरा कित्येक दिवस उचलला जात नाही. कचरा साचून राहिल्याने त्यातून दुर्गंधी सुटून लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. प्रभागात लहान मुलांना खेळण्यासाठी पुरेशी मैदाने नाहीत. दरवर्षी पावसाळ्यात अनेक भागांत पाणी साठते. पावसाच्या पाण्याचा निचरा न झाल्याने घरांमध्येही पाणी येण्याच्या घटना घडतात.

प्रभागात कचराकुड्यांमध्ये सावलेला कचरा कित्येक दिवस उचलला जात नाही. कचरा साचून राहिल्याने त्यातून दुर्गंधी सुटून लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. प्रभागात लहान मुलांना खेळण्यासाठी पुरेशी मैदाने नाहीत. दरवर्षी पावसाळ्यात अनेक भागांत पाणी साठते. पावसाच्या पाण्याचा निचरा न झाल्याने घरांमध्येही पाणी येण्याच्या घटना घडतात.

प्रभागातील मोकळ्या जागेत अशाप्रकारे उघड्यावर कचरा आणि बंद पडलेली वाहने दिसून येतात.

राजकीय प्रतिनिधी म्हणतात

अतिक्रमणे हटवल्यास प्रभागात पीएमपीची सेवा सुरू होऊ शकते. प्रभागातील डीपी रस्ते रस्वडले आहेत. तसेच वीज, सांडपाणी आणि पावसाळी वाहिन्यांची कामे न करताच सिमेंटचे रस्ते केले आहेत. शिवनेरीनगर, भाग्योदय नगर, मीठानगर येथे ६० हजार लोकसंख्या असताना केवळ दहा हजार लोकसंख्येसाठीची वीज यंत्रणा अस्तित्वात आहे.

गेल्या चार वर्षांत विद्यमान नगरसेवकांकडून एकही मोठे काम झालेले नाही. सिमेंटचे रस्ते, पावसाळी व सांडपाणी वाहिन्यांची काही कामे झाली आहेत. शाळा, रस्ते, भाजी मंडई, उद्यान यांची देखभाल उद्घाटने झाली असून त्यानंतर या सुविधांकडे नगरसेवक आणि महापालिका प्रशासनाकडून पाहिले देखील नाही. प्रभागात पायाभूत सुविधांचा अभाव जाणवतो.

रस्त्याच्या दोन्ही बाजूंनी अशाप्रकारे दुकाने, पथारीवाले, फळ विक्रेत्यांनी अतिक्रमण केले आहे.

गेल्या चार वर्षांत विद्यमान नगरसेवकांकडून एकही मोठे काम झालेले नाही. सिमेंटचे रस्ते, पावसाळी व सांडपाणी वाहिन्यांची काही कामे झाली आहेत. शाळा, रस्ते, भाजी मंडई, उद्यान यांची देखभाल उद्घाटने झाली असून त्यानंतर या सुविधांकडे नगरसेवक आणि महापालिका प्रशासनाकडून पाहिले देखील नाही. प्रभागात पायाभूत सुविधांचा अभाव जाणवतो.

तक्रारांचा पाढा

- कचरा, पाणी, वीज, रस्ते, विजेची वाववा
- उच्चदाह वीजवाहिन्या भूमिगत न केल्याने नागरिकांना धोका
- सांडपाणी वाहिन्यांचा अभाव
- विस्कळीत पाणीपुरवठा

कचरा घेऊन जाण्यासाठी महापालिकेची गाडी दररोज येत नसल्याने कचराकुंड्या भरून वाहत असतात. त्यामुळे लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. प्रभागात अनेक ठिकाणी पथदिवेच नाहीत, तर पथदिवेच असलेल्या ठिकाणी पथदिवेच लागत नसल्याने सायंकाळी अंधाराचे साम्राज्य असते, अशा नागरिकांच्या तक्रारी आहेत.

गेल्या चार वर्षांत विद्यमान नगरसेवकांकडून एकही मोठे काम झालेले नाही. सिमेंटचे रस्ते, पावसाळी व सांडपाणी वाहिन्यांची काही कामे झाली आहेत. शाळा, रस्ते, भाजी मंडई, उद्यान यांची देखभाल उद्घाटने झाली असून त्यानंतर या सुविधांकडे नगरसेवक आणि महापालिका प्रशासनाकडून पाहिले देखील नाही. प्रभागात पायाभूत सुविधांचा अभाव जाणवतो.

गेल्या चार वर्षांत विद्यमान नगरसेवकांकडून एकही मोठे काम झालेले नाही. सिमेंटचे रस्ते, पावसाळी व सांडपाणी वाहिन्यांची काही कामे झाली आहेत. शाळा, रस्ते, भाजी मंडई, उद्यान यांची देखभाल उद्घाटने झाली असून त्यानंतर या सुविधांकडे नगरसेवक आणि महापालिका प्रशासनाकडून पाहिले देखील नाही. प्रभागात पायाभूत सुविधांचा अभाव जाणवतो.

‘समरसता हा भाषणाचा नाही, तर आचरणाचा विषय’

श्रीगुरुजी पुरस्कार प्रदान कार्यक्रमात (डावीकडून) राजेशजी, सुहास हिरेमठ, के. सुब्रह्मण्यम, निखिल सोमपुरा, डॉ. रवींद्र साताळकर, नितीन देसाई आणि नानासाहेब जाधव.

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : समरसता ही केवळ भाषणात उच्चारण्यापुरती नव्हे तर जीवनात आचरण करण्याची गोष्ट आहे. समरस असलेला समाज संघटित होऊ शकतो. अस्पृश्यता, भेदाभेद असलेला समाज संघटित होऊ शकणार नाही, असे मत राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे अखिल भारतीय कार्यकारिणी सदस्य सुहास हिरेमठ यांनी व्यक्त केले. रा. स्व. संघ जनकल्याण समितीतर्फे हिंदू मुत्राणी संघटना आणि ज्येष्ठ वास्तुशिल्पकार चंद्रकांतभाई

सोमपुरा यांना पूजनीय श्री गुरुजी पुरस्काराने गौरविण्यात आले. संघटनेचे के. सुब्रह्मण्यम आणि सोमपुरा यांचे पुत्र निखिल सोमपुरा यांनी हा पुरस्कार स्वीकारला. त्याप्रसंगी हिरेमठ बोलत होते. प्रसिद्ध कला दिग्दर्शक नितीन चंद्रकांत देसाई, समितीचे अध्यक्ष डॉ. रवींद्र साताळकर, संघाचे पश्चिम महाराष्ट्र प्रांत संघचालक नानासाहेब जाधव या वेळी उपस्थित होते. हिरेमठ म्हणाले, पवित्रता, उदात्तता आणि विशालता ही मंदिरांची वैशिष्ट्ये आहेत. मंदिरांमधून घडणारा हा संस्कार आहे. आपल्या पूर्वजांच्या श्रेष्ठ

संस्कृती, जीवनमूल्य आणि संस्कारातून राष्ट्र व समाजाची निर्मिती झालेली आहे. भारत एक खोज ही मालिका करताना मनातील हिंदुत्व जागे झाले. परदेशात न जाता आपल्या संस्कृती आणि कलेचे जतन करण्याचा निर्णय घेतला. कर्जतच्या स्टीडओमध्ये अशा अनेक कलाकृती निर्माण करण्याची प्रेरणा मिळाली, असे देसाई यांनी सांगितले. डॉ. साताळकर यांनी प्रास्ताविक, स्नेहल दामले यांनी सूत्रसंचालन आणि सहकार्यवाह अरुण डंके यांनी आभार प्रदर्शन केले.

विक्रीकर निरीक्षक महिलेला गंडा

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : समाजमाध्यमावर झालेल्या ओळखीतून विक्रीकर विभागातील निरीक्षक महिलेला परदेशातून भेटवस्तू पाठविण्याच्या आमिषाने चोरट्याने पाच लाख रुपयांचा गंडा घातल्याचा प्रकार उघडकीस आला आहे. याबाबत महिलेने लष्कर पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. तक्रारदार महिला विक्री कर विभागात निरीक्षक आहे. गेल्या वर्षी त्यांची समाजमाध्यमावर चोरट्याची ओळख झाली होती. चोरट्याने परदेशात वास्तव्यास असल्याची बतावणी

होती. त्यानंतर समाजमाध्यमातून त्यांच्यातील संवाद वाढला. चोरट्याने त्यांना परदेशातून कपडे तसेच चीजवस्तू पाठविण्याचे आमिष दाखविले होते. भेटवस्तू भारतात पाठविण्यात आल्याची बतावणी चोरट्याने केली. भेटवस्तू ताब्यात घेण्यासाठी काही रक्कम भरावी लागेल, अशी बतावणी चोरट्याकडून करण्यात आली होती. चोरट्याने महिलेला एका बँक खात्यात पैसे भरण्यास सांगितले होते. महिलेकडे वेळोवेळी बतावणी करून चोरट्याने पाच लाख रुपये उकळले. दरम्यान, भेटवस्तू न मिळाल्याने महिलेला संशय आला.

त्यानंतर त्यांनी नुकतीच पोलिसांकडे तक्रार दिली. गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक कविराज जांभळे तपास करत आहेत. पोलिसांच्या सूचनांकडे काणाडोळा समाजमाध्यमावर अनोळखी व्यक्तीने मैत्रीची विनंती पाठविल्यानंतर त्याला प्रतिसाद देऊ नका. परदेशातून भेटवस्तू पाठविण्याच्या आमिषांना बळी पडू नका, असे आवाहन पोलिसांनी वेळोवेळी केले. मात्र, पोलिसांच्या सूचनांकडे काणाडोळा करून सामान्य चोरट्यांच्या जाळ्यात सापडत आहेत.

विविध क्षेत्रांतील कर्तृत्ववान महिलांचा सन्मान

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे/पिंपरी : विविध क्षेत्रांतील कर्तृत्ववान महिलांचा सन्मान करून शहर आणि पिंपरी-चिंचवडमध्ये जागतिक महिला दिन सोमवारी उत्साहात साजरा करण्यात आला. महाराष्ट्र नवनिर्माण महिला सेना आणि जनहित कक्षातर्फे प्रभाग क्रमांक १८ मधील सावित्रीबाई फुले दवाखाना येथील डॉक्टर आणि परिचारिकांचा सन्मान नीता पालवे आणि समीर पालवे यांच्या हस्ते करण्यात आला. भाजप प्रभाग क्रमांक २८ मध्ये एकता प्रतिष्ठानच्या सहकार्याने आयोजित कार्यक्रमाला देसाई, समितीचे अध्यक्ष डॉ. रवींद्र कटारिया, सोनाली खंडागळे, सपना बेटाळा, आशा भालशंकर, रईसा मोमीन आणि लावण्या आरकल यांचा

१५७ महिलांची तपासणी

निगडी येथे महापालिका आरोग्य विभागाच्या सर्व महिलांचा गुलाब गुप्ता देऊन सन्मान करण्यात आला. या कार्यक्रमात मनसेच्या माजी नगरसेविका अश्विनी विखले यांनी डॉ. सुरेखा दिवाण आणि परिचारिकांचा सन्मान केला. सांगवी येथील पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर प्रतिष्ठानतर्फे किस्सन फसके आणि प्रदीप गायकवाड यांच्या हस्ते महिला सफाई कामगारांचा सत्कार करण्यात आला. किवळे येथे राजेंद्र तरस सोशल फाऊंडेशनतर्फे घेण्यात आलेल्या नेत्र तपासणी शिबिरामध्ये १५७ महिलांची तपासणी करून चष्मेवाटप करण्यात आले. सत्कार भाजप महिला राष्ट्रीय संयोजक उषा वाजपेयी यांच्या हस्ते करण्यात आला. उपमहापौर सरस्वती शेंडगे, श्रीनाथ भिमाले, कविता वैरागे, गणेश शेरला या वेळी उपस्थित होते. पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाच्या साबळे फार्मसी महाविद्यालयामध्ये रेल्वे पोलीस निरीक्षक दीपाली भुजबळ, कचरी बाया या कर्त्या असतात. अर्थांर्जनत सहभागी झाले नाही तर

गायकवाड, अॅड. नीलिमा वर्तक, प्रकाशिका सुनीताराजे पवार, फत्तार चैत्राली चांदोरकर, फॅशन डिझायनर सुहानी पवार, पोलिस निरीक्षक क्रांती पवार, सामाजिक कार्यकर्त्या अलका गुजनाळ यांचा सत्कार करण्यात आला. शहर युवक काँग्रेसतर्फे महापालिकेच्या महिला सेविका, आरोग्य विभाग, पोलीस दलातील महिलांचा नीलेश सांगळे आणि सौरभ शिंदे यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. राष्ट्रवादी काँग्रेस कॅन्टोन्मेंट विधानसभा मतदारसंघातर्फे माजी आमदार जयदेव गायकवाड यांच्या हस्ते ५० महिला सफाई कर्मचाऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला. रेल्वेतर्फे विभागीय रेल्वे व्यवस्थापक रणू शर्मा यांच्या हस्ते विविध विभागातील ३४ महिला कर्मचाऱ्यांचा उल्लेखनीय सेवेबद्दल सत्कार करण्यात आला.

बाईला कर्ती महिलेचा दर्जा द्यावा

कष्टकरी महिलांचे महापालिकेला साकडे

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : 'बाईला कर्ती महिलेचा दर्जा द्यावा', असे साकडे कष्टकरी महिलांनी महापालिकेला सोमवारी घातले. महापालिकेच्या विधवा सहाय्य योजनेमध्ये कर्त्या महिलेच्या निधनानंतर मुला-मुलींना सहाय्य योजनेतील रक्कम दिली जावी, अशा मागणीचे निवेदन कागद-काच-पत्रा कष्टकरी महिलांनी महापालिकेच्या महिला आणि बालकल्याण समितीच्या अध्यक्ष माधुरी सहस्रबुद्धे यांच्यासह समितीच्या सभासदांना दिले. महानगरपालिकेच्या समाज

विकास विभागामार्फत विधवा सहाय्य योजना राबवली जाते. नवऱ्याच्या मृत्युपत्रात पत्नीला काही उद्योग सुरू करण्यासाठी मदत म्हणून एकदा १५ हजार रुपये दिले जातात. मात्र, या योजनेमध्ये कर्ती बाई वारली तर तिच्या मुलांना काहीच मिळत नाही. महिला रोजगार, नोकरी अथवा व्यवसाय करत असल्या तरी त्यांना समाजात कर्तीचा दर्जा दिला जात नाही, या वास्तवावर बोट टेवत महिलांनाही कर्ती हा दर्जा द्यावा, अशी मागणी पंचायतीच्या शोभा बनसोडे आणि पूर्णिमा चिकरमाने यांनी केली. कष्टकरी बाया या कर्त्या असतात. अर्थांर्जनत सहभागी झाले नाही तर

त्यांची कुटुंब चालणार नाहीत. कचरा उचलणे, काच पत्रा भंगार गोळा करणे, घरकामगार या कामात महिलांचा सहभाग असून सुद्धा महिलांचे श्रम पुरुषांच्या श्रमामध्येच मोजले जातात. शेतकरी आंदोलनात आम्ही पण शेतकरी आहोत म्हणत खूप साऱ्या महिला उतरल्या आहेत. तसेच इतर व्यवसायात आणि नोकरी करणाऱ्या बाया पण कर्त्याच आहेत. कर्त्या आहेत म्हणून मृत्यू झाल्यास मुलामुलींना विधवा सहाय्य योजनेतील रक्कम दिली जावी अशी मागणी कागद काच पत्रा कष्टकरी पंचायतीने केली आहे.

मोफत शस्त्रक्रिया शिबिराचे आयोजन

प्रतिनिधी लोकसत्ता

पुणे : निगडीतील स्टॅलिंग मल्टिस्पेशालिटी रुग्णालयातर्फे मोफत शस्त्रक्रिया शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. बडवे ग्रुप ऑफ इंडस्ट्रीजच्या संचालिका सुप्रिया बडवे यांच्या हस्ते आणि अनिल मित्तल, डॉ. माया भालेराव आणि डॉ. रागिणी

पाटील यांच्या उपस्थितीत या शिबिराचे उद्घाटन झाले. एक आठवडा चालणाऱ्या या शिबिरात सर्व तपासण्यांवर ५० टक्के सवलत दिली जाणार आहे. सर्व नियमित शस्त्रक्रिया, कर्क रोग शस्त्रक्रिया तसेच दुर्बिणीद्वारे शस्त्रक्रियांचा या शिबिरात समावेश आहे. डॉ. तुषी टोपणे, डॉ. रवींद्र शेलमोहकर, डॉ.

राके श नेवे आणि डॉ. श्रीकांत अंकोलकर या शस्त्रक्रिया करणार आहेत. कर्क रोगावरील विविध तपासण्या मोफत के ल्या जाणार आहेत. शिबिरासाठी स्टॅलिंग रुग्णालय निगडी येथे ७७२००१९५०१ या क्रमांकावर संपर्क साधण्याचे आवाहन रुग्णालयाकडून करण्यात आले आहे.

लोकप्रतिनिधी म्हणतात

गेल्या २१ वर्षांपासून कोढवा आणि परिसराचा विकास झालेला नाही. त्यामुळे या भागाचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी दरवर्षी २० कोटी रुपयांचा निधी आवश्यक आहे. मात्र, विरोधी पक्षांना नगरसेवक असल्याने कमी निधी मिळत असूनही प्रभागात रस्ते, पाणी, वीज, उद्याने अशा पायाभूत सुविधा देण्याचा प्रयत्न केला आहे. काही प्रकल्प अंतिम टप्प्यात असून लवकरच पूर्ण करू.

कोढवा खुर्द येथे वसतिगृह आणि सांस्कृतिक केंद्राचे काम प्रगतिपथावर आहे. लुहानगर येथे पाण्याच्या वाहिन्या टाकण्याचे काम पूर्ण केले. सिमेंटचे रस्ते, अहिल्यापेट वाहिन्यांचे कामे पूर्ण केले आहेत. शीतल पेट्रोल पंपामागे भाई मंडई प्रस्तावित केले आहेत. मीनाताई ठाकरे रुग्णालयात २० खाटांचे करणेना केंद्र, सोनोग्राफी केंद्र सुरू केले आहे.

शिवनेरीनगर येथे स्वनिधीतून ७० लाख लिटरच्या दोन पाण्याच्या टाक्या पूर्ण केल्या. बंटमिंटन सभागृहाचे काम पूर्ण झाले असून ई-लर्निंग स्कूलचे काम अंतिम टप्प्यात आहे. बहुउद्देशीय सभागृह तयार असून दुसऱ्या सभागृहाचे कामही प्रगतिपथावर आहे. मीठानगर येथे दवाखाना सुरू केला आहे. दोन स्वतंत्र उद्याने सुरू केले आहेत. ३१ कि.मी. पाणी वाहिन्यांची कामे पूर्ण केली.

कोढवा खुर्द येथे वसतिगृह आणि सांस्कृतिक केंद्राचे काम प्रगतिपथावर आहे. लुहानगर येथे पाण्याच्या वाहिन्या टाकण्याचे काम पूर्ण केले. सिमेंटचे रस्ते, अहिल्यापेट वाहिन्यांची कामे पूर्ण केली आहेत. शीतल पेट्रोल पंपामागे भाई मंडई प्रस्तावित केले आहेत. मीनाताई ठाकरे रुग्णालयात २० खाटांचे करणेना केंद्र, सोनोग्राफी केंद्र सुरू केले आहे.

प्रभागातील समस्यांचा लेखाजोखा

- महापालिकेच्या गेल्या निवडणुकीत सर्वच पक्षांनी नागरिकांना भरघोस आश्वासने दिली होती. या आश्वासनांचे काय झाले, कोणती कामे झाली, कोणत्या योजना प्रत्यक्षात आल्या याचा आढावा 'प्रभागाचे प्रगतिपुस्तक' या वृत्तमालिकेतून दररोज घेतला जात आहे.
- प्रभागांमधील नागरिकांना कोणत्या समस्यांना तोंड द्यावे लागत आहे, नागरिकांचे प्रश्न, समस्या सोडविण्यासाठी प्रभागाचे नगरसेवक काय करत आहेत, गेल्या साडेतीन वर्षांत कोणत्या समस्या सुटल्या, कोणती कामे रखखळी, कोणती कामे झाली याची सविस्तर माहिती या वृत्तमालिके तून देण्यात येत आहे. वृत्तमालिका सुरू झाल्यानंतर नागरिकांकडून त्याला प्रतिसाद मिळत असून विविध प्रभागातील नागरिकांनी त्यांना दैनंदिन भेडसाविणाऱ्या समस्या कळविल्या आहेत. यातील काही निवडक समस्यांची माहिती या सद्वार्तातून प्रसिद्ध केली जात आहे.
- नागरिकांनी आपल्या भागातील समस्या, प्रश्न पुढील ई-मेल पत्त्यावर पाठवावेत. समस्यांचे छायाचित्रही पाठवित येईल. आपले नाव आणि संपर्क क्रमांकही अवश्य द्यावा.

ई-मेल - lokpune4@gmail.com

एडीवायपीयूच्या कुलगुरूपदी प्रा. हृदयेश देशपांडे यांची निवड

पुणे : अजिंक्य डी. वाय. पाटील विद्यापीठाच्या (एडीवायपीयू) कुलगुरूपदी प्रा. हृदयेश देशपांडे यांची नियुक्ती करण्यात आली. प्रा. देशपांडे गेली २७ वर्षे शिक्षण क्षेत्रात कार्यरत आहेत. अभिनवता, डिझाईन थिंकिंग, धोरणात्मक नियोजन आणि शैक्षणिक व्यवस्थापन अशा विषयांमध्ये प्रा. देशपांडे यांचे नैपुण्य आहे. त्यामुळे त्यांचा शिक्षण क्षेत्रातील प्रदीर्घ अनुभव आणि ज्ञानाचा फायदा विद्यापीठाला होईल. त्यांच्या कारकिर्दीत विद्यापीठ नवी उंची गाठेल असा विश्वास वाटतो, असे अजिंक्य डी. वाय. पाटील विद्यापीठाचे अध्यक्ष डॉ. अजिंक्य डी. वाय. पाटील यांनी सांगितले.

सव्वा लाखांचा ऐवज लांबविला

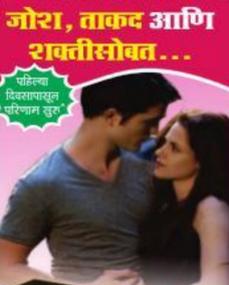
लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : नाना पेठेतील राजेवाडी परिसरात बंद घराचे कुलूप तोडून चोरट्यांनी कपाटातील ५० हजारोंची रोकड आणि दागिने असा १ लाख २७ हजारोंचा ऐवज लांबविल्याची घटना घडली.

पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. तक्रारदार महिलेचे नाना पेठेतील राजेवाडी परिसरात दुमजली घर आहे. चोरट्यांनी दुसऱ्या मजल्यावरील खोलीच्या दरवाज्याचे कुलूप तोडले. लोखंडी पेटीचे कुलूप उचकटून पेटीतील ५० हजारोंची रोकड आणि सोन्याचे दागिने असा १ लाख २७ हजारोंचा ऐवज लांबविला.

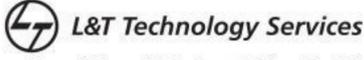
विद्यार्थ्यांसाठी 'संजीवनी'

पुणे : श्यामकी आई फाऊंडेशन आणि उदय गुजर फाऊंडेशन यांच्यातर्फे राज्यातील ग्रामीण भागातील सरकारी शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी संजीवनी हा उपक्रम सुरू करण्यात आला आहे. त्यात दहावीच्या साठ विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक आणि आर्थिकदृष्ट्या मदत करण्यात येणार आहे.

राज्यभरातील लाखां विद्यार्थ्यांतून साठ विद्यार्थ्यांची निवड करून पुढील तीन ते चार वर्षे त्यांना शिक्षणासाठी, त्यांच्या आवडीच्या क्षेत्रात करिअर करण्यासाठी मार्गदर्शन केले जाईल. कौशल्य विकास केंद्रात शिकणाऱ्या सुमारे शंभर विद्यार्थ्यांसाठी भोजवळच्या विंग येथे तीन वसतिगृहे बांधली आहेत. या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शनासाठी वर्षभरात तीनवेळा तीन दिवसीय निवासी शिबिर होईल.

L&T Technology Services**एल अॅण्ड टी टेक्नॉलॉजी सर्विसेस लिमिटेड**(मार्सल अॅण्ड टूटो लिमिटेडची उपकंपनी)
CIN: L72900MH2012PLC232169
नोंदणीकृत कार्यालय: एल. अॅण्ड टी. हाऊस, एन. एन. मार्ग, बॅंगळ इस्टेट, मुंबई-४०० ००१
दूरध्वनी: (९१ २२) ६७५२ ५६५६; फॅक्स: (९१ २२) ६७५२ ५६९३
ई-मेल: investor@lts.com; वेबसाईट: www.LTS.com**सूचना**

कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुच्छेद २०१ च्या अनुषंगाने याद्वारे सूचना देण्यात येते की, डॉ. केशव पांडा (डीआयएन : ०५२९६९४२) यांची कंपनीचे मुख्य - कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत मुदतीचा विस्तार आणि श्री. अमित छाडा (डीआयएन : ०७०७६१४९) यांच्या कंपनीचे डेप्युटी सीईओ आणि मॅनेजिंग डायरेक्टर म्हणून ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत मुदतीचा विस्तार आणि तीन वर्षांच्या अर्थात १ एप्रिल, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२४ पर्यंतच्या मुदतीसाठी कंपनीचे सीईओ आणि मॅनेजिंग डायरेक्टर म्हणून नियुक्तीला, जे त्यांच्या विस्तार/नियुक्तीच्या पूर्वी बारा महिन्यांहून कमी कालावधीसाठी भारताचे रहिवासी आहेत त्यांच्या संदर्भात, कंपनी कायदा, २०१३ च्या अनुसूची ५ च्या भाग १ सहाव्यात अनुच्छेद १९६ आणि कायदाच्या अन्य प्रयोगे तत्सुदी काही असल्यास आणि त्या अंतर्गत असलेल्या नियमांच्या अंतर्गत, कंपनी केंद्र सरकारकडे त्यांच्या मंजूरीसाठी अर्ज करण्यास बंधुकार आहे. सदर विस्तार/नियुक्ती भागधारकांद्वारे ई-व्होटींग साधनांमार्फत पोस्टल बॅलेटद्वारे मंजूर करण्यात आली आहे.

संचालक मंडळाच्या आदेशान्वये

एल अॅण्ड टी टेक्नॉलॉजी सर्विसेस लिमिटेड करिता

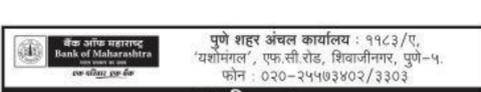
कपिल भल्ला

कंपनी सचिव

स्थळ : मुंबई

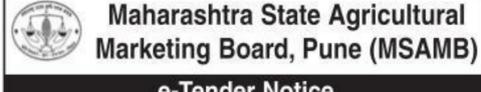
दिनांक: ०८ मार्च, २०२१

सहासद क्र. एफ३४८५

शुध्दीपत्रक

दि. २४/०३/२०२१ रोजी दैनिक फायनॅन्शियल एक्सप्रेस व लोकसत्ता पुणे अख्येमध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या मे. आर के सोल्युशन्स या अकाउंट्सदरमितातील ई ऑक्शन नोटिसमधील कोलम नं. ४ या स्थावर मालमतेचे संक्षिप्त वर्णन आणि माहिती असलेला बोजा मध्ये-मूल्यांकन अहवालानुसार बांधकाम क्षेत्रकळ २५० चौ. फू. एवजी २०९ चौ. फू. असे वाचाने. इच्छुक प्रस्तावकांना लिलावाध्याय्ये भाग घेण्यापूर्वी पुन्हा एकदा पडताळणी करण्याचा सल्ला देण्यात येत आहे.

(ए.ए. कुलकर्णी)
दिनांक : ०६/०३/२०२१
स्थळ : पुणे
मुख्य प्रबंधक आणि अधिकृत अधिकारी,
पुणे शहर अंचल, पुणे

e-Tender Notice

MSAMB invites e-Tender from reputed & experienced housekeeping agencies for Housekeeping work of MSAMB's Head Office. Estimated cost per annum is Rs. 20.21 Lakh. For details please visit www.msamb.com and http://mahatenders.gov.in.

Managing Director

इंडियन ओव्हरसीज बँक

विभागीय कार्यालय : ७५९/५९, एफ. सी. रोड, डेक्कन जिमखाना,
पुणे, महाराष्ट्र फोन : ०२०-२५६७९२३४, २५६७०९३१, २५६७०९५१
ईमेल : 2256ro@jobnet.co.in, 2256ardlaw@jobnet.co.in

स्थावर मालमत्तांची मेगा ई-ऑक्शनद्वारे विक्रीसाठी जाहीर नोटीस

सिव्युरिटायझेशन अॅण्ड रिकन्स्ट्रक्शन ऑफ फायनान्शियल अॅसेट्स अॅण्ड एन्फोर्समेंट ऑफ सिव्युरिटी इंस्ट्रेट अॅक्ट २००२ नुसार बँकेकडे गहाणतारण ठेवण्यात आलेल्या स्थावर मालमत्तांची विक्री

ज्याअर्थी इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे अधिकृत अधिकारी यांनी खाली नमूद केलेल्या कर्जदारांच्या संदर्भातील मालमत्तांची सिव्युरिटायझेशन अॅण्ड रिकन्स्ट्रक्शन ऑफ फायनान्शियल अॅसेट्स अॅण्ड एन्फोर्समेंट ऑफ सिव्युरिटी इंस्ट्रेट अॅक्ट २००२ (यापुढे ज्याचा उल्लेख 'कायदा' असा आहे) च्या सेक्शन १३(४) अन्वये प्राप्त अधिकारांचा वापर करून, सदर कायद्याच्या सेक्शन १३(२) अंतर्गत बजावण्यात आलेल्या मागणी नोटीसीनुसार ताबा घेतला असून सदर नोटीसीमध्ये [[सेक्शन १३(२) अंतर्गत]] नमूद केल्यानुसार संबंधित कर्जदारांकडून बँकेला येणे असलेली रक्कम अधिक व्यावृत्ती वयास वसूल करण्यासाठी संबंधित मालमत्तांची 'जेथे आहे जसे आहे आणि जसे आहे जे आहे' तत्वावर विक्री करण्याच्या हक्काला अनुसरून, आणि ज्याअर्थी, संबंधित कर्जदार बँकेला येणे असलेली रक्कम भरण्यास असफल ठरल्याने खाली सही करणार यांनी बँकेला येणे असलेली रक्कम वसूल करण्यासाठी खाली नमूद केलेल्या मालमत्तांची सदर कायद्याच्या सेक्शन १३(४) अंतर्गत प्राप्त अधिकारांचा वापर करून विक्री करण्याचे ठरविले आहे. सदर विक्री खाली सही करणार यांच्यामार्फत वेबसाईटवर देण्यात आलेल्या ई-ऑक्शन प्लॅटफॉर्मद्वारा करण्यात येईल.

अ. क्र.	शाखा आणि खाते/ प्रमोटेर्स/ संचालक/ जामीनदार यांची नावे	एनपीए दिनांक	मालमतेचे मालक	मालमतेचा तपशील	मागणी नोटीसी तारीख आणि येणे रकम (१३/२ नुसार)	ताबा घेतल्याची तारीख प्रतिकाल्मक/ प्रत्यक्ष	राखीव किंमत बयाणा रकम बोली वाढविण्याची रकम	नोडल अधिकाऱ्याचे नांव आणि मालमत्ता पाहणीसाठी संपर्क
१	शाखा: बारमती खाते: महादेव एंटरप्रायजेस, प्रो.प्रा. श्री. नथुराम सिताराम घाटेली जामीनदार: १) श्री. संजय लक्ष्मण आढाव २) श्री. दत्तात्रय अंकुश खोसे	०१/०७/२०१५	श्री. नथुराम सिताराम घाटेली	व्यावसायिक बिल्डींग, प्लॉट नं. पीपीई-६, वॉकरवाडी, एमआयडीसी, बारमती, जि. पुणे-४१३१०२. एकूण क्षेत्रफळ १५.०० चौ.मी. चतुःसीमा: पूर्वेस: प्लॉट नं. ई-१६४, दक्षिणेस: प्लॉट नं. पी-४२, पश्चिमेस: १८.५ मी. रुंद रस्ता आणि ३ मी. फूटपाथ, उत्तरेस: प्लॉट नं. पीपीई-६.	०१/१०/२०१५ ३२,०२,८७३.०० अधिक व्यावृत्ती व्याज	२७/११/२०१८ प्रत्यक्ष	१९,००,०००/- १,९०,०००/- १०,०००/-	श्री. रमणी कुमारी मो. ९३०७७७७९५४
२	शाखा: चाकण कर्जदाराचे नाव: श्री. सतिश विधास पाटील	३०/०४/२०१८	श्री. सतिश विधास पाटील	पुढील मालमतेचा सर्वसाधारण भाग: प्लॉट नं. १११२, ११ वा मजला, डी व्हिंग, ए-२ बिल्डींग, सारा सिटी, खारवाडी, चाकण, क्षेत्रफळ ५९.२६ चौ.मी. (६३.८० चौ.फू.), तालुका - खेड, जि. पुणे. पलंटेच्या चतुःसीमा: पूर्वेस: मोकळी जागा, दक्षिणेस: डवट आणि त्यानंतरचा प्लॉट नं. ११०१, पश्चिमेस: प्लॉट नं. ११११, उत्तरेस: मोकळी जागा.	०२/०५/२०१८ २४,५९,३५८.०० अधिक व्यावृत्ती व्याज	०४/०९/२०२० प्रत्यक्ष	२४,००,०००/- २,४०,०००/- १०,०००/-	श्रीमती. ऋत्विका चक्रवर्ती मो. ९८०४४०३०५
३	शाखा: पुणे शहर कर्जदाराचे नाव: मे. सेंचुरी स्पोर्ट्स, प्रो.प्रा. सौ. राजश्री मालपुरे	३१/०७/२०१९	सौ. राजश्री मालपुरे	पुढील मालमतेचा सर्वसाधारण भाग: ऑफिस प्रिमायसेस नं. ३ए, स्टील २ रा मजला, बुध्दे पाटील व्हॅटॅस, सीटीएस नं. ११८७/२१, आयसीआयसीआय एटीएम जवळ, भारत को-ऑप. बँक (मुंबई) लि. च्या वर, घोले रोड, शिवाजी नगर, पुणे-४११००५. करारानुसार पलंटेच्या आणि प्रत्यक्ष ऑफिसच्या चतुःसीमा: पूर्वेस: सीटीएस नं. ११८७/२२, पॅसेज, लिफ्ट आणि जिना, पश्चिमेस: सीटीएस नं. ११८७/२० आणि पुढील बिल्डींग, दक्षिणेस: सार्वजनिक रस्ता आणि त्यापुढील ऑफिस, उत्तरेस: सीटीएस नं. ११८७/१८ आणि १९ आणि त्यापुढील बिल्डींग.	०८/०८/२०१९ ४९,८३,९८९.८४ अधिक व्यावृत्ती व्याज	२६/०२/२०२० प्रत्यक्ष	३६,४०,०००/- ३,६४,०००/- १०,०००/-	श्री. कुंदन कुमार सिंग मो. ८९७३३६२५०३

टीप: वर नमूद केलेल्या रकमेवर करारानुसार दराने होणारे भविष्यातील व्याज आणि प्रारंभिक खर्च, किंमत / आकार इ. लागू आहेत.

मे. एमएसटीसी लिमिटेडचे नोंदणीकृत कार्यालय : २२५-सी, ए.जे.सी. बोस रोड, कोलकता-७०००२० (संपर्क फोन आणि टोल फ्री क्रमांक ०३३-२२२०९००४, हेल्प डेस्कची ऑपरेशन वेळ : स. ८.०० ते रात्री ८.०० पर्यंत) ई-लिलाव प्रक्रियेत सहभागी होण्यासाठी इच्छुक बिडर्स/खरेदीदारांनी <https://www.mstcecommerce.com/auctionhome/ibapi> या वेबसाईटवर संपर्क साधावा.

बयाणा रकम भरण्यासाठी खाते क्र.	बयाणा रकम भरण्यासाठी खात्याचे नाव व शाखा	ई-लिलावाचा प्रारंभ	बयाणा रकमेसहीत बोलीसाठी ऑनलाईन अर्ज सादर करणे	बयाणा रकमेसहीत बोलीसाठी ऑनलाईन अर्ज सादर करण्याची अंतिम तारीख	मालमतेची पाहणी
१९८९०२००००५३४९ आयएफएससी कोड IOBA0011989	IOB ई-लिलाव बयाणा खाते शाखा : कर्वे रोड शाखा, पुणे	दिनांक : २५/०३/२०२१ वेळ : स. ११.०० ते दु.३.००	दिनांक ०९/०३/२०२१ रोजी पासून पुढे	दि. २४/०३/२०२१ रोजी दु. ४.०० पूर्वी	दि. ०९/०३/२०२१ ते २३/०३/२०२१ रोजी स. ११.०० ते दु. ३.०० पर्यंत

अटी शर्तीच्या तपशीलासाठी कृपया पुढील वेबसाईटला भेट द्या : <https://www.mstcecommerce.com/auctionhome/ibapi> , <https://www.job.in/e-Auctions.aspx>
(मजकुरात संदिग्धता असल्यास इंग्रजी मजकूर ग्राह्य मानावा.)

अधिकृत अधिकारी, इंडियन ओव्हरसीज बँक

CLASSIFIED CENTRES IN MUMBAI

Bejays Ads, Opera House
Phone: 23692926 / 56051035.

Color Spot, Bcyalla (E),
Phone: 23748048 / 23714748.

FCA Communications, Nariman Point,
Phone: 40020550 / 51.

Fulrani Advtg. & Mktg. Antop Hill
Phone: 24159661
Mobile: 9769238274 / 9969408835

Ganesh Advertising, Abhinav Keshavn Street,
Phone: 2342 9163 / 2341 4596.

J.K. Advertisers, Hornumal Circle, Fort,
Phone: 22663742.

Mani's Agencies, Opp. G.R.O., Fort,
Phone: 2263 00232,
Mobile: 9892091257.

Manjot Ads, Cursey Road (E),
Phone: 24700338,
Mobile: 9820406062.

OM Sai Ram Advtg., Cursey Road,
Mobile: 9820355573

Pinto Advertising, Mezzanine Floor,
Phone: 23701070,
Mobile: 9869040181.

Premier Advertisers Mumbai Central
Mobile: 9819891116

Sarjan Advertising, Tardoo,
Phone: 66626983

Sanjeet Communication Fort,
Phone: 40024682 / 40792605.

S. Arts Advtg. Masjid
Phone: 23415111

Taj Publicity Services, Bcyalla (W),
Phone: 2385 4894,
Mobile: 9892011371.

Yugambha Advertising, Marol Nagar,
Phone: 2386 8065,
Mobile: 9869074144.

नोकरीविषयक जाहिराती

EXPRESS Careers

दर सोमवार आणि गुरुवार 'लोकसत्ता' आणि 'इंडियन एक्सप्रेस' मध्ये संपर्क - ०२०-६२४९१०००

Bank of Baroda

अंचल दबावग्रस्त आरिस्त वसुली शाखा, पुणे
ऑकार ज्योती निवास, दुसरा मजला, आदर्शनगर, मार्केटयाई रोड, गुलटेकडी, पुणे-४११०३७.

विक्रीसाठी ई-ऑक्शन

स्थावर मालमतेच्या विक्रीसाठी विक्री सूचना [रुल ६(२) आणि ८(६) च्या अटी पाहण्यात.]

सिव्युरिटायझेशन अॅण्ड रिकन्स्ट्रक्शन ऑफ फायनान्शियल अॅसेट्स अॅण्ड एन्फोर्समेंट ऑफ सिव्युरिटी इंस्ट्रेट अॅक्ट २००२, त्यासह वाचल्या जाणाऱ्या सिव्युरिटी इंस्ट्रेट (एन्फोर्समेंट) रुलस, २००२ मधील नियम ६(२) आणि ८(६) अंतर्गत स्थावर मालमतेच्या विक्रीसाठी ई-ऑक्शन विक्री सूचना

यानुसार सर्वसाधारण जनतेस आणि विशेषतः कर्जदारास, गहाणदारास (दारांस) आणि जमीनदारास (दारांस) सूचना देण्यात येते की, पुढे नमूद करण्यात आलेल्या स्थावर मालमत्ता ज्या सुरक्षित धनकांके गहाण/तारण ठेवण्यात आल्या असून, सदर मालमत्तांचा ताबा बँक ऑफ बडोदा: सुरक्षित धनकांके यांचे अधिकृत अधिकारी यांनी घेतला आहे, त्या मालमत्तांची विक्री 'जशी आहे, जेथे आहे आणि तेथे जे आहे' या तत्वावर पुढे नमूद केलेल्या खात्यावर/खात्यांवर येणे असलेली कर्जाची रक्कम वसूल करण्यासाठी विकण्यात येणार आहे. कर्जदाराची (दारांची) /गहाणदाराची (दारांची) /जमीनदाराची (दारांची) /सुरक्षित मालमतेची (मालमत्तांची) /येणे बाकी/राखीव किंमत/ ई- ऑक्शनची तारीख आणि वेळ, बयाणा रकम, बोली वृद्धिची रक्कम ही माहिती पुढे देण्यात आली आहे.

अ. क्र./लॉट क्र.	कर्जदारांचे / जामीनदारांचे गहाणदारांचे नांव आणि पत्ता	स्थावर / जंगम मालमतेचा आणि त्यावर जर काही बंध असले तर, त्याचा तपशील	एकूण येणे बाकी रकम	राखीव किंमत/ बयाणा रकम, बोली वाढविण्याची रकम	तांब्याचा प्रकार (प्रतिकाल्मक / प्रत्यक्ष)
१	कर्जदार: १) मे. ए.बी. हायटेक अॅण्ड, गट नं. ४०६/४२१/१ आणि ४२१/२, मु.पो. वाळकी, ता. आणि जिल्हा अहमदनगर, महाराष्ट्र-४१४००६. २) अतुल इंड्रकॉम बारा, प्लॉट नं. ई-४०४, १०, कस्तुरकुंज, भोसले नगर, गणेशखिंड रोड, शिवाजीनगर, पुणे, महाराष्ट्र-४११००७. ३) सुधीर महासुंदे बोट, गट नं. ४०६/४२१/१ आणि ४२१/२ मु.पो. वाळकी, ता व जिल्हा अहमदनगर, महाराष्ट्र-४१४००६. ४) प्रवीण बाळकृष्णा पांडे, कामगारसदन, वॉर्ड नं. ६, श्रीरामपुर, जि. अहमदनगर, महाराष्ट्र-४१४६०३. ५) मे. अरिहत केमिकल रेझिन्स (इंडिया) प्रा.लि., एफ-३, कृष्णा नगर, बिल्डींग नं. १, चांदवरकर रोड, बोरिवली. (पश्चिम) मुंबई महाराष्ट्र-४०००९२.	प्लॉट नं. डी-१८०२, मॉडिगमा डी. कॅसाबेला गोल्ड, खिडकाळेभर मंदिर आणि शीळ फाट्याजवळ, गांव निलजे, ता. कल्याण, जि. ठाणे-४२१२०१. मे. अरिहत केमिकल्स प्रा.लि. यांच्या मालकीचा. चतुःसीमा: पूर्वेस: बिल्डींग नं. सी, दक्षिणेस: बाजूची मोकळी जागा, पश्चिमेस: लांबी आणि लिफ्ट, उत्तरेस: प्लॉट नं. १८०१.	३,६७,४३,६०९.३७	राखीव : ५०,५०,०००/- बयाणा : ५,०५,०००/- बोली वाढ : ५०,०००/-	प्रत्यक्ष ताबा

* टीप : अधिक करारात नमूद केलेल्या दराने पुढील व्याज व अनुषंगिक / कायदेशीर खर्च व शुल्क इ.

बयाणा रकम भरण्यासाठीचे खाते	बयाणा रकम भरण्यासाठीचे खात्याचे नाव	IFSC कोड (पाचवे अक्षर शून्य आहे)	संपर्क व्यक्तीचे नाव व संपर्क क्रमांक	ई-लिलावाची तारीख/ वेळ : २५/०३/२०२१ रोजी दु. २.०० ते दु. ४.०० दरम्यान
५६१२००५९१२२९	न्यू इंटरमिडीयरी ओबीडी बीपी	BARBOARMPUN	श्री. पी. नागेश्वर राव, मो : ९६१८०८३८०९, ०२०-२४२६०९८१	

खाली नमूद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार विक्री करण्यात येईल.

१) सदर लिलाव/ विक्री बँकेने अधिकृत केलेल्या वेब पोर्टल <https://bob.auctiontiger.net> या द्वारे करण्यात येईल. २) वर दिलेल्या परिशिष्टात मिळकतीचा पुरेसा तपशील पुरविण्याची काळजी घेतलेली आहे. सदर तपशीलातील चुका, चुकीची विधाने अथवा त्रुटी यासाठी अधिकृत अधिकारी उत्तरदायी असणार नाहीत. ३) लिलावात भाग घेणाऱ्या इच्छुकानाई ई-लिलाव प्रक्रियेत भाग घेण्यापूर्वी आणि आपली बोली सादर करण्यापूर्वी बँकेने अधिकृत केलेल्या <https://bob.auctiontiger.net> या पोर्टलवरून लिलावाच्या सविस्तर अटी, शर्ती इ. ची माहिती घ्यावी आणि सदर जाहिरातीत नमूद केलेल्या अधिकृत अधिकारी यांचेशी मिळकतीसंदर्भात अधिक माहितीसाठी संपर्क करावा. ४) तारण मालमत्ता राखीव किमतीपेक्षा कमी किमतीला विकल्या जाणार नाहीत. लिलावाची सुरुवात राखीव किमतीपेक्षा एक टप्पा (इन्क्रीमेंट) पुढे सुरु करण्यात येईल आणि बोलीदारास आपापसात विचार करून आपली बोली वाढविण्याचे स्वतंत्रय आहे. वाढीचा किमान टप्पा किती असेल, हे वर नमूद केले आहे. ५) इच्छुक बोलीदार आपली बोली दिनांक २४/०३/२०२१ रोजी सायं. ५.०० वाजेपर्यंत सादर करू शकतील. इच्छुक बोलीदारांनी बयाणा रकमेचा भरणा इनईएमपीटी / आरटीजीएस आणि फंड ट्रान्सफरद्वारे करावयाचा आहे. असा भरणा बँकेच्या ईएमडी कलेक्शन खात्यावर उशीरात उशीरा दि. २४/०३/२०२१ रोजी दु. ५.०० वा. पर्यंत जमा झालेला असावयास हवा. ज्यांनी बयाणा (ईएमडी) रकमेचा भरणा केला आहे, त्यांनी अथवा वर नमूद याचे सर्वाधिकार अधिकृत अधिकारी यांचेकडे राखीव असून अशा प्रकारात यासाठी कोणत्याही प्रकारचे कारण देणे अधिकृत अधिकारी यांचेवर बंधनकारक नाही आणि याबाबतला त्यांचा निर्णय अंतिम असेल. ८) जर लिलाव प्रक्रियेच्या समाप्तीच्या अगोदरच्या पाच मिनिटांत खालील बोली आली तर समाप्तीची वेळ आपोआप आणखी पाच मिनिटांनी वाढविली जाईल. ९) जर निविदेसाठीच्या निघातीत शेवटच्या वेळेपर्यंत अन्य बोली आली नाही, तर ज्याची बोली सर्वाधिक आहे, त्याने भरलेली बयाणा रकम (ईएमडी) विक्री किमतीपोटी राखून ठेवली जाईल व अयशस्वी बोलीदाराची बयाणा रकम परत केली जाईल. बयाणा रकमेवर कोणत्याही प्रकारचे व्याज दिले जाणार नाही. यशस्वी बोलीदारास ठरलेल्या रकमेच्या २५% (भरलेली बयाणा रकम वजा करून) रकम अधिकृत अधिकारी यांनी बोली मान्य केल्यापासून ४८ तासात भरवाव्याची असून उर्वरित ७५% रकम लिलाव दिनांकापासून १५ दिवसांचे घात किंवा अधिकृत अधिकारी यांनी लेखी वाढवून दिलेल्या मुदतीत भरवावी लागेल. वर अशा मुदतीत पैसे भरले नाही, तर तोपर्यंत संपूर्ण रकम जप्त करण्यात येईल व अधिकृत अधिकारी यांना असलेल्या अतिकारचा वापर करतील. १०) विक्री रकमेच्या २५% रकम भरली आहे म्हणून केवळ अशा यशस्वी बोलीदाराला त्याच्या नावे विक्री निश्चिती करून दिली जाणार नाही. विक्री निश्चिती ही तारण धनको (सिव्युअर्ड क्रेडिटर्स) यांचेकडून अशा निश्चितीअधीन असेल. ११) वर क्र. ९ मध्ये नमूद केल्यानुसार बोलीदारांने २५% रकम जमा केल्यानंतर उर्वरित विक्री किमतीचा भरणा विक्री निश्चितीपासून १५(पंधरा) दिवसांच्या आत करावयाचा आहे. जर यशस्वी बोलीदार उर्वरित रकम भरण्यास असमर्थ ठरले तर, अगोदर भरलेली रकम जप्त केली जाईल. १२) कर्जदारांने लिलाव समाप्तीच्या दिवसापूर्वी संपूर्ण कर्ज रकम, व्याज व खर्च अथवा बँकेला मान्य असलेला त्यातील काही भाग यांचा भरणा केल्यास, किंवा असा भरणा कर्जदारांचे वतीने झाल्यास तारण मिळकतीचा लिलाव रद्द होईल. १३) रजिस्ट्रेशन चार्जेस, स्टॅम्प ड्युटी, कर, सरकारी देणी, सुरक्षा रक्षक चार्जेस, टीडीएस इ. हे मिळकत विकत घेणाराने करावयाचे आहेत. १४) ज्या नावाने लिलावात बोली सादर झाली आहे, त्या नावाने विक्री प्रमाणपत्र (सेल सर्टिफिकेट) अदा केले जाईल. १५) अशा मिळकतीवर जर काही बोजे, लीन, कच्चा, सरकारी अथवा देणी असल्यास त्यासाठी बँक किंवा अधिकृत अधिकारी हे कोणत्याही प्रकारे जबाबदार असणार नाहीत. इच्छुक बोलीदारांने स्वतः अशा सरकारी, बिनसरकारी, विजबील, मिळकत कर इ. ची चौकशी आणि शहानिशा करावी. १६) बोलीदारांने लिलाव प्रक्रियेत भाग घेण्यासाठी इंटरनेट कनेक्टिविटी, वीज पुरवठा इ. ची खात्री करून घ्यावी. ई लिलाव प्रक्रियेत इंटरनेट कनेक्टिविटी, वीज खंडीत होणे अथवा अन्य तांत्रिक अडथळी असल्यास त्यासाठी बँक जबाबदार असणार नाही. १७) दि. २२/०३/२०२१ रोजी स.१०.०० ते दु. ४.०० या वेळेत शाखाधिकारी, अधिकृत अधिकारी किंवा बँकेने यासाठी नियुक्त केलेला अन्य अधिकारी यांचेकडून पूर्व नियोजित वेळ निश्चित करून इच्छुक बोलीदारास मिळकती पाहता येवू शकतील. १८) बँक कोणतीही बोली/प्रस्ताव किंवा सर्व बोली किंवा प्रस्ताव नाकारण्याचा किंवा स्वीकारण्याचा अधिकार राखून ठेवत असून आवश्यक वाटल्यास कोणतेही कारण न देता विक्री प्रक्रिया रद्द करू शकते. बोलीदारांनी त्यांचे हिताईत शेवटचे मिनिट आणि सेकंद यांमध्ये बोली करण्याचे टाळावे. लिलाव अयशस्वी होणे (उदा. वीजपुरवठा खंडीत होणे, इंटरनेट कनेक्टिविटी न मिळणे इ.) यासाठी बँक अथवा बँकेचे सेवा पुरवठादार हे कोणत्याही प्रकारे जबाबदार असणार नाहीत. यासाठी इच्छुक बोलीदारांनी अगोदरच या सुविधांची व्यवस्था करावी आणि पर्यायी व्यवस्थाही तयार ठेवावी उदा. विजेचे बँक अप इ. यामुळे अशा प्रसंगात प्रक्रियेला बाधा न येता लिलाव प्रक्रियेत यशस्वीपणे सहभागी होता येईल. १९) मान्य बोली रकमेशिवाय जर काही जीएसटी रकम होत असेल तर ती खरेदीदारांने भरावयाची आहे. २०) सदर प्रत्यक्ष / प्रतिकाल्मक ताबा घेतलेल्या मिळकतीचा "जसे आहे, जेथे आहे" आणि "जसे आहे, जे आहे" आणि "कोणत्याही फेर रचनेशिवाय" या तत्वावर विक्री/लिलाव करण्यात येत आहे. खरेदीदारांने वैधानिक देय आणि अन्य बोजांची स्थिती निश्चित करावी. २१) अधिकृत अधिकारी व लिलावाच्या अटी व शर्ती यासाठी बँक ऑफ बडोदा, सुरक्षित धनकांके यांच्या संकेत स्थळावरील (www.bankofbaroda.com) लिंक पाहवी.

(मजकुरात संदिग्धता असल्यास इंग्रजी मजकूर ग्राह्य मानावा.)

अधिकृत अधिकारी, बँक ऑफ बडोदा

इंधन दरवाढीची धवा संसदेत विरोधकांचा गदारोळ; दोन्ही सभागृहांचे कामकाज तहकूब

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

दुसरा टप्पा दोन आठवड्यांचा ?

पश्चिम बंगालसह पाच राज्यांमध्ये विधानसभा निवडणुका असल्याने संसदेचे अधिवेशन स्थगित करण्याची मागणी तुणमूल कोंडोसने सोमवारी केली. तुणमूलचे राज्यसभेतील खासदार डेरेक ओझाग्रव यांनी सभापती नायडू यांना पत्र लिहिले असून निवडणुकीमुळे सदस्य अधिवेशनासाठी उपस्थित राहू शकणार नाहीत, असे नमूद केले आहे. अन्य पक्षांच्या सदस्यांनीही लोकसभा अध्यक्ष, राज्यसभेच्या सभापतीकडे अर्गी मागणी केल्याने अर्थसंकल्पीय अधिवेशनाचा दुसरा टप्पा दोन आठवड्यांमध्ये गुंडाळला जाण्याची शक्यता आहे. लोकसभेच्या कामकाज सहांगावर समितीमध्ये या मुद्द्यावर चर्चा करण्यात आली असून लवकरच अंतिम निर्णय घेतला जाईल.

उपस्थित करण्याची संधी मिळाली पाहिजे. त्यासाठी सभागृहाचे कामकाज सुरू राहिले पाहिजे, सदस्यांनी सहकार्य करावे, असे आवाहन केले. गोंधळ न थांबल्याने बिलां यांनी कामकाज तहकूब केले. खरो यांची मागणी फेटाळली. राज्यसभेत नवनियुक्त विरोधी पक्षनेते व काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते मल्लिकार्जुन खरो यांनी इंधनदरवाढीचा मुद्द्यावर चर्चेची मागणी केली. मात्र, विनिमय विधेयकावरील चर्चेदरम्यान आर्थिक मुद्दे उपस्थित करता येतील, असे सांगत नायडू यांनी खरो यांची मागणी फेटाळली. पेट्रोलचे दर १०० रुपये, तर डिझेलचे ८० रुपये लीटर झाले आहेत. स्वयंपाकाच्या गॅसच्या किंमतीही भरमसाट वाढल्या आहेत. उत्पादन शुल्क-उपकरातून केंद्र सरकारने २१ लाख कोटी जमा केले आहेत. वाढत्या किंमतीमुळे शेतकरीही भरडले जात आहेत, असा आरोप खरो यांनी केला. लोकसभेत या प्रश्नावर शिवसेना, इंडियन युनियन मुस्लिम लिगने स्थगन प्रस्ताव दिला. मंगळवारपासून दोन्ही सदानांच्या कामकाजाचे तास वाढवण्यात आले असून ते सकाळी ११ ते संध्याकाळी ६ वाजेपर्यंत करण्यात आले आहेत.

ग्रंथालयात जा!

संसदेतील ग्रंथालयाला यावर्षी शंभर वर्ष पूर्ण होत असून १४ लाख पुस्तके, शेकडो नियतकालिकांचा अमूल्य ठेवा संसद सदस्यांना उपलब्ध आहे. पण, ग्रंथालयात फारसे कोणी फिरकत नाही, तिथे जाऊन माहिती घ्या, सभागृहात सखोल चर्चा करताना त्याची मदत होईल, असे आवाहन व्यंकय्या नायडू यांनी केले. कोणत्या विषयांचे कोणते महत्त्वाचे ग्रंथ इथे आहेत याची माहिती देण्यासाठी ग्रंथालय समिती मोठे फलक लावणार आहे, त्यातून सदस्यांचे लक्ष वेधले जाऊ शकेल, असे नायडू यांनी सांगितले. काही सदस्य दख्खीत असतात पण, सभागृहात उपस्थित राहत नाहीत, अशी खंत त्यांनी व्यक्त केली.

'राफेल'चे मालक ऑलिव्हिअर दसाँ यांचा हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत मृत्यू

एपी, पॅरिस

परिसरातील टॉक्स शहरात रविवारी हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत त्याचा मृत्यू झाला, त्याची न्यायालयीन चौकशी सुरू करण्यात आली आहे. फ्रान्सच्या संसदेचे सदस्य असल्याने राजकारण आणि उद्योग यावर एकमेकांचा प्रभाव पडू नये यासाठी त्यांनी कंपनीच्या व्यवस्थापकीय मंडळ पदाचा राजीनामा दिला होता. खासगी हवाई तळावरून उड्डाण केल्यानंतर एअरबस एएस ३५०

राफेल लढाऊ विमाने तयार करणाऱ्या कंपनीचे मालक, फ्रान्सच्या संसदेचे सदस्य आणि अब्जाधीश उद्योगपती ऑलिव्हिअर दसाँ (६९) यांचा हेलिकॉप्टर दुर्घटनेत वैमानिकासह मृत्यू झाल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. स्थानिक वेळेनुसार रविवारी सायंकाळी ६ वाजता त्यांच्या हेलिकॉप्टरचा अपघात झाला. फाल्कन खासगी विमाने आणि राफेल लढाऊ विमाने तयार करणाऱ्या कंपनीचे त्याचप्रमाणे ले फिगारो या वृत्तपत्राचे ते मालक होते. नॉर्मंडी

हेलिकॉप्टर कोसळले, असे बीईए या राष्ट्रीय हवाई दुर्घटना तपास संस्थेच्या वतीने सांगण्यात आले. बीईएच्या तपास अधिकाऱ्यांनी सोमवारी दुर्घटनास्थळाला भेट दिली. फोर्ब्स मासिकाने २०२० मध्ये जगातील ५०० धनिकांच्या यादीत ऑलिव्हिअर दसाँ यांचा समावेश केला होता. फ्रान्स संसदेच्या कनिष्ठ सभागृहाचे ते २००२ पासून सदस्य होते. फ्रान्सचे अध्यक्ष इमॅन्युअल मॅक्रॉन यांनी दसाँ यांच्या निधनाबद्दल शोक व्यक्त केला आहे. दसाँ यांनी उद्योजक, स्थानिक लोकनिवृत्त प्रतिनिधी, वायुसेनेचे कमांडर म्हणून देशाची सेवा केली, असे मॅक्रॉन यांनी ट्वीट केले आहे.

NOTICE

Marvel Enigma Co-Operative Housing Society Limited
S. No. 68, H. No. 1A, East of Eon IT Park, Kharadi, Pune - 411014.
(Reg. No.PNA/PNA(5)/HSG (TC)/17333/2015-2016 Dt. 12/02/2016)
Shall conduct its Annual General Body Meeting, for FY 2019-20
(Only through Video Conferencing),
on Thursday, 25 th March, 2021, commencing 11:00 am.
Contact - 020-26600444 / E-mail: vitoriapremises@gmail.com
(Ref Govt of Maharashtra letter No. Misc. - 2020/Case No 24/13-S Dt 25 Feb, 2021)

NOTICE

OMPRAKASH DEORA PEOPLE'S CO-OPERATIVE BANK LTD., HINGOLI.
ओमप्रकाश देवडा पीपल्स को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. हिंगोली
(MULTI STATE BANK)
HINGOLI - 431513 Dist. Hingoli (Maharashtra)

परिशिष्ट-IV-नियम ८(१) घात)

स्थावर मालमत्तेचा ताबा घेतलेली नोटीस

जसे की,

खाली स्वाक्षरी करणारे ओमप्रकाश देवडा पीपल्स को-ऑप. बँक लि. हिंगोली, मुख्य कार्यालय मेन रोड हिंगोली दि सेक्टरिडायव्हेशन अँड इन्फोसॅमन्ट ऑफ सेक्टरिडाय इन्स्टेट अँड २००२ अंतर्गत प्राधिकृत अधिकारी आहेत व त्यांनी सदर कायद्याचे नुसार १३ (१२) व नियम-९ सेक्टरिडाय इन्स्टेट इन्फोसॅमन्ट क्लस २००२ नुसार १०/०९/२०२० रोजी बँकेचे थकबाकीदार कर्जदार आयफेल अँटोमेशन प्रा.लि. संचालक - वैभव कुलकर्णी व सुरभी कुलकर्णी यांनी नोटीस मध्ये नमूद केलेली रकम कर्ज रुपये ६३९५००.०० (रु. सहा लाख एकोणचाळीस हजार पाचशे चाळीस रुपये केवळ) ६० दिवसांच्या आत भरणा करण्यासाठी डिमांड नोटीस दिली आहे.

सदर कर्जदारांनी वरील नोटीस मध्ये नमूद केलेल्या रकमेचा भरणा न केल्यामुळे सदर नोटीसीद्वारे संबंधित कर्जदार व सर्व जन्तेस याद्वारे सुचित करण्यात येते की, खालील सही करणाऱ्यांनी सदरहू कायद्यान्वये कलम १३(४) व नियम ९ नुसार त्यांना असलेल्या अधिकाराचा वापर करून खालील नमुदु स्थावर मालमत्तेचा ताबा दि.०२/०३/२०२१ रोजी बोधीकृत (सिम्बॉलीक) ताबा घेतलेला आहे. कर्जदार व प्रॉपर्टीधारक व सर्व जन्तेस याद्वारे कळविण्यात येते की, त्यांनी सदर स्थावर मालमत्ते संदर्भात कोणत्याही खरेदी/विक्रीचा व्यवहार किंवा करार इ. करू नये. ताबा घेतलेल्या सदर मालमत्तेच्या संदर्भात असा कोणताही व्यवहार केल्यास त्यावर बँकेचे कर्ज रु/ ६९५००२/- (रु. सहा लाख चौथ्या हजार दोन रु.केवळ) व त्यावर पुढे होणारे व्याज याचा बोजा असेल. तसेच दि. ०१/०३/२०२१ पासुनचे व्याज व इतर खर्च बाकी. ताबा घेतलेल्या स्थावर मालमत्तेचा तपशील खालील वर्णनाची संपुर्ण स्थावर मालमत्ता :-

१) घर क्र./प्लॉट श्री. रवी किसनराव कुलकर्णी व सी. ऋतुजा रवी कुलकर्णी यांच्या मालकीची पुणे महानगर पालिका व सब रजिस्टार बलुजी, पुणे यांच्या हद्दीतील सर्व्हे नं. ६१, सी.टी.एस नं. ३४४६ ह्या जागेचा भाग मध्ये बांधलेले ट्रेझर पार्क बिल्डिंग मधील (एच) १२ व्या मजल्यावरील फ्लॅट क्र. १२०३ ज्यांचे क्षेत्रफळ (कारपेट) ६६.५१ चौ.मीटर अधिक लगत असलेले क्षेत्रफळ १८.३९ चौ.मीटर आणि प्लोअर पार्किंग नं. ३४५ मधील मालमत्ता. यांच्या नावाने आहे.

चर्चितनामा:

१) पुर्वेस - मोकळी जागा
२) पश्चिमेस - पंसेज, पायऱ्या आणि फ्लॅट क्र. १२०२
३) दक्षिणेस - लिफ्ट व मोकळी जागा
४) उत्तरेस - मोकळी जागा

सही
दिनांक - ०२/०३/२०२१ अधिकृत अधिकारी
प्रकाश बी. निमजे
(ओमप्रकाश देवडा पीपल्स को-ऑप. बँक लि. हिंगोली)

नोटीस

फॉर्म क्रमांक सीएए २
[कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीच्या नियम ६ आणि ७ (तडजोडी, व्यवस्था आणि एकत्रिकरण) नियम, २०१६ च्या अनुषंगाने]

नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल मुंबई बेंच समक्ष

कंपनी अनुप्रयोग क्रमांक १११९९ (MB)/२०२०

कंपनी अंक्ट, २०१३ च्या बाबतीत ;
आणि
कलम २३० ते २३२ च्या बाबतीत ;
कंपन्या कायदा, २०१३
आणि
इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U29210PN 2011PTC139073 (दिमजर्ड कंपनी)] आणि कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U74110PN2019PTC183424 (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी)] आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U24100PN2019PTC183211 (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी)] आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या कलम २३० ते २३२ अंतर्गत व्यवस्था योजनेच्या बाबतीत

धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ----- अर्जदार कंपनी

इंफिटी शेअर्सधारकांना भेटण्याच्या नोटीसीची जाहिरात

१६ फेब्रुवारी २०२१ च्या आदेशानुसार नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्यूनलच्या (‘‘एनसीएलटी’’) च्या मुंबई बेंचने इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांच्या बैठकीचे आयोजन करण्याचा आदेश दिला आहे. ही बैठक इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड (‘‘अर्जदार’’/डिमजर्ड कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी) आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या अंतर्गत व्यवस्था योजनेचा ठराव सहमतीने किंवा काही बदलांसोबत मंजूर करण्याच्या उद्देशाने ठेवली आहे.

या आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यातील निर्देशानुसार पुढील सूचना देण्यात आली आहे की इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांची बैठक खालील प्रमाणे आयोजित केलेली आहे. त्यात भागधारकांना उपस्थित राहण्याची विनंती केली आहे.

कंपनीचे नाव - धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड

अनु.	सभासद	सभेचा दिवस	सभेची वेळ	सभेचे ठिकाण
१	इंफिटी भागधारक	८ एप्रिल २०२१	दु. १ वाजता	४ था मजला, विंग सी, कार्यालय क्रमांक बी ३०+बी ३१ हेरेकर पार्क समोर, भांडारकर रोड, पुणे ४११००४ महाराष्ट्र, भारत.

अर्ज केलेल्या कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयात किंवा त्यांचे बिकले - हेमंत सेठी अँड को., १६०२, नव परमाणू, अमर सिनेमाच्या मागे, बँबूर, मुंबई - ४०००७१ येथे कलम २३० नुसार नमूद केलेल्या योजनेच्या प्रती आणि निवेदनाची प्रत विनामूल्य मिळू शकते. बैठकीला हजर राहण्यास व मतदानाचा हक्क असणाऱ्या व्यक्ती याकितः किंवा प्रॉक्सिद्वारे मतदान करू शकतात जर त्यांनी बैठकीच्या ४८ तासांच्या आत विहित नमुन्यातील सर्व प्रॉक्सिनी विधिवत सही करून प्रॉक्सि फॉर्म कंपनीचे नोंदणीकृत कार्यालय ४४, इलेक्ट्रा बँबर्स, मुकुंदनगर, पुणे - ४११०३७, महाराष्ट्र, भारत येथे जमा केली असेल तर अर्जदार कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयातून प्रॉक्सिचे फॉर्म मिळू शकतात.

ट्रिब्युनलने कंपनीचे संचालक श्री. सुजित शरद नाटेकर, कंपनी संचालक किंवा सुश्री मुध्या राहुल कासखेडीकर, कंपनीच्या संचालिका किंवा कु. प्रिया अद्वैत धर्माधिकारी, कंपनीच्या संचालिका किंवा श्री दीपक तावरे, कंपनीचे अधिकृत प्रतिनिधी यापैकींची अधिकृत सभापती म्हणून नियुक्ती केली आहे. बैठकीत मंजूर झाल्यास वर नमूद केलेली व्यवस्था त्यानंतरच्या ट्रिब्युनलच्या मान्यतेच्या अधीन असेल.

दि: ८ मार्च, २०२१
ठिकाण: पुणे

सही-
सभेसाठी नियुक्त अध्यक्ष

नोटीस

फॉर्म क्रमांक सीएए २
[कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीच्या नियम ६ आणि ७ (तडजोडी, व्यवस्था आणि एकत्रिकरण) नियम, २०१६ च्या अनुषंगाने]

नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल मुंबई बेंच समक्ष

कंपनी अनुप्रयोग क्रमांक १११९९ (MB)/२०२०

कंपनी अंक्ट, २०१३ च्या बाबतीत ;
आणि
कलम २३० ते २३२ च्या बाबतीत ;
कंपन्या कायदा, २०१३
आणि
इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U29210PN 2011PTC139073 (दिमजर्ड कंपनी)] आणि कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U74110PN2019PTC183424 (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी)] आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U24100PN2019PTC183211 (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी)] आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या कलम २३० ते २३२ अंतर्गत व्यवस्था योजनेच्या बाबतीत

धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ----- अर्जदार कंपनी

इंफिटी शेअर्सधारकांना भेटण्याच्या नोटीसीची जाहिरात

१६ फेब्रुवारी २०२१ च्या आदेशानुसार नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्यूनलच्या (‘‘एनसीएलटी’’) च्या मुंबई बेंचने धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांच्या बैठकीचे आयोजन करण्याचा आदेश दिला आहे. ही बैठक इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड (‘‘अर्जदार’’/डिमजर्ड कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी) आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या अंतर्गत व्यवस्था योजनेचा ठराव सहमतीने किंवा काही बदलांसोबत मंजूर करण्याच्या उद्देशाने ठेवली आहे.

या आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यातील निर्देशानुसार पुढील सूचना देण्यात आली आहे की धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांची बैठक खालील प्रमाणे आयोजित केलेली आहे. त्यात भागधारकांना उपस्थित राहण्याची विनंती केली आहे.

कंपनीचे नाव - धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड

अनु.	सभासद	सभेचा दिवस	सभेची वेळ	सभेचे ठिकाण
१	इंफिटी भागधारक	८ एप्रिल २०२१	दु. ३ वाजता	४ था मजला, विंग सी, कार्यालय क्रमांक बी ३०+बी ३१ हेरेकर पार्क समोर, भांडारकर रोड, पुणे ४११००४ महाराष्ट्र, भारत.

अर्ज केलेल्या कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयात किंवा त्यांचे बिकले हेमंत सेठी अँड को., १६०२, नव परमाणू, अमर सिनेमाच्या मागे, बँबूर, मुंबई - ४०००७१ येथे कलम २३० नुसार नमूद केलेल्या योजनेच्या प्रती आणि निवेदनाची प्रत विनामूल्य मिळू शकते. बैठकीला हजर राहण्यास व मतदानाचा हक्क असणाऱ्या व्यक्ती याकितः किंवा प्रॉक्सिद्वारे मतदान करू शकतात जर त्यांनी बैठकीच्या ४८ तासांच्या आत विहित नमुन्यातील सर्व प्रॉक्सिनी विधिवत सही करून प्रॉक्सि फॉर्म कंपनीचे नोंदणीकृत कार्यालय ४ था मजला, विंग सी, कार्यालय, क्रमांक बी ३०+बी ३१ हेरेकर पार्क, समोर, भांडारकर रोड, पुणे ४११००४ महाराष्ट्र, भारत.येथे जमा केली असेल तर.

ट्रिब्युनलने श्री. अद्वैत धर्माधिकारी, कंपनीचे संचालक किंवा श्री. चंद्रकम विठ्ठलराव निकम, कंपनीचे अर्कीटस् मॅनेजर किंवा श्री निवृत्ती नामदेव पाळवे, अधिकृत प्रतिनिधी यापैकींची अधिकृत सभापती म्हणून नियुक्ती केली आहे. बैठकीत मंजूर झाल्यास वर नमूद केलेली व्यवस्था त्यानंतरच्या ट्रिब्युनलच्या मान्यतेच्या अधीन असेल.

दि: ८ मार्च, २०२१
ठिकाण: पुणे

सही-
सभेसाठी नियुक्त अध्यक्ष

नोटीस

फॉर्म क्रमांक सीएए २
[कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीच्या नियम ६ आणि ७ (तडजोडी, व्यवस्था आणि एकत्रिकरण) नियम, २०१६ च्या अनुषंगाने]

नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल मुंबई बेंच समक्ष

कंपनी अनुप्रयोग क्रमांक १११९९ (MB)/२०२०

कंपनी अंक्ट, २०१३ च्या बाबतीत ;
आणि
कलम २३० ते २३२ च्या बाबतीत ;
कंपन्या कायदा, २०१३
आणि
इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U29210PN 2011PTC139073 (दिमजर्ड कंपनी)] आणि कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U74110PN2019PTC183424 (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी)] आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U24100PN2019PTC183211 (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी)] आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या कलम २३० ते २३२ अंतर्गत व्यवस्था योजनेच्या बाबतीत

कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ----- अर्जदार कंपनी

इंफिटी शेअर्सधारकांना भेटण्याच्या नोटीसीची जाहिरात

१६ फेब्रुवारी २०२१ च्या आदेशानुसार नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्यूनलच्या (‘‘एनसीएलटी’’) च्या मुंबई बेंचने कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांच्या बैठकीचे आयोजन करण्याचा आदेश दिला आहे. ही बैठक इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड (‘‘अर्जदार’’/डिमजर्ड कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी) आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या अंतर्गत व्यवस्था योजनेचा ठराव सहमतीने किंवा काही बदलांसोबत मंजूर करण्याच्या उद्देशाने ठेवली आहे.

या आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यातील निर्देशानुसार पुढील सूचना देण्यात आली आहे की कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांची बैठक खालील प्रमाणे आयोजित केलेली आहे. त्यात भागधारकांना उपस्थित राहण्याची विनंती केली आहे.

कंपनीचे नाव - कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड

अनु.	सभासद	सभेचा दिवस	सभेची वेळ	सभेचे ठिकाण
१	इंफिटी भागधारक	८ एप्रिल २०२१	दु. १ वाजता	एफआय नं. ५०१, एफपी क्रमांक २२३/३ बी, सीटीएस क्रमांक ७७३/६ बी, गंधकुटी लेन क्र. १०, प्रभात रोड, स्वयंरू हॉटेल लेन, पुणे - ४११००४, महाराष्ट्र, भारत.

अर्ज केलेल्या कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयात किंवा त्यांचे बिकले हेमंत सेठी अँड को., १६०२, नव परमाणू, अमर सिनेमाच्या मागे, बँबूर, मुंबई - ४०००७१ येथे कलम २३० नुसार नमूद केलेल्या योजनेच्या प्रती आणि निवेदनाची प्रत विनामूल्य मिळू शकते. बैठकीला हजर राहण्यास व मतदानाचा हक्क असणाऱ्या व्यक्ती याकितः किंवा प्रॉक्सिद्वारे मतदान करू शकतात जर त्यांनी बैठकीच्या ४८ तासांच्या आत विहित नमुन्यातील सर्व प्रॉक्सिनी विधिवत सही करून प्रॉक्सि फॉर्म कंपनीचे नोंदणीकृत कार्यालय एफआय नं. ५०१, एफपी क्रमांक, २२३/३ बी, सीटीएस क्रमांक ७७३/६ बी, गंधकुटी लेन क्र. १०, प्रभात रोड, स्वयंरू हॉटेल लेन, पुणे - ४११००४, महाराष्ट्र, भारत येथे जमा केली असेल तर.

अर्जदार कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयातून प्रॉक्सिचे फॉर्म मिळू शकतात.

ट्रिब्युनलने श्री. राहुल सतीश कासखेडीकर, कंपनीचे संचालक किंवा कु. मुध्या राहुल कासखेडीकर कंपनीच्या संचालिका किंवा श्री तुकाराम फड कंपनीचे अधिकृत प्रतिनिधी यापैकींची अधिकृत सभापती म्हणून नियुक्ती केली आहे. बैठकीत मंजूर झाल्यास वर नमूद केलेली व्यवस्था त्यानंतरच्या ट्रिब्युनलच्या मान्यतेच्या अधीन असेल.

दि: ८ मार्च, २०२१
ठिकाण: पुणे

सही-
सभेसाठी नियुक्त अध्यक्ष

NOTICE

Vitoria Premises Co-Operative Society Limited
Survey No. 210 (Part), Central Avenue, Kalyani Nagar, Pune - 411 006
(Reg. No. PNA/ PNA (5)/GNL(C)/908/2014-15 dated 21/07/2014)
Shall conduct its Annual General Body Meeting, for FY 2019-20
(Only through Video Conferencing),
on Thursday, 25 th March, 2021, commencing 11:00 am.
Contact - 020-26600444 / E-mail: vitoriapremises@gmail.com
(Ref Govt of Maharashtra letter No. Misc. - 2020/Case No 24/13-S Dt 25 Feb, 2021)

नोटीस

फॉर्म क्रमांक सीएए २
[कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीच्या नियम ६ आणि ७ (तडजोडी, व्यवस्था आणि एकत्रिकरण) नियम, २०१६ च्या अनुषंगाने]

नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल मुंबई बेंच समक्ष

कंपनी अनुप्रयोग क्रमांक १११९९ (MB)/२०२०

कंपनी अंक्ट, २०१३ च्या बाबतीत ;
आणि
कलम २३० ते २३२ च्या बाबतीत ;
कंपन्या कायदा, २०१३
आणि
इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U29210PN 2011PTC139073 (दिमजर्ड कंपनी)] आणि कासखेडिकर सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U74110PN2019PTC183424 (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी)] आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड [CIN U24100PN2019PTC183211 (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी)] आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या कलम २३० ते २३२ अंतर्गत व्यवस्था योजनेच्या बाबतीत

इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड ----- अर्जदार कंपनी

इंफिटी शेअर्सधारकांना भेटण्याच्या नोटीसीची जाहिरात

१६ फेब्रुवारी २०२१ च्या आदेशानुसार नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्यूनलच्या (‘‘एनसीएलटी’’) च्या मुंबई बेंचने इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांच्या बैठकीचे आयोजन करण्याचा आदेश दिला आहे. ही बैठक इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड (‘‘अर्जदार’’/डिमजर्ड कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (फर्स्ट रिझल्टिंग कंपनी) आणि धर्माधिकारी सॉल्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (सेकंड रिझल्टिंग कंपनी) आणि त्यांचे संबंधित भागधारक यांच्या अंतर्गत व्यवस्था योजनेचा ठराव सहमतीने किंवा काही बदलांसोबत मंजूर करण्याच्या उद्देशाने ठेवली आहे.

या आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यातील निर्देशानुसार पुढील सूचना देण्यात आली आहे की इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इंफिटी भागधारकांची बैठक खालील प्रमाणे आयोजित केलेली आहे. त्यात भागधारकांना उपस्थित राहण्याची विनंती केली आहे.

कंपनीचे नाव - इलेक्ट्रॉनिका हायटेक मशीन टूल्स प्रायव्हेट लिमिटेड

अनु.	सभासद	सभेचा दिवस	सभेची वेळ	सभेचे ठिकाण
१	इंफिटी भागधारक	८ एप्रिल २०२१	स. ११ वाजता	४४, इलेक्ट्रा बँबर्स, मुकुंदनगर, पुणे - ४११०३७, महाराष्ट्र, भारत.

अर्ज केलेल्या कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयात किंवा त्यांचे बिकले - हेमंत सेठी अँड को., १६०२, नव परमाणू, अमर सिनेमाच्या मागे, बँबूर, मुंबई - ४०००७१ येथे कलम २३० नुसार नमूद केलेल्या योजनेच्या प्रती आणि निवेदनाची प्रत विनामूल्य मिळू शकते. बैठकीला हजर राहण्यास व मतदानाचा हक्क असणाऱ्या व्यक्ती याकितः किंवा प्रॉक्सिद्वारे मतदान करू शकतात जर त्यांनी बैठकीच्या ४८ तासांच्या आत विहित नमुन्यातील सर्व प्रॉक्सिनी विधिवत सही करून प्रॉक्सि फॉर्म कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालय ४४, इलेक्ट्रा बँबर्स, मुकुंदनगर, पुणे - ४११०३७, महाराष्ट्र, भारत येथे जमा केली असेल तर अर्जदार कंपनीच्या नोंदणीकृत कार्यालयातून प्रॉक्सिचे फॉर्म मिळू शकतात.

ट्रिब्युनलने कंपनीचे संचालक श्री. सुजित शरद नाटेकर, कंपनी संचालक किंवा सुश्री मुध्या राहुल कासखेडीकर, कंपनीच्या संचालिका किंवा कु. प्रिया अद्वैत धर्माधिकारी, कंपनीच्या संचालिका किंवा श्री दीपक तावरे, कंपनीचे अधिकृत प्रतिनिधी यापैकींची अधिकृत सभापती म्हणून नियुक्ती केली आहे. बैठकीत मंजूर झाल्यास वर नमूद केलेली व्यवस्था त्यानंतरच्या ट्रिब्युनलच्या मान्यतेच्या अधीन असेल.

दि: ८ मार्च, २०२१
ठिकाण: पुणे

सही-
सभेसाठी नियुक्त अध्यक्ष

NOTICE

Rohan Mithila-2 Co-Operative Housing Society Limited
Survey No. 229, Plot No. 'E', Lohegaon (Viman Nagar), Pune - 411 032
(Registration No PNA/PNA(5)/HSG (TC)/15931/2014-2015)
Shall conduct its Annual General Body Meeting, for FY 2019-20
(Only through Video Conferencing),
on Saturday, 27th March, 2021, commencing 4:00 pm.
Contact - 020-66245570 / E-mail: mithila2.property@gmail.com
(Ref Govt of Maharashtra letter No. Misc. - 2020/Case No 24/13-S Dt 25 Feb, 2021)

लोकसत्ता Classifieds

व्यवसाय

स्वतःचा जेसीबी, डंपर, पोकलेन, टेम्पो, कार खरेदी करून मासिक खात्रीशीर ४०,०००- ४,००,०००/-कमवा. खात्रीशीर कामाची ऑर्डर मिळेल. पर्सनल/गृह/ अनसिक्वॉर्ड/ मॉडेर्नज लोन - ५,००,००० - ५०,००,००,०००/- फायनान्स उपलब्ध. संपर्क : 7715051159. 0070734364-1

नोकरीविषयक

प्रेस जाहिराती तसेच प्रॉपर्टी फिल्डवर मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह ऑफिसर मुले/मुली पाहिजेत. राहण्याची सुरक्षित सोय. रिझ्युम पाठवा वॉट्सएप- 9867931341. 0070734525-1

प्रसिद्ध वकिलांच्या ऑफिसमध्ये कामासाठी झेरॉक्स, ऑनलाईन इंटरनेट, मराठीत जाँबवर्क ऑपरेटर, क्लर्क त्वरीत पाहिजेत. अनुभवास प्राधान्य. गुरुकुपा भोसरी. ९६९५३२८१०१/९७६३२६३२८५ 0090283032-2

सर्व्हिसेस

दैनिक 'लोकसत्ता', 'इंडियन एक्सप्रेस' सह महाराष्ट्रातील सर्व भाषेतील, कुठल्याही वृत्तपत्रांमध्ये छोटीछोटी/मोठ्या जाहिराती अधिकृत दरात बुकिंगसाठी संपर्क- संजय ध

महिला कर्जदारांचा टक्काही वधारतोय!

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई : वाढत्या आर्थिक सर्वसमावेशकतेसह महिलांमध्ये कर्जबाजारीपणाही वाढत असून, २०१४ पासून मागील सहा वर्षांत महिलांकडून कर्जाची उचल करण्याचे प्रमाण हे वार्षिक २१ टक्के दराने वाढत आले आहे, असे उपलब्ध अधिकृत तपशील स्पष्ट करतो.

देशातील एकूण कर्जदारांमध्ये महिला कर्जदारांचे प्रमाण हे सप्टेंबर २०२० अखेर २८ टक्कांवर गेले आहे. सहा वर्षांपूर्वी सप्टेंबर २०१४ मध्ये महिला कर्जदारांचा टक्का २३ टक्के असा होता. वार्षिक वाढीचा हा दर २१ टक्के असून, पुरुष कर्जदारांचे प्रमाण वार्षिक १६ टक्के दराने वाढत आहे. कर्जदारांच्या पतविषयक माहिती ठेवणारी सर्वात मोठी संस्था

वार्षिक २१ टक्क्यांची वाढ; पुरुषांच्या तुलनेत पाच टक्के सरस

‘ट्रान्सयुनियन सिबिल’कडून उपलब्ध माहितीनुसार, महिला कर्जदारांची एकूण संख्या चार कोटी ४७ लाखांवर गेली आहे. २०१४ मध्ये हे प्रमाण दीड कोटीच्या घरात होते.

कोरोनाकाळात नवीन साडेचार कोटी कर्ज खाती

आर्थिक संकट बळून आलेल्या करोना टाळेखंडीच्या काळात महिलांकडून साडेचार कोटी नवीन कर्ज खाती उघडली गेल्याचे पाहणी अहवाल सांगतो. म्हणजे कोणते तरी एक सुरु असलेले कर्ज खाते अथवा क्रेडिट कार्ड वापरत असलेल्या महिलांचे प्रमाण या काळात ४.५ कोटींनी

वाढले. २०२० सालात कर्जासाठी अर्ज करणाऱ्या महिलांमध्ये व्यक्तिगत कर्ज आणि गाढकोपयोगी वस्तूच्या खरेदीसाठी कर्ज यांचे प्रमाण सर्वाधिक जवळपास २.९ कोटी इतके होते. अशा कर्ज प्रकारच्या मागणीतील ही वाढ २६ टक्के इतकी होती.

सांगते. महिलांमधील वाढत्या आर्थिक स्वावलंबनाचे हे द्योतक असून, त्यांच्या आर्थिक सहभागीतेतील वाढीसह त्यांना अर्थकारणात वाढत्या

संधीही उपलब्ध होत असल्यामुळे महिलांकडून कर्जाच्या मागणीत इतक्या तीव्र स्वरूपाची वाढ सुरु असल्याचे हा पाहणी अहवाल सांगतो.

श्रमशावतीत महिलांचा वाढता सहभाग, शिवाय सरकारचे जाणीवपूर्वक स्वीकारलेल्या धोरणातून महिलांसाठी खुल्या झालेल्या अतिरिक्त आर्थिक संधी याचा एकत्रित परिणाम म्हणून स्वतःसाठी तसेच कुटुंबासाठी आर्थिक उद्दिष्टे ठरविण्यात महिला पुढाकार घेऊ लागल्या असून, त्या उद्दिष्टांच्या पूर्ततेसाठी त्यांची कर्जावरील भिस्तही वाढली आहे.

- हर्षला चांदोरकर,
मुख्य परिचालन अधिकारी,
ट्रान्सयुनियन सिबिल

सार्वजनिक उपक्रमांच्या मालमत्ता विक्रीबाबत आज उच्चस्तरीय बैठक

पीटीआय, नवी दिल्ली

विक्री करण्याचे स्पष्ट केले होते. या

सार्वजनिक क्षेत्रातील विविध कंपन्यांच्या मालमत्तांच्या विक्रीबाबत मंगळवारी बैठक होत असून सरकारच्या निर्णुतवृत्त मोहिमेनुसार त्याबाबतची चाचपणी केली जाणार आहे.

महिऱ्यापासून सुरु होणाऱ्या नव्या वित्त वर्षाचा - २०२१-२२चा अर्थसंकल्प सादर करताना केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी विद्यमान सार्वजनिक पायाभूत कंपन्यांच्या विक्रीतून नव्या पायाभूत बांधकामासाठी मोठ्या प्रमाणात निधी उपलब्ध होईल, असे स्पष्ट केले होते.

गेल्याच महिन्यात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सार्वजनिक क्षेत्रातील विविध आजारी १०० मालमत्तांची

अर्थसंकल्प सादर करताना केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी विद्यमान सार्वजनिक पायाभूत कंपन्यांच्या विक्रीतून नव्या पायाभूत बांधकामासाठी मोठ्या प्रमाणात निधी उपलब्ध होईल, असे स्पष्ट केले होते. पायाभूत मालमत्तेसाठी राष्ट्रीय कंपनी वाहिनी स्थापन करण्यात येणार आहे.

‘केर्न’ करविवादप्रकरणी पाच देशांच्या न्यायालयात भारताविरोधात निवाडा

पीटीआय, नवी दिल्ली

आंतरराष्ट्रीय लवादाने केर्न एनर्जी करविवादप्रकरणी दिलेल्या भारताविरुद्ध निवाड्यावर विविध पाच देशांच्या न्यायालयांनी शिक्कामोर्तब केले आहे. याबाबत विविध ९ देशांच्या न्यायालयात धाव घेतलेल्या केर्न एनर्जीला पैकी अमेरिका, ब्रिटनमधील न्यायालयांनी कंपनीची बाजू घेतली आहे.

यामुळे युरोपातील केर्न एनर्जीद्वारे भारताकडून १.४ अब्ज डॉलर रक्कम परत मिळवण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. भारताने ही रक्कम परत न केल्यास देशातील विविध मालमत्ता जप्त करण्याची तयारी केर्न एनर्जीने केली आहे.

भारताकडून होणाऱ्या रक्कम टावाद्याला केर्न एनर्जीने विविध नऊ देशांमध्ये न्यायालयीन आव्हान दिले आहे. पैकी अमेरिका, ब्रिटन, नेदरलँड, कॅनडा व फ्रान्सच्या न्यायालयांने या प्रकरणात यापूर्वी

अमेरिका, ब्रिटनसह पाच

देशांकडून आंतरराष्ट्रीय लवादाचा निर्णय कायम

आंतरराष्ट्रीय लवादाने दिलेल्या निर्णयावर शिक्कामोर्तब केले आहे.

उर्वरित सिंगापूर, जपान, संयुक्त अरब अमिरात व केमन आयलँड येथील न्यायालयातही कंपनीचा विजय होईल, असा विश्वास या निमित्ताने केर्न एनर्जीने व्यक्त केला आहे. पाच देशांच्या न्यायालयांच्या निर्णयामुळे भारताकडून मिळवावयाच्या रकमेबाबत कंपनीला आशा निर्माण झाली आहे.

यानंतर भारतातील केंद्र सरकारची बँक खाती, सरकारी कंपन्यांना दावयाची रक्कम, सरकारच्या मालकीची विमाने तसेच जहाजे आदी मालमत्ता जप्त करण्याबाबत कार्यदेशीर प्रक्रिया सुरु केली जाईल, असे कंपनीच्या वतीने स्पष्ट करण्यात आले.

महाकाय पायाभूत प्रकल्पांच्या राज्यातील प्रगतिपथाचे ‘कन्स्ट्रक्ट महाराष्ट्र’द्वारे प्रदर्शन

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई : भारतात जागतिक दर्जाच्या बांधकाम व पायाभूत सुविधांसह उद्योग क्षेत्राला एका नवीन उंचीवर घेऊन जाणारी कामे सर्वत्र सुरु असून, देशातील एक प्रगत राज्य म्हणून महाराष्ट्राचा त्यात मोठा वाटा आहे. राज्यातील अशा १५ महाकाय पायाभूत प्रकल्पांच्या प्रगतिपथाचे बांधकाम तंत्रज्ञानवरील प्रदर्शन तसेच परिषद ‘कन्स्ट्रक्ट महाराष्ट्र २०२१’ द्वारे घडविले जाईल.

या प्रदर्शन व परिषदेतून २४० अब्ज डॉलर मूल्याचे (सुमारे १७.६ लाख कोटी रुपये) विशाल पायाभूत प्रकल्पांचे दर्शन घडविले जाईल. या प्रकल्पांमधून २०२५-२७ या काळात महाराष्ट्रभरात आणि भारतात दोन कोटी ६० लाखांहून अधिक नवीन रोजगार

निर्माण होणे अपेक्षित आहे. या प्रकल्पांमध्ये सहभाग घेणाऱ्या सहयोगी राष्ट्रांमध्ये आणखी ६०,००० नवीन रोजगार निर्माण होणे अपेक्षित आहे. येत्या १८ ते २० मार्च २०२१ या काळात गोरगावस्थित एनएसई प्रदर्शन संकुलात होत असलेल्या उपक्रमातून राज्यातील बांधकाम, पायाभूत सुविधा, तंत्रज्ञान व गुंतवणुकीवर लक्ष केंद्रित केले जाणार आहे.

नेस्को एंजिनिअर्स आणि एमआयडीसी यांनी संयुक्तपणे आयोजित केलेल्या या तीन दिवसांच्या कार्यक्रमात सरकारी अधिकारी, विकासक, विज्ञानयुक्त, डिझायनर्स, नियोजकते, इंजिनीअर्स, कॉन्ट्रॅक्टर्स, धोरणकर्ते व अभ्यासक सहभागी होणार आहेत. हे प्रदर्शन सर्वांसाठी खुले असेल.

दोलायमान व्यवहारात निर्देशांकांत किरकोळ वाढ

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई : सप्ताहाची सुरुवात करताना प्रमुख निर्देशांकांनी गेल्या सलग दोन सत्रातील घसरणीला रोखून, तेजी नोंदवली. तथापि दिवसातील कमालीच्या अस्थिर व्यवहारात सेन्सेक्ससह निफ्टीने दिवसअखेर किरकोळ वाढ नोंदविली. आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील वाढत्या खनिज तेलाच्या किमतीने प्रमुख निर्देशांकांनी सत्रांरंभीची भरीव वाढ दिवसअखेर पर्यंत कायम राखता आली नाही.

शुक्रवाच्या तुलनेत व्यवहारात ६६७ अंश झेप घेणारा सेन्सेक्स सत्रअखेर मात्र अवघ्या ३५.७५ अंश वाढीसह ५०,४४१.०७ वर स्थिरावला. तर १८.१० अंश वाढीने राष्ट्रीय शेअर बाजाराचा निफ्टी १४,९५६.२० पर्यंत पोहोचला. निफ्टीने शुक्रवारीच त्याचा १५

हजारांचा स्तर सोडला होता.

आंतरराष्ट्रीय बाजारात खनिज तेलाच्या किमती प्रति पिंप ७० डॉलरनजीक पोहोचल्या आहेत. यामुळे ऊर्जा क्षेत्रातील समभागांना मागणी राहिली. त्याचबरोबर माहिती तंत्रज्ञान, औषधनिर्माण, सार्वजनिक बँक, पोलाद क्षेत्रातील समभागांनीही मूल्यवाढ नोंदवली. सेन्सेक्समध्ये लार्सन अँड टुब्रो सर्वाधिक, ३.४३ टक्क्यांनी झेपावला. त्याचबरोबर ओएनजीसी, एचसीएल टेक, एनटीपीसी, अँक्सिस बँक, इन्फोसिस ३ टक्क्यांपर्यंत वाढले. तर सत्रअखेरच्या तेजीनंतरही मुंबई निर्देशांकातील बजाज फायनान्स, इंडसईड बँक, अल्ट्राटेक सिमेंट, बजाज ऑटो, एचडीएफसी लिमिटेड व एचडीएफसी बँक मात्र घसरले.

वाढलेल्या क्षेत्रीय निर्देशांकांमध्ये भांडवली वस्तू, बहुपयोगी आदी १२ निर्देशांक वाढले.

संक्षिप्त

कामगिरी सुधारण्याचे

भारतीय महिलांपुढे आव्हान

लखनौ : दक्षिण आफ्रिकेविरुद्धच्या पहिल्या एकदिवसीय सामन्यात दारुण पराभव पत्करल्यानंतर मंगळवारी होणाऱ्या दुसऱ्या लढतीत कामगिरी उंचावून मालिकेत बरोबरी साधण्याचे आव्हान भारतीय महिला संघापुढे आहे. कर्णधार मिताली राज, हरमनप्रीत कौर व झुलन गोस्वामीने भारतासाठी चांगली कामगिरी केली.

● सामन्याची वेळ : सकाळी ९ वा.

● शेट प्रक्षेपण : स्टार स्पॉट्स २

फुटबॉल : मुंबई सिटी

प्रथमच अंतिम फेरीत

बाम्बोलिम : मुंबई सिटी एफसीने पेनल्टी शूटआऊटपर्यंत रांगलेल्या उपांत्य सामन्यात एफसी गोवाचा ०-० (६-५) असा पाडाव करून प्रथमच ‘आयएसएल’ची अंतिम फेरी गाठली. पहिला उपांत्य सामना २-२ असा बरोबरीत झाल्यानंतर दुसऱ्या लढतीत १२० मिनिटे गोलशून्य बरोबरी टिकली. त्यानंतर शूटआऊटमध्ये गोव्याच्या ग्लॅन मार्टिन्सचा प्रयत्न हुकला आणि रॉलिन बोर्सेनेने गोल करीत मुंबईच्या विजयाची नोंद केली.

भारताचे संघबांधणीसाठी प्रयोग! इंग्लंडविरुद्धच्या ट्वेन्टी-२० मालिकेत अंतिम ११ खेळाडूंत स्थान मिळवण्यासाठी चुरस

पीटीआय, अहमदाबाद

भारत-इंग्लंड ट्वेन्टी-२० मालिका

धवन सलामीला, राहुल मधल्या फळीत?

भारत-न्यूझीलंड अंतिम लढत साऊदम्पटनला

मायदेशात होणाऱ्या ट्वेन्टी-२० विश्वचषक क्रिकेट स्पर्धेच्या संघबांधणीच्या दृष्टिकोनातून इंग्लंडविरुद्धच्या पाच ट्वेन्टी-२० सामन्यांच्या मालिकेकडे पाहिले जात आहे. ही संघबांधणी करताना शिखर धवन की के. एल. राहुल, दीपक चहर की भुवनेश्वर कुमार आणि श्रेयस अय्यर की सूर्यकुमार यादव असे पंच भारतीय संघ व्यवस्थापनापुढे उभे ठाकले आहेत. शुक्रवारपासून सुरु होणाऱ्या ट्वेन्टी-२० मालिकेसाठी १९ खेळाडू उपलब्ध असून, काही स्थानांसाठी दोन पर्याय उपलब्ध आहेत. त्यामुळे

विश्वचषकासाठी सहा-सात महिने बाकी असताना कर्णधार विराट कोहली आणि मुख्य प्रशिक्षक रवी शास्त्री या मालिकेकडे गांभीर्याने पाहात आहेत. भारताचा नियमित ट्वेन्टी-२० संघ खेळवून मालिका विजयानंतर प्रयोग करण्याचा एक मार्ग उपलब्ध आहे, तसेच पूर्णतः नव्याने संघरचना करण्याचा दुसरा मार्ग उपलब्ध आहे. अहमदाबादच्या नरेंद्र मोदी स्टेडियमवरच पाचही सामने होणार असल्यामुळे पहिल्या तीन सामन्यांसाठी संघरचनेत बदल होण्याची शक्यता कमी आहे.

ऋषभ पंतच्या सातत्यपूर्ण कामगिरीमुळे आघाडीच्या फळीत बदल होण्याची शक्यता आहे. काही महिन्यांपूर्वी ट्वेन्टी-२० क्रिकेटमधील प्रथमपसंतीचा यष्टीरक्षक गणपत्या जाणाऱ्या के.एल. राहुलपेवजी यष्टीरक्षणाची जबाबदारी पंतकडे जाईल. शिखर धवन आणि रोहित शर्मा हे सलामीला उपलब्ध असले, तरी राहुल सलामीसाठी उत्तम पर्याय ठरत आहे. परंतु धवनेने विजय हजारे कपडक स्पॅट्ट दिवलीकडून चमकदार कामगिरी

शिखर धवन

के. एल. राहुल

बजावली आहे. त्यामुळे राहुलला मधल्या फळीत चौथ्या अथवा पाचव्या क्रमांकावर स्थान मिळवण्याची दाट शक्यता आहे. कारण कोहली तिसऱ्या स्थानावर फलंदाजीला उतरणार, हे पक्के आहे.

नवी दिल्ली : भारत आणि न्यूझीलंड

यांच्यातील जागतिक कसोटी अजिंक्यपदाची अंतिम लढत १८ ते २२ जून या कालावधीत साऊदम्पटन येथील एजेस बाऊल स्टेडियमवर खेळवण्यात येणार आहे, अशी माहिती सोमवारी भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाचा (बीसीसीआय) अध्यक्ष सोवर्ण गांगुलीने दिली. जागतिक कसोटी अजिंक्यपदाचा अंतिम सामना लॉर्ड्सवर होणार होता. परंतु स्टेडियमवरच उपलब्ध असलेल्या पंचतारांकित निवास व्यवस्थेमुळे एजेस बाऊलची निवड करण्यात आली. दोन्ही संघांना जैव-सुरक्षित वातावरणात येथे अधिक सुरक्षित ठरले, असे इंग्लंड आणि वेल्स क्रिकेट मंडळाने सांगितले. बायपास शस्त्रक्रियेनंतर गांगुली सध्या वैद्यकीय सुटीवर असून, जागतिक कसोटी अजिंक्यपदाचा अंतिम सामना पाहण्यासाठी ते इंग्लंडला जाण्याची शक्यता आहे.

ट्वेन्टी-२०मध्येही फिरकीचे त्रिकूट ?

यजुर्वेद चहल, वॉशिंग्टन सुंदर आणि अक्षर पटेल हे फिरकी गोलंदाजांचे त्रिकूट इविलिथ फलंदाजांवर अंदाज ठेवले. टी. नटराज या यॉर्कर विशेषज्ञ

गोलंदाजाचा पर्यायही उपलब्ध आहे.

त्याला नवदोष सैमीचे आव्हान असेल. मोहम्मद शमी, रवींद्र जडेजा आणि जसप्रीत बुमरा या भरवशाच्या गोलंदाजांना इंग्लंडविरुद्ध मालिकेसाठी विश्रांती दिली जात असल्याने अन्य खेळाडूंना आजमावण्याची संधी मिळेल.

मधल्या फळीत तीव्र स्पर्धा

मधल्या फळीतील स्पर्धा आता वाढली आहे. चौथ्या क्रमांकासाठी राहुल, श्रेयस आणि सूर्यकुमार यांच्यापैकी एकवीची वर्णी लागेल. या स्थितीत श्रेयस आणि सूर्यकुमार यांच्यापैकी मालिकेसाठी विश्रांती दिली जात असल्याने अन्य खेळाडूंना आजमावण्याची संधी मिळेल.

शब्दकोडे - ३६५

१	२	३	४	५	६	७
८		९		१०		
	११	१२		१३		
	१४		१५		१६	
१७	१८	१९		२०	२१	
२२		२३		२४		२५
	२६		२७		२८	
		२९		३०		
३१	३२		३३			
३४	३५		३६			३७
		३९		४०		

आडवी विधाने :

- (१) आर्जव, तोंडपुजेपणा, हांजी हांजी
- (४) पंधरा दिवसांचा समुदाय
- (८) आमिष, प्रलोभन (९) खुबी, मर्म
- (१०) बाप, जन्मदाता
- (११) जून, न तुटणारे, चिवट
- (१३) सुताराचे लाकूड तासण्याचे हत्यार
- (१५) आनंद, हर्ष
- (१६) लक्ष्मी, शोभा, कमला
- (१७) आजन्म, जन्म असेपर्यंत
- (२०) गोष्ट, कथा
- (२२) उणीव, कमतरता
- (२३) मच्छर, चिलट
- (२६) कोंबडीचे पिच्छू
- (२८) काळजी, फिकोर
- (२९) कान (३१) घुबड
- (३३) म्हातारपण
- (३४) कोर्टात न्यायाची एक बाजू लावून घरणारा
- (३६) तलम सुताचे कापड
- (३८) सर, माळ, पानांचा भारा
- (३९) युद्धातील डावपेच
- (४०) टिकाव, निभाव

उभी विधाने :

- (१) स्पष्टीकरण, तपशील
- (२) सत्कारप्रसंगी उंची पांघरण्याचे वस्त्र
- (३) होडी, नाव, तर
- (४) पाच, लवाद (५) घोबी, परीट
- (६) जंगलातील पाऊलवाट
- (७) पत्र, टपाल
- (९) दीप, उणीव, वाईट सवय
- (१२) मुलगी, कन्या (१३) वाघे, वाजवणारा
- (१४) श्रम, कष्ट
- (१७) भाकरी भाजावयाचे गोल लोखंडी वा पोलादी साधन
- (१८) चिंताग्रस्त, धीर सुटलेला
- (१९) ओरखडा, भंग (२१) तोटा, नुकसान
- (२४) अखंड, निरंतर
- (२५) रंग (२७) रानरेडा
- (२९) चमत्कार, अद्भुत गोष्ट
- (३०) पांढरा, शुभ्र, सफेद
- (३२) भयंकर (३३) पाणी, नीर
- (३५) कोटक, कुमी (३६) जुद्धी, अकल
- (३९) खांबावर टाकलेली आडवी तुळई

- सरोज ताठरे

सुडोकू - ३६५

१	७		७		
	४		२	१	८
			१	६	
	८	२	३		४
	१	७			६
६	९		८		४
	६			२	७

सुडोकू - ३६४चे उत्तर

४	६	२	३	१	७	८	९
५	१	७	४	९	८	३	२
३	८	९	२	६	५	१	७
६	७	४	५	८	३	२	१
१	५	३	६	२	९	७	४
९	२	७	८	४	१	६	५
२	३	१	९	५	६	४	७
७	४	५	८	३	२	९	६
८	९	६	१	७	४	५	३

शब्दकोडे क्र. ३६४चे उत्तर

रा	ज	च	व	न	प	रि	सो	मा
जी	व	खा	वि	र	क्त		ह	
ना	व	र	स	व	प	त		
मा	न	स	भा	क	ड	क	शा	
	त	ला	व	पी	ता	री	ख	
वि	त	रा	जू	क	र	ल		
वे	ग	ह	का	व	को	ब		
च	र	ण	व	न	च	र	त	
न	ग	ब	स्ता	न	च	र		
ट	र	द	ब	ना	च	ट		

पीटीआय, रोम

ऑलिंपिकसाठी पात्र ठरलेला भारतीय मल्ल बजरंग पुनियाने मॅट्टो पेलीकोन मानांकन कुस्ती स्पर्धेची अंतिम लढत ३० मिनिटांत जिंकून दुहेरी यश मिळवले. एक म्हणजे सुवर्णपदक टिकवले, तर दुसरे म्हणजे जागतिक क्रमवारीतील अग्रस्थान पुन्हा प्राप्त केले.

६५ किलो वजनी गटाच्या अंतिम फेरीआधी मोंगोलियाच्या तुलगा तुमूर ओशिरचे बजरंगविरुद्ध पारडे जड मानले जात होते. कारण आधीच्या दोन्ही लढतींत ओशिरकडून बजरंगने पराभव

बजरंगाची कमाल!

सुवर्णपदकासह जागतिक क्रमवारीत अग्रस्थानी

कझाकस्तानच्या सिरवाझ तलगतचा ५-१ असा पाडाव करून कांस्यपदक

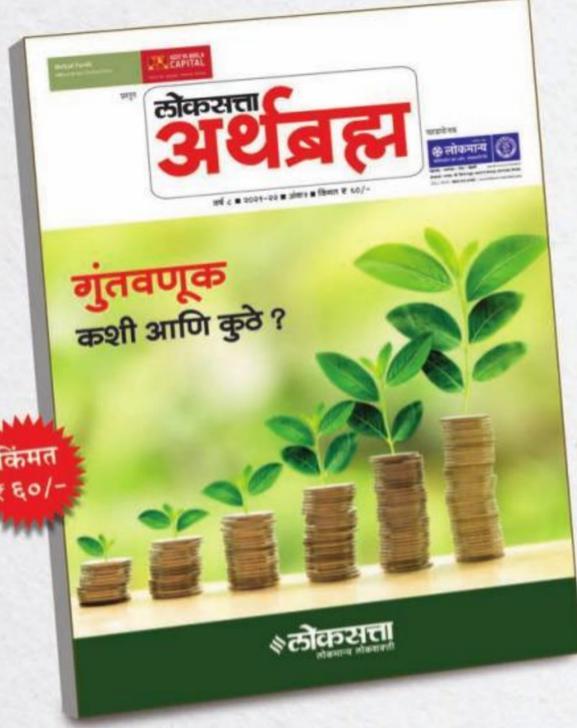
स्पर्धात्मक कुस्तीमध्ये पुनरागमन करणाऱ्या नरसिंग यादवला कांस्यपदकाने हुलकावणी दिली.

कझाकस्तानच्या डॅनियार कॅसानोव्हने त्याचा ५-० असा पराभव केला.

परदेशी प्रशिक्षणाबाबत साशंक!

ऑलिंपिकसाठी परदेशी प्रशिक्षणाचा मी विचार करीत होतो. परंतु कोरोना रुग्णांची संख्या वाढल्याने युरोपात पुन्हा कडक निर्बंध लागू झाल्यामुळे त्याबाबत शंका निर्माण झाली आहे. कारण सधः स्थितीत प्रवास करण कठीण झाले आहे, असे मत बजरंगने व्यक्त केले. '६५ किलो वजनी गट हा स्पर्धात्मकदृष्ट्या आव्हानात्मक गट मानला जातो. मंगोलियाचा तुलगा तुमूर ओशिर हासुद्धा टोक्वो ऑलिंपिकसाठी पात्र ठरला आहे. त्यामुळे तो कमकुवत प्रतिस्पर्धी मुळीच नव्हता. ऑलिंपिकमध्ये सर्वोत्तम कामगिरीच्या तयारीसाठीच सर्व कुस्तीपटू या स्पर्धेत सहभागी झाले होते. त्यामुळे आव्हान खडतर होते,' असे बजरंगने सांगितले. 'कुस्ती या खेळात चढ-उतार असतो. मी पुन्हा मॅटवर परतून स्पर्धांमध्ये खेळतो आहे, हे माझ्यासाठी दिलासादायी आहे,' असे त्याने आवर्जून सांगितले.

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकवाचनी

किंमत
₹ ६०/-

त्यांना भेटण्यासाठी तुम्ही करायचं ते इतकंच...
● http://tiny.cc/LS_Arthabramha_10Mar या लिंकवर जाऊन नोंदणी करा.
● नोंदणी करून झाल्यावर आमच्याकडून तुम्हाला ई-मेल आयडीवर संदेश येईल.
● याद्वारे १० मार्च रोजी सायंकाळी ६ वाजता या वेब-संवादात सहभागी होता येईल.
● अधिक माहितीसाठी <http://www.loksatta.com> या संकेतस्थळाला भेट द्या.

पैशाने पैसा वाढवत नेणाऱ्या गुंतवणुकीविषयी माहितीपर दिशादर्शनाचे आठवे वर्ष...

'लोकसत्ता-अर्थब्रह्म २०२१-२२'चे प्रकाशन आणि गुंतवणूक जागर

भांडवली बाजारात निर्देशांकांची विक्रमी उच्चांकी उसळी, सुवर्णकाळ अनुभवत असलेली सोन्यातील तेजी, 'सही है' ठरलेल्या फंड आणि 'एसआयपी'ची सोबत आहेच... खर्च वजा जाता महिन्याकाठी उरणाऱ्या शिलक्रीला योग्य तऱ्हेने गुंतवूनच भविष्याची उज्वल वाट सुकर केली जाऊ शकेल. वेगवेगळ्या गुंतवणूक प्रकारांमध्ये पैशांच्या संतुलित विभाजनातून कुटुंबाच्या आर्थिक नियोजनाचे दिशादर्शन.

सहभाग :

तृती राणे, 'सेबी' मान्यताप्राप्त गुंतवणूक सल्लागार आणि सनदी लेखापाल महेश पाटील, सह-मुख्य गुंतवणूक अधिकारी, आदित्य बिरला सन लाइफ म्युच्युअल फंड

विषय :

'मालमत्ता विभाजना'तून संपत्ती निर्मितीचा यशमार्ग

कधी : बुधवार, १० मार्च २०२१
वेळ : सायंकाळी ६ वाजता

लोकसत्ता
अर्थब्रह्म

बैद्यनाथ
असली आयुर्वेद

बध्दकोष्ठता व मुळव्याधिच्या चिकित्सेत उपयोगी सिड्पाईल्स

टॅबलेट

शुद्ध मार्गातील सूज, वाह, टोचल्या प्रमाणे वाटणे, खाज, असहनीय वेदना इ. त्रास तुर करण्यास मदत करते.

अभयामृत
(अभयारिष्ट)

बऱ्याच कसलापासून असलेल्या जीर्ण बध्दकोष्ठतेला दूर करून पाचनक्रिया सुरळीत ठेवण्यास मदत करते.

वैद्यकीय सल्ला : 844844935
www.baidyanath.co

पहिल्या आंतरराष्ट्रीय मार्गांकन कुस्ती स्पर्धेत भारताने ७ पदके कमावली.

HONDA
The Power of Dreams

खण साकार करू

अप्रतिम शार्डिन

अद्वितीय कम्फर्ट, टेक्नॉलॉजी आणि फीलिंगसह.

संपूर्ण नवीन शार्डिन अद्भुत eSP तंत्रज्ञान आणि पर्यावरण-सहै ही BS-VI इंजिनसह. याची ACG स्टार्टर मोटर इंजिन सुरळीतपणे सुरु करण्यास मदत करते.

नवीन

आता नव्या वैशिष्ट्यांसह

DC हेडलॅप आता आकर्षक वायजर क्रोम गानिशासह	5-स्पीड ट्रान्स्मिशन	सायलेंट स्टार्ट ACG सह	इंटीग्रेटेड हेडलॅप बीम आणि पार्सिंग स्विच	इंजिन स्टार्ट/स्टॉप स्विच

कमी व्याजदर
6.5%#

5% कॅशबॅक मिळवा
₹ 5000/- पर्यंत
क्रेडिट कार्ड/डेबिट कार्ड EMI वर

BOOK ONLINE NOW!
www.honda2wheelerindia.com

एक सौम्य क्रांती

ESP ENHANCED SMART POWER

HET BS-VI

PGM-FI FUEL INJECTION

BEA BEARING EXCHANGE

joyclub

ALWAYS WEAR A HELMET WHILE RIDING

3-3 वर्षांचा वारंती

इतर होंडा शिल्प उत्पादने** वारंती देवभास करार रक्कमवर मदत इजिनच्या आरोग्याची हमी

होंडा आहे HONDA

Honda Motorcycle & Scooter India Pvt. Ltd., Registered Office: Commercial Complex II, Sector - 49-50, Golf Course Extension Road, Gurugram - 122018 (Haryana), India; Website: www.honda2wheelerindia.com; Customer Care: customercare@honda2wheelerindia.com

या पिनकोडवरून उपचार प्रत्यक्ष उपचारविभागाकडे प्रेषित केले जाऊ शकते. पिनकोड देवभास करार अंतर्गत असेल असे नसते. *अर्थसंयोजन योजने वित्तीय कंपनीच्या धोरणावर अवलंबून आहे. वित्तीय कंपनीच्या धोरणावर अवलंबून असलेल्या योजने निवडक मॉडेल्सवर निवडक प्रोग्रॅमसह या योजनेचा उपलब्ध आहे. कोणत्याही दोन ऑफरची एकत्रित वापरता येणार नाही. सर्व योजने मर्यादित कालावधीसाठी उपलब्ध आहेत आणि कोणत्याही पूर्वपुनर्निश्चय वा बाजारपेठेतून मागे घेतल्या जाऊ शकतात. **काई इन्फोमेशन ऑफर फक्त पाईन वीओएवर ब्रँड इन्फोमेशनच्या पत्रव्यवहारेत उपलब्ध आहे. ऑफर बंदीच्या अटी आणि शर्तीनुसार आणि एका काळीवर एकदा उपलब्ध आहे. योजने कोणत्याही वेळी कोणत्याही पूर्वपुनर्निश्चय मागे घेतली जाऊ शकते. **अटी लागू. *SIAM इन्फोमेशन.

Honda Exclusive Authorized Dealerships: PUNE: J M ROAD: Pashankar Honda - 020-25512033, 9923005554/6/7; AUNDH: Pashankar Honda - 9923005552, 9923004453; CAMP: B.U. Bhandari Honda - 26205555, 9881196633; HADPASAR: Yash Honda - 020-26814333, 9049867133; SASWAD: Balaji Honda - 9822845599, 7385225599; SWARGATE: Aero Honda - 020-41048888/04/05, 9881873849; WADGAON: Aero Honda - 8149314314, 020-65422999; DHANKAWADI: Aero Honda - 020-41043301/02, 8793356535; KOTHRUD: My Wings Honda - 41469696, 7755984699; SINHGAD ROAD: My Wings Honda - 020-24308200, 8600700720; PIRANGUT: Pashankar Honda - 9049011000, 265000700; VISHRANTWADI: Shanti Honda - 020-66863600, 8380010682/84/85; ALANDI: Shanti Honda - 8237085609, 8380011583; BANER: Aman Honda - 9511910048, 774075847; BAVDHAN: Aman Honda - 7745029929, 9511910048; VIMAN NAGAR: B.U. Bhandari Honda - 66004400, 8888011555; MANJRI: Sky Honda - 9209500200, 7447487666, 7447485666; UNDRI: Kanade Honda - 7887886389/90; KONDHWA: Kothari Honda - 020-65299000/1/2, 9373720055, 7721089966; TILAK ROAD: Kothari Honda - 020-41040100, 9373720053; PIMPRI: Sterling Honda - 8380004515, 9689925024; WAKAD: Yug Honda - 7719878618, 7719878618; HINJAWADI: Yug Honda - 9766017618; CHINCHWAD: Sterling Honda - 9822436666, 9822036666; NIGDI: Sterling Honda - 9011078308; DAPODI: Rohan Honda - 020-27143000, 9552582729; PIMPLE SAUDAGAR: Rohan Honda - 07709000079; TALEGAON: OM Wheels Honda - 9130087410, 9130087406; KAMSHE: OM Wheels Honda - 9130087415; LONAVALA: Samarth Honda - 08007830044/55; MOSHI: Parineeti Honda - 020-27302730, 8390300300; CHAKAN: Rohan Honda - 9657021555; RAJGURUNAGAR: Parineeti Honda - 8956453411, 8956453412; WAGHOLI: Gagan Wings Honda - 7768009020, 7768009040; KHARADI: Gagan Wings Honda - 07768009029, 7768009036; MANCHAR: Apurva Honda - 021-33223717, 9359586631; NARAYANGAON: Advait Honda - 7720947773/71; JUNAR: Gurudatta Honda - 9175038678; SHIRUR: Krishna Honda - 02138-222199, 9146195099; BARAMATI: Saraf Honda - 02112-226066, 228120, 9822536570; SHREENATH Honda - 9359070408; DAUNDE: Saraf Honda - 8380044972; CHAUFULA: Yashraj Honda - 8657083400; INDAPUR: Vitthal Honda - 02111-224555, 9689011155, 9960193555; BHIGWAN: Atharava Honda - 9823357474, 9011349939; RANJANGAON: Morya Honda - 020-65201225, 9921381111; SHIKRAPUR: Theurkar Honda - 02137-606464, 9822256464; FURSUNGI: Yash Honda - 9850848303; URULI KANCHAN: Shelar Honda - 9764452650.

For Bulk/Institutional enquiries, please write us at: institutionalsales@honda2wheelerindia.com